

CER SENIN

Revista Forțelor Aeriene Române

Nr. 2 (181) ♦ aprilie-iunie 2025

www.roaf.ro

BALTICA 2025

DETAȘAMENTUL DACIAN PUMAS

PROFESIONALISM ÎN SPRIJINUL MISIUNII

EUFOR ALTHEA

REVISTĂ EDITATĂ DE STATUL MAJOR
AL FORTELOR AERIENE

CONSILIUL EDITORIAL AL REVISTEI CER SENIN

PRESEDINTE:

**General-locotenent
LEONARD-GABRIEL BARABOI**

MEMBRI:

**General-maior
CONSTANTIN DOBRE**

**General de flotilă aeriană
IOAN MISCHIE**

**Comandor
CRISTIAN PĂTRAȘCU**

**Colonel
CRISTIAN-DANIEL ȘOLEA**

MEMBRI ONORIFICI

DUMITRU AMARIEI

PETRE BĂNĂ

NICOLAE RADU

REDACȚIA

REDACTOR-ȘEF:

Locotenent-colonel IOANA TEIȘANU

e-mail: iteisanu@roaf.ro

MEMBRI REDACȚIE:

Maistru militar clasa a IV-a

Maria IONIȚĂ

e-mail: mionita@roaf.ro

Maistru militar clasa a IV-a

Alexandru NIȚU

e-mail: anitu@roaf.ro

PROCESARE TEXTE:

LEANA TUDORAN

e-mail: ltudoran@roaf.ro

FOTOREPORTER:

ADRIAN SULTĂNOIU

e-mail: asultanoiu@roaf.ro

GRAFICĂ & DTP:

DIANA ȘUICĂ

e-mail: msuica@roaf.ro

COPERTA I: F-16 FIGHTING FALCON,

FOTO: GIOVANNI COLLA

COPERTA III: IAR-330 PUMA,

FOTO: DENIS DOBRE

COPERTA IV: C-27 J SPARTAN,

FOTO: BOGDAN PANTILIMON

SUMAR

MESAJUL ȘEFULUI SMFA CU OCAZIA ZILEI AVIAȚIEI

ROMÂNE ȘI A FORTELOR AERIENE _____ 3

AGENDA _____ 4-15

INTERVIU _____ 16-19

EXERCIȚII _____ 20-25

ZBOR PRINTRE PROVOCĂRI _____ 26-27

CARPATHIAN VIPERS - BALTICA 2025 _____ 28-31

ANIVERSARE _____ 32-35

DACIAN PUMAS - EUFOR ALTHEA _____ 36-51

ALMA MATER _____ 52-63

REPORTAJ _____ 64

PROFIL DE PROFESIONIST _____ 65-67

APĂRARE AERIANĂ _____ 68-69

CALEIDOSCOP _____ 70-71

RECURS LA ISTORIE _____ 72-73

PASTILA DE PSIHLOGIE _____ 74

PAGINA 5

PAGINILE 26-27

PAGINILE 36-51

COPYRIGHT:

**Este autorizată orice reproducere,
cu condiția specificării sursei.**

NORME DE COLABORARE:

**Cititorii pot trimite pe adresa redacției
texte și fotografii care se încadrează în
tematica revistei.**

Manuscrisele nu se înapoiază.

**Răspunderea juridică pentru conținutul
articolelor aparține în exclusivitate
autorilor, conform art. 304 și 326 CP.**

CORECTURA:

CENTRUL TEHNIC-EDITORIAL AL ARMATEI

STATUL MAJOR AL FORTELOR AERIENE

ȘOSEAUA BUCUREȘTI-PLOIEȘTI, KM 10,5, SECTOR 1, BUCUREȘTI

E-mail: cersenin@roaf.ro

ISSN 3061 - 3523 ISSN - L 1582-6317

B 916.10; C 3146.18

**Tipărită la
CENTRUL TEHNIC - EDITORIAL
AL ARMATEI**

**Responsabilitatea privind tehnoredactarea
revine în totalitate redacției**

**Prezenta ediție s-a încheiat la data de:
19.06.2025**

MESAJUL ȘEFULUI STATULUI MAJOR AL FORTELOR AERIENE CU PRILEJUL SĂRBĂTORIRII ZILEI AVIAȚIEI ROMÂNE ȘI A FORTELOR AERIENE

Dragi colegi din Forțele Aeriene,

Ziua de 20 iulie este, pentru noi toți, o zi a recunoștinței, a mândriei și a angajamentului față de valorile care ne definesc. Este ziua în care, sub binecuvântarea Sfântului Prooroc Ilie Tesviteanul – patronul spiritual al aviatorilor – celebrăm trecutul plin de glorie, prezentul activ și provocator, dar și viitorul promițător al Forțelor Aeriene Române.

Într-un context geopolitic marcat de incertitudine și provocări, Forțele Aeriene Române rămân o prezență activă și responsabilă în arhitectura de securitate euroatlantică.

În urmă cu douăzeci de ani Forțele Aeriene participau la misiunea de menținere a păcii din Bosnia și Herțegovina – EUFOR ALTHEA, care a însemnat și prima dislocare într-un teatru de operații a aviatorilor militari după cel de-al Doilea Război Mondial. Acum, începând cu luna ianuarie a acestui an, suntem din nou prezenți în această țară, cu un detașament de patru elicoptere și personal, și ne vom achita de această sarcină până în luna ianuarie a anului viitor, ca parte a misiunii EUFOR - ALTHEA pentru a asigura stabilitatea și securitatea acestei zone.

De asemenea, vreau să menționez și faptul că suntem prezenți în misiunea de Poliție Aeriană din Țările Baltice. Mai exact, în misiunea de Poliție Aeriană întărită (enhanced Air Policing - eAP) BALTICA, cu aeronave F-16, demonstrând astfel angajamentul nostru ferm față de partenerii din Alianța Nord-Atlantică și contribuția noastră la menținerea păcii și stabilității regionale. Nu trebuie să uităm faptul că în anul 2007, Forțele Aeriene au scris istorie, prin participarea la misiunea de Poliție Aeriană din Lituania, cu aeronave MiG-21 LanceR. Iar în 2023 am executat pentru prima dată această misiune cu aeronavele F-16. De fiecare dată am demonstrat că seriozitatea și lucrul în echipă pentru îndeplinirea misiunii încredințate sunt valori care ne definesc.

Pe teritoriul național, găzduim cu responsabilitate și eficiență aeronavele aliaților noștri dislocate în România în cadrul misiunii de Poliție Aeriană întărită (enhanced Air Policing - eAP), în contextul conflictului din Ucraina. Aceste misiuni reconfirmă poziția noastră ca stat partener de încredere în cadrul NATO și subliniază solidaritatea aliată și capacitatea noastră de a asigura sprijinul operațional într-un mediu regional tensionat.

Exercițiile multinaționale, cum sunt Ramstein Flag 2025, desfășurate în Marea Britanie, unde s-a pus accentul pe aplicarea conceptului Agile Combat Employment (ACE), sau Dacian Spring 2025, unde am participat cu tehnică și mijloace într-un mediu întrunit, subliniază capacitatea noastră de a acționa rapid, adaptabil și eficient în cele mai dificile condiții operaționale.

Drumul modernizării Forțelor Aeriene continuă cu pași fermi și siguri. Finalizarea înzestrării cu aeronave F-16 a celei de a doua escadrile – Escadrila 48 Vânătoare de la Câmpia Turzii – înseamnă un pas important în arhitectura de securitate a țării noastre. Suntem, de asemenea, în plin proces de constituire a celei de-a treia escadrile de F-16, pentru Baza 57 Aeriană Mihail Kogălniceanu, și ne pregătim pentru integrarea viitoarelor aeronave F-35, parte a unei tranziții tehnologice strategice. În paralel, continuăm modernizarea aeronavelor IAR-99, instruirea în utilizarea sistemului de rachete sol-aer PATRIOT, precum și pregătirea piloților și tehnicienilor în centre internaționale de excelență, precum Baza Sheppard din SUA sau Centrul de Instruire F-16 de la Borcea.

Anul 2025 este și un moment aniversar: 40 de ani de la primul zbor (pe 21 decembrie 1985) al prototipului aeronavei IAR-99 și 50 de ani de la primul zbor (la data de 22 octombrie 1975) al prototipului elicopterului IAR-330 PUMA, fabricat la Ghimbav – borne temporale devenite certitudine pentru aviația militară română, care ne obligă la continuarea pregătirii cu seriozitate pentru atingerea performanței. Așadar, nu trebuie să uităm dedicarea și sacrificiul înaintașilor noștri, care în ciuda dificultăților inerente timpurilor, au ales să fie fideli crezului nostru – PER ASPERA AD ASTRA! (Pe căi aspre către stele!).

În ciuda tuturor provocărilor, sunt ferm convinși că ne vom îndeplini misiunile de apărare, atât a cerului României, cât și a graniței de Est a NATO. Știu că nu este ușor, dar împreună sunt convins că ne vom face datoria la cele mai înalte standarde. Contextul geopolitic nu este unul favorabil, dar prin implicare și profesionalism ne vom ridica la înălțimea așteptărilor.

Astăzi, mai mult ca oricând, înțelegem că munca în echipă este cheia reușitei. În zbor și la sol, în hangare, în centre de comandă sau în cockpit, fiecare dintre voi contează. Doar împreună putem face față provocărilor, doar împreună ne putem îndeplini misiunile.

Personal, port cu mine convingerea că „cine crede în zbor e stăpân peste zare”. Iar noi, cei care am ales calea cerului, demonstrăm în fiecare zi că zarea nu este o limită, ci un orizont deschis curajului, responsabilității și speranței.

Vă mulțumesc tuturor – piloți, tehnicieni, controlori de trafic, radiolocatoriști, meteorologi, personal de stat major, specialiști în apărare antiaeriană – pentru profesionalismul, seriozitatea și pasiunea cu care vă îndepliniți zi de zi misiunea de a prezerva liniștea cerului senin al României și al graniței de Est a Alianței Nord-Atlantice.

LA MULȚI ANI, DRAGI AVIATORI MILITARI!

LA MULȚI ANI FORTELOR AERIENE ROMÂNE!

CER SENIN!

ȘEFUL STATULUI MAJOR AL FORTELOR AERIENE
General-locotenent Leonard-Gabriel BARABOI

Dezvoltarea capacităților dezbătută în cadrul Simpozionului Șefilor Forțelor Aeriene NATO (NACS) 25-1

În zilele de 2 și 3 aprilie 2025, liderii forțelor aeriene aliate și parteneri s-au reunit pentru a discuta dezvoltarea capacităților în cadrul primei întâlniri din acest an cu ocazia Simpozionului Șefilor Forțelor Aeriene NATO (NACS) din 2025.

Generalul James Hecker, comandantul Comandamentului Aerian Aliat, a primit reprezentanți de rang înalt ai Forțelor Aeriene din 28 de state aliate și 5 state partenere la sediul Comandamentului Aerian Aliat NATO de la Ramstein, Germania.

Tema centrală a NACS 25-1 a fost schimbul de experiență privind Puterea Aeriană și Spațială, cu scopul strategic de a dezvolta capacități prin exerciții, experimentare și desfășurare operațională.

„NACS reprezintă o oportunitate excelentă de a consolida relațiile și de a îmbunătăți comunicarea între noi”, a declarat generalul Hecker. Acest simpozion a fost ultimul organizat sub conducerea generalului Hecker în calitate de comandant, ocazie cu care a mulțumit tuturor șefilor forțelor aeriene aliate pentru angajamentul și cooperarea continuă. În continuarea discuțiilor anterioare despre evoluția și implementarea Comenzii și

Controlului Aerian NATO (C2), reprezentanții au dezbătut aspecte legate de:

- utilizarea Agile Combat Employment – ACE; (conceptul operațional utilizat de Forțele Aeriene ale SUA și NATO pentru a spori supraviețuirea și eficacitatea operațiunilor aeriene în medii contestate);

- Apărarea Aeriană și Antirachetă Integrată (Integrated Air and Missile Defence – IAMD);

- dezvoltarea capacităților în contextul exercițiilor NATO.

Viceamiralul Jeff Hughes, șef-adjunct al Statului Major al Comandamentului Aliat pentru Transformare, a susținut un discurs cu tema „**dezvoltarea capacităților**”, subliniind importanța obținerii capacităților potrivite, a soluțiilor corecte și a livrării lor la timp.

NACS este organizat de două ori pe an de către Comandamentul Aerian Aliat (AIRCOM) pentru a facilita schimbul de opinii și experiențe în domeniile aerian, spațial și interarme. Simpozionul oferă, de asemenea, o platformă pentru a evalua și discuta cooperarea, coordonarea și dezvoltarea Puterii Aeriene și Spațiale a NATO.

Sursa: AIRCOM

A XV-a ediție a Sesiunii de Comunicări Științifice la Baza Aeriană Boboc: Un dialog între tradiție și viitor în aviația militară românească

Personalități marcante, tineri cercetători și veterani au transformat evenimentul într-o celebrare a pasiunii pentru istorie, tehnologie și excelență.

Sub egida aniversării a 113 ani de tradiție, Baza Aeriană de Instruire și Formare a Personalului Aeronautic „Aurel Vlaicu” din Boboc a găzduit cea de-a XV-a ediție a Sesiunii de Comunicări Științifice, un eveniment emblematic care a reunit generații de aviatori, istorici și academicieni.

Un cadru dedicat cunoașterii și conexiunii

Deschisă cu un discurs al comandantului bazei, general de flotilă aeriană Ovidiu Bălan, sesiunea a subliniat rolul fundamental al educației și al păstrării memoriei istorice într-o lume marcată de provocări complexe. „Școala Aripilor Românești nu este doar un leagăn al cunoașterii, ci și al suflului aviației”, a afirmat acesta, reitând angajamentul instituției de a forma viitori lideri în domeniul aeronautic.

Tema centrală a evenimentului, „Forțele Aeriene ale României – Tradiție și continuitate, personalități, acțiuni militare – doctrină, instruire, înzestrare”, a fost abordată prin prisma unor momente istorice cruciale: 115 ani de aviație militară românească și 110 ani de învățământ tehnic aeronautic. Aceste aniversări au servit ca fundal pentru discuții despre modul în care lecțiile trecutului pot ghida deciziile viitoare.

Vocile experienței și ale tineretului

Printre personalitățile care au luat cuvântul s-a numărat generalul în retragere Iosif Rus care a evidențiat importanța cercetării în păstrarea identității aviației. Comandorul (r) dr. Marius-Adrian Nicoară, un pilon al școlii aripilor românești timp de trei decenii, a prezentat evoluția instruirii militare, în timp ce profesorul dr. Jănel Tănase, povestitorul carismatic al istoriei militare, a transformat discursul său într-o călătorie emoționantă prin eroismul aviatorilor români.

Un moment deosebit a fost prezentarea ultimei cărți a colone-lului (r) dr. Constantin Hlihor, „Români în Africa. De la primii exploratori la Nicolae Ceaușescu”, care a dezvăluit fapte necunoscute, precum misiunea Sirius din Angola, unde aviatorii români au pus bazele primei școli de aviație angoleze.

Tinerii au avut, la rândul lor, un rol central. Patru studenți de la Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” — Georgiana-Simina Ardeleanu, Simina-Ioana Ilie, Paula Măzgărean și Miruna-Camelia Mocanu — au prezentat lucrări științifice care au combinat rigoarea academică cu inovația, demonstrând că viitorul aviației este în mâini sigure.

În cuvintele de încheiere, organizatorii au subliniat că sesiunea a fost mai mult decât un schimb de idei — a fost o punte între generații, unde experiența s-a întâlnit cu entuziasmul, iar istoria cu visul. Următoarea ediție este deja așteptată ca o continuare a acestui dialog vital pentru aviația românească.

Text: Gabriela Șerban

Certificarea detașamentului Forțelor Aeriene Italiene

Ministrul apărării naționale, Angel Tilvăr, împreună cu ambasadorul Italiei în România, ES Alfredo Maria Durante Mangoni, au participat, miercuri 9 aprilie, în Baza 57 Aeriană Mihail Kogălniceanu, la ceremonia de certificare a detașamentului Forțelor Aeriene Italiene pentru executarea, timp de patru luni, a misiunilor de Poliție Aeriană întărită în flancul estic al Alianței Nord-Atlantice.

Ceremonia marchează începutul unei noi rotații în cadrul contribuției Italiei la securitatea spațiului aerian aliat.

Ministrul Angel Tilvăr a evidențiat faptul că, este pentru a șasea oară când Forțele Aeriene Italiene desfășoară o astfel de misiune în România, confirmând angajamentul ferm față de apărarea colectivă și solidaritatea între statele membre ale Alianței Nord-Atlantice.

„Prezența Forțelor Italiene în România este o demonstrație clară a voinței colective a partenerilor NATO de a lucra împreună sub umbrela celei mai mari alianțe de apărare din istoria omenirii. Este, de asemenea, o dovadă solidă a angajamentului constant al Italiei în ultimii ani față de securitatea regiunii noastre și a întregii Alianțe”, a menționat ministrul apărării naționale în cuvântul său de întâmpinare.

Detașamentul italian este alcătuit din aproximativ 180 de militari – piloți și personal tehnic – și patru aeronave Eurofighter. Timp de patru luni, aceștia vor acționa împreună cu Forțele Aeriene Române pentru protejarea spațiului aerian al NATO.

Cooperarea dintre cele două forțe aeriene contribuie semnificativ la consolidarea capacității de descurajare a Alianței și la întărirea interoperabilității între aliați.

Sursa: BIRP SMFA

La ceremonie au participat reprezentanți ai conducerii Ministerului Apărării Naționale, ai Ambasadei Italiei la București, ai Centrului NATO de Operații Aeriene (CAOC Torrejon), precum și ai Statului Major al Forțelor Aeriene Române

Zbor comun de antrenament între Forțele Aeriene Române și Forțele Aeriene Italiene

La jumătatea lunii iunie, aeronave ale Forțelor Aeriene Române au executat o misiune de antrenament de tip interceptare alături de două aeronave Eurofighter Typhoon aparținând Forțelor Aeriene Italiene, dislocate la Baza 57 Aeriană.

Piloții români au cooperat în aer cu partenerii italieni în scopul consolidării interoperabilității în cadrul operațiilor NATO.

Antrenamentul a urmărit îmbunătățirea capacității de reacție comună și a procedurilor standardizate de cooperare între aliați.

Acest tip de activități contribuie esențial la consolidarea coeziunii și a capacității de reacție rapidă a NATO în regiunea Mării Negre.

Sursa: BIRP SMFA

75 DE ANI DE EXCELENȚĂ COMANDAMENTUL COMPONENTEI AERIENE, PILON AL APĂRĂRII NAȚIONALE

**„Devotament, onoare
și excelență – aceasta
este direcția noastră
și angajamentul nostru
pentru România”**
General-maior
Aurel-Cezar Stănciulescu

La ceas aniversar pe 30 mai 2025, în prezența unor înalte oficialități, s-au sărbătorit 75 de ani de la înființarea Comandamentului Componentei Aeriene, una dintre cele mai respectate structuri ale Forțelor Aeriene Române. Evenimentul a avut loc într-un cadru solemn, în prezența șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, a șefului Statului Major al Forțelor Terestre, general-locotenent Ciprian Marin, și a comandantului Comandamentului Forțelor Întrunite, general-maior Valerică Vrăjescu.

Comandamentul Componentei Aeriene își reafirmă angajamentul față de apărarea suveranității naționale. Cu o istorie de 75 de ani și o echipă formată din militari de elită, această structură rămâne un pilon de stabilitate, profesionalism și viziune în cadrul Forțelor Aeriene Române. În discursul său, generalul-maior Aurel-Cezar Stănciulescu, comandantul Comandamentului Componentei Aeriene, a subliniat valorile fundamentale care definesc această structură: devotamentul, onoarea, disciplina și respectul pentru tradițiile militare

românești. El a transmis un mesaj de încredere și solidaritate, amintind că fiecare generație de militari care a trecut prin această structură a contribuit la ceea ce este astăzi o instituție de referință.

„Privim cu mândrie spre trecut și cu încredere spre viitor. Suntem onorați de recunoașterea primită și determinați să continuăm să ne îndeplinim misiunea cu profesionalism și responsabilitate. Stimați camarazi, vă sunt profund recunoscător pentru dedicarea continuă, profesionalismul de excepție și perseverența cu care

vă îndepliniți misiunile. Resursa umană este temelia și cea mai de preț valoare a comandamentului nostru, iar prin eforturile sacrificiile și implicarea voastră constantă asigurăm nu doar funcționarea eficientă a structurii, ci și succesul în apărarea spațiului aerian. Fiecare dintre voi reprezintă o verigă indispensabilă în acest lanț al excelenței militare, iar energia și angajamentul vostru ne motivează să continuăm să evoluăm și să ne adaptăm cu succes la provocările mereu schimbătoare ale mediului de securitate”, a afirmat comandantul în fața celor prezenți.

În semn de apreciere pentru contribuția adusă la apărarea spațiului aerian al României, militarilor din cadrul Comandamentului Componentei Aeriene le-au fost conferite Emblema de Onoare a Forțelor Aeriene și Emblema de Onoare a Forțelor Terestre.

Slujba din cadrul ceremoniei religioase a fost oficiată de către Presfințitul Varlaam Ploieșteanul, episcop vicar patriarhal și de către Arhimandritul Ciprian Grădinaru. Cel dintâi a ținut un cuvânt de mulțumire și binecuvântare. „Este un moment în care trebuie să ne gândim și la cei ce au lucrat aici înaintea dumneavoastră, dar ne rugăm la Dumnezeu să ajute și să lumineze și această generație de militari, pentru a lucra cu demnitate, curaj și dragoste pentru a asigura pacea. Vă felicit azi în zi de sărbătoare și vă transmit un cuvânt de binecuvântare și ruga ca Dumnezeu să vă aperse!”

În încheierea festivității s-a depus o coroană de flori în semn de omagiu și mulțumire la troița din cadrul comandamentului, în cinstea eroilor neamului.

Comandamentul Componentei Aeriene își are rădăcinile în Punctul Central de Comandă al Apărării Antiaeriene a Teritoriului, înființat pe 30 mai 1950. Această structură a fost, de-a lungul deceniilor, într-o continuă transformare și adaptare la exigențele geostrategice și tehnologice, devenind astăzi o verigă esențială în arhitectura de apărare aeriană națională și aliată. De la începuturile sale modeste, ca un punct de comandă și până la statutul actual de comandament modern, integrat în sistemele aliate NATO, această unitate a parcurs o traiectorie marcată de adaptare, profesionalism și viziune strategică.

În ianuarie 1979, s-a înființat Punctul de Comandă Principal al Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului, structură

creată pentru conducerea misiunilor specifice apărării antiaeriene. La scurt timp, în 1982, aceasta este dislocată în cazarma Balotești, devenind un centru de comandă esențial în rețeaua de apărare a spațiului aerian național.

La 30 august 1993, ia naștere Punctul de Comandă Principal al Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, rezultat din fuziunea a două structuri de comandă: cea a Apărării Antiaeriene a Teritoriului și cea a Aviației Militare. Această decizie a reflectat necesitatea unei comenzi unificate și eficiente în contextul noilor realități de securitate post-Război Rece. La începutul anilor 2000, în condițiile reformării sectorului de apărare și a alinierii la standardele occidentale, structura de comandă a suferit modificări majore. Astfel, în decembrie 2000, unitatea este transformată în Comandamentul Operațional Aerian Principal – tip Corp de Armată, cu atribuții extinse în planificarea și conducerea operațiilor aeriene și în managementul traficului aerian.

O etapă definitorie în evoluția bazei o constituie aderarea României la NATO, în 2004, moment care a integrat țara noastră în sistemul aliat de apărare aeriană și antirachetă – NATINAMDS. În acest context, Comandamentul Operațional Aerian Principal a devenit o structură activă în misiunile de supraveghere și poliție aeriană sub comandă NATO, ca urmare a transferului de autoritate către Comandantul Suprem al Forțelor Aliate din Europa (SACEUR).

Pentru a corespunde standardelor de interoperabilitate cu forțele aeriene aliate, în 2008, Comandamentul Operațional Aerian Principal se divizează în două structuri distincte: Componenta Operațională Aeriană, integrată în organigrama Statului Major al Forțelor Aeriene și Centrul de Operații Aeriene, structură tactică independentă, responsabilă cu execuția

operațională directă. Această organizare a permis o mai bună gestionare a resurselor și o reacție mai rapidă în caz de criză sau amenințare aeriană. Începând cu 31 decembrie 2015, Componenta Operațională Aeriană este transformată într-o structură de tip divizie, prin integrarea mai multor componente, inclusiv Centrul de Operații Aeriene. Această consolidare a reflectat maturitatea operațională a structurii și importanța sa în lanțul de comandă al Forțelor Aeriene Române. Un moment de profundă încărcătură simbolică a fost atins la 31 mai 2018, când Componenta Operațională Aeriană a primit denumirea onorifică „General comandant aviator Ermil Gheorghiu”, în semn de recunoaștere a contribuției istorice a acestuia la dezvoltarea aviației militare române. Acest fapt leagă trecutul glorios de prezentul dinamic și de viitorul strategic al Forțelor Aeriene.

Evoluția sa reflectă un proces complex, de la Punct de Comandă, la Comandamentul Operațional Aerian, iar în prezent, la Comandamentul Componentei Aeriene, cu rol esențial în conducerea și planificarea operațiilor aeriene. Începând cu 1 decembrie 2021, această structură a fost reorganizată și poartă, în continuare, denumirea onorifică „General comandant aviator Ermil Gheorghiu”, un omagiu adus acestei figuri marcante a aviației militare române.

Comandamentul Componentei Aeriene este integrat în sistemul aliat de apărare aeriană și antirachetă, reflectând nivelul ridicat de interoperabilitate și adaptabilitate la standardele NATO. Misiunile de poliție aeriană, coordonarea operațiilor în timp de pace, criză sau război, dar și implicarea în exerciții multinaționale, consolidează statutul său de centru operațional de elită.

Text: Maria Ioniță, foto: Alex Nițu

În semn de apreciere pentru contribuția adusă la apărarea spațiului aerian al României, militarilor din cadrul Comandamentului Componentei Aeriene le-au fost conferite Emblema de Onoare a Forțelor Aeriene și Emblema de Onoare a Forțelor Terestre

Încă două aeronave F-16 au sosit în România, din Norvegia

Două aeronave F-16 Fighting Falcon, din cele achiziționate de România de la Regatul Norvegiei, au aterizat joi, 22 mai, în Baza 71 Aeriană „General Emanoil Ionescu” din Câmpia Turzii. Acestea vor intra în dotarea Escadrilei 571 Aviație Vânătoare din cadrul Bazei 57 Aeriană, „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino”, de la Mihail Kogălniceanu.

Capabilitatea operațională a escadrilei va fi dezvoltată în cadrul Bazei 71 Aeriană, urmând ca procesul de operaționalizare complet să

fie atins în Baza 57 Aeriană, odată cu finalizarea proiectului de infrastructură.

Noile aeronave se alătură celor deja aflate în dotarea Forțelor Aeriene Române și vor contribui la consolidarea securității țării noastre prin executarea misiunilor de apărare a spațiului aerian național și aliat, atât în timp de pace, cât și în situații de criză, în cadrul Serviciului de Luptă Permanent – Poliție Aeriană (SLP-PA), sub comandă națională și NATO.

Sursa: BIRP SMFA, foto: Alexandru Aioanei

Vizită la Baza 57 Aeriană

Baza 57 Aeriană „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino” Mihail Kogălniceanu a primit vizita cursanților de la cursul „Conducere Strategică” al Universității Naționale de Apărare „Carol I”.

Distinșilor vizitatori le-au fost prezentate atât misiunile, cât și specificul Bazei 57 Aeriană, „Căpitan aviator Constantin Cantacuzino” Mihail Kogălniceanu.

La final, cursanții au avut oportunitatea de a vizita aeronavele Eurofighter Typhoon ale Forțelor Aeriene Italiene dislocate în vederea executării de misiuni de Poliție Aeriană întărită (enhanced Air Policing) sub comandă NATO.

Sursa: Baza 57 Aeriană, foto: Bianca Dedu

US Army Garrison Black Sea la Baza 57 Aeriană

În data de 6 mai, la Baza 57 Aeriană, „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino”, maiorului William Travis Winn, comandantul structurii de poliție militară din cadrul US Army Garrison Black Sea, i-a fost conferită Emblema de Onoare a Forțelor Aeriene Române.

Distincția i-a fost înmănată în semn de apreciere pentru profesionalism și devotament, dar și pentru contribuția sa la întărirea parteneriatului strategic România-SUA.

US Army Garrison Black Sea este o prezență-cheie în regiune, sprijinind forțele americane dislocate în România și Bulgaria și contribuie la postura de descurajare a NATO. Structura de poliție militară condusă de maiorul Winn are un rol important în asigurarea securității și desfășurarea misiunilor comune cu forțele române.

Sursa: Baza 57 Aeriană

Cooperare bilaterală

O delegație oficială din Republica Cehă a vizitat, în data de 16 iunie, Baza 57 Aeriană „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino”, în cadrul unei activități de cooperare bilaterală și schimb de experiență între aliați.

Vizita a subliniat angajamentul comun al României și Cehiei pentru consolidarea securității regionale, în cadrul NATO, dar și cooperarea continuă în spiritul unității europene.

Oaspeții au aflat informații despre misiunile bazei, despre capacitățile tehnice și infrastructura aflată în dezvoltare, și au asistat la activități specifice desfășurate de personalul bazei. Întâlnirea s-a desfășurat într-un cadru deschis și constructiv, marcând încă un pas important în consolidarea relațiilor militare dintre forțele armate române și cehi.

Sursa: Baza 57 Aeriană

Autoritatea Aeronautică Militară Națională - AUTORITATE COMPETENTĂ ÎN DOMENIUL NAVIGABILITĂȚII

În perioada 6-7 mai 2025, Autoritatea Aeronautică Militară Națională (AAMN) a fost supusă unui audit NATO în scopul reînnoirii recunoașterii AAMN ca autoritate competentă în domeniul navigabilității.

Auditul a vizat evaluarea structurii AAMN și capacitatea operațională și tehnică a autorității de a asigura reglementarea, certificarea și

supravegherea continuă a siguranței aeriene în domeniul navigabilității pentru aeronavele de stat aflate sub jurisdicția statului român.

Această realizare reflectă profesionalismul echipei AAMN și angajamentul ferm al României pentru respectarea celor mai înalte standarde de siguranță, interoperabilitate și cooperare în cadrul Alianței Nord-Atlantice.

Sursa: BIRP SMFA

29 mai - Ziua Eroilor

Ziua Eroilor reprezintă o sărbătoare națională consacrată, dedicată cinstirii memoriei tuturor bărbaților și femeilor care și-au jertfit viața în slujba României. Această zi, cu o profundă încărcătură spirituală și patriotică, este comemorată anual în cea de-a 40-a zi de la Sfintele Paști, concomitent cu praznicul Înălțării Domnului.

La sediul Statului Major al Forțelor Aeriene au fost depuse coroane de flori, în semn de profund respect și recunoștință față de toți cei care de-a lungul istoriei au pus idealurile naționale mai presus decât propria viață

Ziua Eroilor a fost comemorată în data de 29 mai 2025, la sediul Statului Major al Forțelor Aeriene, printr-o ceremonie militară și religioasă. În acest mod s-a adus un omagiu profund tuturor celor care s-au jertfit pentru libertatea neamului românesc, demnitatea și apărarea patriei. În fiecare clipă de liniște pe care o trăim, se aud, în taină, ecurile sacrificiului lor.

Gândurile noastre s-au îndreptat cu grațitudine către toți eroii care nu s-au mai întors acasă. Această zi nu este doar un moment de comemorare, ci și un angajament moral de a păstra vie memoria eroilor

și de a transmite generațiilor viitoare lecția demnității și curajului. Ceremonii militare și religioase cu prilejul Zilei Eroilor au fost organizate în unități militare, la Mormântul Ostașului Necunoscut – Parcul Carol I, la Monumentul Eroilor căzuți în misiune în teatre de operații și pe teritoriul României – Parcul Tineretului, la Monumentul Eroilor Patriei – Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, la Cimitirul Militar Ghencea și la Cimitirul Eroilor Revoluției.

Eroi au fost, eroi sunt încă!

Sursa: BIRP SMFA, foto: Alex Nițu

Încununarea unei cariere excepționale

Pe data de 8 mai 2025, la sediul Comandamentului Brigăzii 1 Rachete Sol-Aer, a avut loc ceremonia de trecere în rezervă a colonelului Ion Moise, locțiitorul comandantului brigăzii, în prezența locțiitorului șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-maior Constantin Dobre. La eveniment au participat atât personalul activ al unității, cât și invitați de seamă.

Colonelul Ion Moise, absolvent al Școlii Militare de Ofițeri de Artilerie și Rachete Antiaeriene „Leontin Sălăjan” din Brașov, promoția 1986, a parcurs toate etapele pregătirii militare, obținând licență, masterat, precum și diverse cursuri de specialitate și postuniversitare. Cu o experiență de 39 de ani în cadrul Ministerului Apărării Naționale, colonelul a ocupat funcții de responsabilitate, avansând

de la ofițer cu dirijarea până la locțiitorul comandantului Brigăzii 1 Rachete Sol-Aer. Este unul din puținii ofițeri care au avut onoarea de a comanda trei batalioane ale Armatei României, dintre care două echipate cu sistemele Volhov și unul cu HAWK.

De-a lungul carierei sale, colonelul Moise a coordonat numeroase exerciții militare și misiuni de succes, printre care se numără exercițiile de tragere cu rachete de luptă utilizând sistemele SA-2 și HAWK, desfășurate în poligonul Capu Midia, precum și participări la exerciții multinaționale.

Cu ocazia trecerii sale în rezervă, colonelului Ion Moise i-a fost conferită „Emblema de Merit în serviciul Armatei României” clasa I de către Ministrul Apărării Naționale, domnul Angel Tîlvăr, ca recunoaștere a rezultatelor

remarcabile obținute în domeniul rachetelor sol-aer pe parcursul celor 39 de ani de activitate.

„Loialitatea, abnegația și perseverența domnului colonel Ion Moise, împreună cu capacitatea sa de efort, profesionalismul și cunoștințele superioare în tehnicile și tacticile de luptă antiaeriene, sunt definitorii pentru cariera sa de ofițer”, a declarat generalul de brigadă Bogdan-Nicolae Istrate, comandantul Brigăzii 1 Rachete Sol-Aer.

Colectivul Brigăzii 1 Rachete Sol-Aer „General Nicolae Dăscălescu” îi mulțumește colonelului Moise pentru întreaga activitate, îi dorește multă sănătate și împlinirea tuturor obiectivelor personale.

Text: Ristea Adriana-Mihaela,
foto: Ciobanu Vlad

Distincții oferite colonelului Moise, ca recunoaștere a rezultatelor remarcabile obținute în domeniul rachetelor sol-aer

Convocarea consilierilor juridici din Forțele Aeriene și Forțele Navale

În perioada 8-10 aprilie a avut loc convocarea consilierilor juridici din Forțele Aeriene și Forțele Navale la sediul Colegiului Național Militar „Mihai Viteazul” din Alba Iulia.

La activitate au participat prim-procurorul Parchetului Militar de pe lângă Tribunalul Militar Cluj, Liviu Lascu, șeful Direcției pentru Prevenirea Infrațiunilor de Corupție și Fraudă, general-maior Gheorghe Mocanu, magistratul judecător din partea Curții Militare de Apel, maior Cristina Maria Cristea, vicepreședintele Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, Rareș Rusu.

Pe lângă subiectele specifice abordate pe timpul convocării, activitatea a avut ca scop și reconfirmarea rigurozității procedurale și a profesionalismului instituțional.

Sursa: BIRP SMFA

Vizita de informare-documentare a delegației pakistaneze

În data de 13.05.2025, la Baza 90 Transport Aerian, Otopeni, a avut loc vizita unui grup de ofițeri cursanți de la Universitatea Națională de Apărare din Republica Islamică Pakistan.

Vizita a constituit un bun prilej de informare-documentare pentru delegația pakistaneză condusă de Air Commodore Saad Mansoor ANSARI, cursanți, cadre didactice din Pakistan, și Statele Unite ale Americii însoțiți de personal desemnat de la Universitatea Națională de Apărare Carol I, București.

În cadrul briefingului susținut, general de flotilă aeriană Emil-Florian Tecuceanu, comandantul Bazei 90 Transport Aerian, Otopeni, a subliniat rolul și locul bazei aeriene în cadrul Forțelor Aeriene Române.

Cu prilejul vizitei de informare-documentare, membrilor delegației pakistaneze le-au fost prezentate aeronavele militare din dotarea bazei aeriene aflate în expoziție statică și simulatorul de zbor C-27 J Spartan din Baza 90 Transport Aerian, Otopeni.

În semn de prietenie, respect și parteneriat instituțional membrii celor două delegații și-au înmănat plachete.

Vizita a constituit un mijloc de promovare și creștere a vizibilității Armatei României și instituției militare prin intermediul ambasadorului Forțelor Aeriene Române: Baza 90 Transport Aerian, Otopeni, Comandor aviator Gheorghe Bănculescu.

Sursa: Baza 90 Transport Aerian,
foto: Radu Postelnicu

Psihologii Forțelor Aeriene – convocare de specialitate găzduită de Baza 57 Aeriană

Baza 57 Aeriană a găzduit convocarea de specialitate a psihologilor din cadrul Forțelor Aeriene, prilej potrivit pentru schimb de experiență, aprofundare a realităților din teren și consolidare a cooperării între toate structurile de la nivelul Forțelor Aeriene.

Activitatea a debutat cu un briefing introductiv, în cadrul căruia s-au prezentat misiunile bazei, specificul operațional și direcțiile de dezvoltare a noii capacități, cu accent pe resursa umană. Psihologii au vizitat zona de șantier a noilor facilități, unde se desfășoară lucrări esențiale pentru extinderea capacităților operaționale.

Totodată, au avut loc întâlniri cu partenerii NATO dislocați în bază, oferind un cadru util pentru schimbul de perspective asupra sprijinului psihologic în medii internaționale.

Sursa: Baza 57 Aeriană

Vizită de studiu în cadrul cursului „Probleme actuale ale securității naționale”

Baza 57 Aeriană „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino” a avut onoarea de a primi cursanții Colegiului Național de Apărare, participanți la cursul „Probleme actuale ale securității naționale”.

Cu această ocazie, distinși oaspeți au aflat informații despre locul, rolul, viziunea și misiunea unității militare, despre principalele realizări și proiectele de viitor. De asemenea, această vizită a oferit oportunitatea

cursanților de a se familiariza cu misiunile și responsabilitățile bazei, precum și cu modul în care aceasta contribuie la securitatea aeriană a României și la apărarea flancului estic al NATO.

Interacțiunea directă cu personalul bazei a completat pregătirea teoretică, întărind legătura dintre educația militară și aplicabilitatea practică în domeniul securității naționale.

Sursa: Baza 57 Aeriană, foto: Bianca Dedu

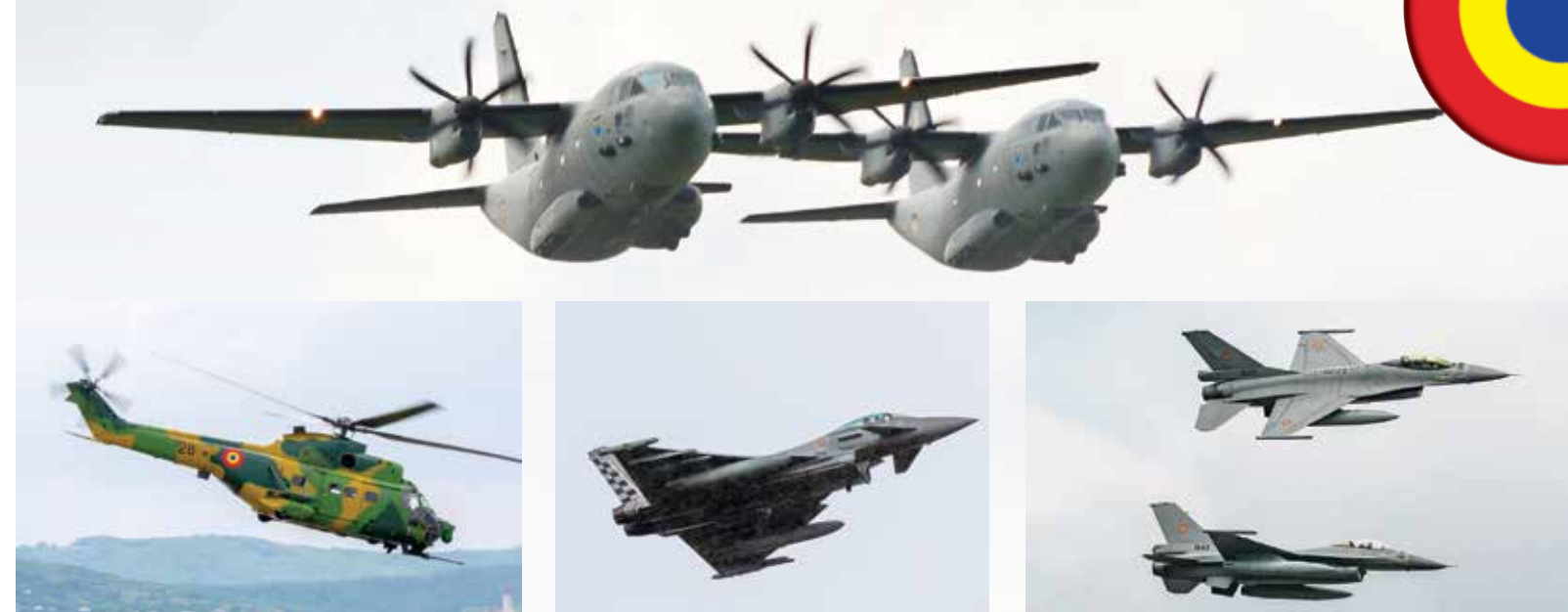
Ziua Republicii Italiene marcată la Baza 57 Aeriană

La Baza 57 Aeriană „Căpitan Aviator Constantin Cantacuzino” Mihail Kogălniceanu, militari ai Forțelor Aeriene Române, ai Forțelor Aeriene Italiene și ai Armatei Statelor Unite s-au reunit pentru a consolida cooperarea și a împărtăși experiența din cadrul misiunilor de Poliție Aeriană ale NATO.

Ziua Republicii Italiene, marcată pe 2 iunie, a oferit cadrul ideal pentru întâlniri informale și schimburi de experiențe între reprezentanții aliați care acționează în regiunea strategică a Mării Negre – un punct-cheie pe flancul sud-estic al Alianței. Astfel de interacțiuni contribuie direct la creșterea interoperabilității, întăresc încrederea reciprocă și sporesc capacitatea comună de reacție în fața oricărei amenințări aeriene.

Sursa: BIRP SMFA, foto: Bianca Dedu, Roberto Dell'Erba

105 ANI DE EXCELENȚĂ ÎN ZBOR: BAZA 95 AERIANĂ – TRADIȚIE, ONOARE ȘI VIITOR

Aniversarea a 105 ani de existență a Bazei 95 Aeriană „Erou căpitan aviator Alexandru Șerbănescu” a oferit prilejul unei sărbători cu puternică încărcătură emoțională, dar și o ocazie de reafirmare a importanței acestei unități în cadrul Forțelor Aeriene Române. Situată în inima Moldovei, pe meleagurile istorice ale lui Ștefan cel Mare, Baza 95 reprezintă un bastion al tradiției, un pilon al excelenței profesionale și o punte solidă între trecut, prezent și viitor.

O istorie scrisă în zbor

Cu o vechime impresionantă de peste un secol, unitatea a fost înființată la 16 iunie 1920, pe aerodromul Tecuci, sub denumirea de Centrul de Instrucție al Aviațiunii, având ca misiune perfecționarea pregătirii personalului aeronautic. Trecută prin multiple reorganizări și relocări, inclusiv la Mediaș, Buzău și Bacău, baza a format generații de piloți, specialiști și lideri ai aviației militare românești. De-a lungul timpului, unitatea a fost martora modernizării aviației militare, de la introducerea MiG-21 în 1969 până la operarea avioanelor IAR-99 Șoim și a elicopterelor IAR-330 SOCAT.

De asemenea, baza a avut un rol esențial în participarea României la misiuni internaționale, contribuind la eforturile de menținere a păcii din Afganistan, Mali, Bosnia și Herțegovina și Republica Democrată Congo. În 2006, baza a primit denumirea onorifică „Erou căpitan aviator Alexandru Șerbănescu”, o recunoaștere a legăturii sale spirituale și profesionale cu valorile de curaj și sacrificiu ale aviației române. Astăzi, este singura unitate de aviație militară din regiunea Moldovei, păstrătoare a memoriei și promotoare a speranței.

Mesajul comandantului Bazei 95 Aeriană: o promisiune pentru viitor

Generalul de flotilă aeriană Ciprian Marin, comandantul Bazei 95 Aeriană, a transmis cu ocazia acestei aniversări un mesaj emoționant și mobilizator, în care a subliniat faptul că unitatea a crescut generații de aviatori, a păstrat vie tradiția și a pregătit, neîncetat, viitorul.

„Suntem mai mult decât o unitate militară – suntem parte din comunitatea băcăuană. Fiecare zbor, fiecare exercițiu, fiecare misiune înseamnă muncă în echipă, dedicare și sprijin reciproc. Și da, viitorul sună bine: oameni bine pregătiți, tehnică modernă și un spirit care nu se învață, ci se trăiește.”

Prin cuvintele sale, generalul de flotilă aeriană Ciprian Marin a

reafirmat misiunea de apărare a spațiului aerian românesc și angajamentul față de valorile moștenite de la eroii aviației. A evidențiat unitatea și sprijinul reciproc între militari, veterani, civili și comunitate, dar și rolul esențial al familiilor care susțin în tăcere efortul militarilor.

Bacău Aero Show 2025

Momentul aniversar a fost marcat printr-un spectacol aerian de excepție – Bacău Aero Show 2025. Evenimentul a adus în fața publicului demonstrații de măiestrie aeronautică, acrobații spectaculoase și un adevărat omagiu adus zborului și profesiei militare. Piloți și echipaje au colorat cerul Bacăului cu eleganță și precizie, oferind un spectacol de neuitat care a celebrat tradiția și excelența militară.

Evenimentul nu ar fi fost posibil fără contribuția sponsorilor, organizatorilor și tuturor celor implicați în realizarea acestui vis devenit realitate. A fost mai mult decât o sărbătoare – a fost o declarație de identitate și un angajament pentru viitor.

O bază, o misiune, un ideal

Astăzi, Baza 95 Aeriană își continuă misiunea cu profesionalism și dăruire: asigură apărarea aeriană, pregătirea avansată a piloților, sprijin pentru celelalte categorii de forțe și implicare activă în gestionarea situațiilor de urgență. Este un simbol al adaptabilității și al continuității.

Prin trecutul său glorios, prin prezentul activ și prin promisiunile unui viitor modern și bine pregătit, Baza 95 Aeriană rămâne un reper solid în arhitectura de securitate a României și un motiv de mândrie pentru întreaga comunitate.

La mulți ani, Baza 95 Aeriană!

La mulți ani celor care ridică privirea spre cer cu încredere și onoare!

Text: Ioana-Cristina Teișanu, foto: Roxana Cioroabă

Ziua NATO

Un moment de mândrie și unitate pentru România!

La Baza 95 Aeriană au fost înălțate pe catarg Drapelul Național al României și drapelul Alianței Nord-Atlantice, în data de 6 aprilie, cu ocazia aniversării Zilei NATO în România.

Prin intermediul acestei ceremonii s-a marcat aniversarea celor 21 ani de la aderarea României la NATO și a celor 76 de ani de la înființarea Organizației Tratatului Atlanticului de Nord.

Manifestarea a avut rolul de a sublinia un aspect fundamental al identității noastre de militari aparținând unui stat membru NATO, un statut de care suntem mândri și care ne responsabilizează.

Indiferent de locul în care își desfășoară misiunile, militarii români sunt apreciați pentru eforturile și profesionalismul de care dau dovadă.

Ziua Alianței Nord-Atlantice se sărbătorește în România, începând cu anul 2005, în prima duminică a lunii aprilie. La stabilirea acestei zile, s-a ținut cont de apropierea de data oficială a aderării României la Alianța Nord-Atlantică (29 martie 2004) și de data arborării oficiale a Drapelului Național al României la sediul NATO de la Bruxelles (2 aprilie 2004).

Sursa: Baza 95 Aeriană

În data de 6 aprilie 2025, studenții Academiei Forțelor Aeriene au marcat cu emoție și respect Ziua NATO printr-o activitate simbolică – arborarea drapelului NATO. O ceremonie care ne amintește de importanța acestei alianțe și de contribuția României în cadrul acesteia.

Suntem mândri că facem parte dintr-o alianță care ne permite să avem un rol activ în protejarea păcii și securității mondiale. Este o onoare pentru toți studenții Academiei Forțelor Aeriene să participe la aceste momente deosebite care întăresc legătura dintre România și NATO.

Sursa: AFA

ARIPĂ SPRE CER CENTRUL DE ANTRENAMENT PRIN SIMULARE

Păstrează cerul în inimă și are o infinită dragoste pentru aviație, zbor și țara în care s-a născut.

Pilotează aeronave militare și a demonstrat că poate îndeplini misiuni de maximă importanță în condiții extreme.

A primit „Aripile de Pilot” în urmă cu 23 de ani.

Visa la zborul printre nori și după absolvirea Colegiului Național „Calistrat Hogaș” din Piatra-Neamț a ales să urmeze Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov, îmbrățișând profesia și cariera de pilot militar.

De atunci și până astăzi, căpitan-comandorul Alexandra Cramar a zburat pe aeronave militare de transport și a parcurs pas cu pas pregătirea pe aeronavele C-130 Hercules și C-27 J Spartan. Și-a desăvârșit pregătirea profesională prin stagii intense de instruire și participarea la misiuni interne și internaționale, obținând calificări și clasificări, devenind pilot în toate condițiile de zbor.

De la absolvirea Universității Naționale de Apărare Carol I din București, căpitan-comandorul Alexandra Cramar conduce cu responsabilitate, dedicare și competență Centrul de Antrenament prin Simulare din Baza 90 Transport Aerian, Otopeni, dotat cu trei simulatoare unice în Forțele Aeriene Române: C-27 J Spartan, IAR-330 Puma și un simulator de mentenanță pentru aeronava C-27 J Spartan.

Activitatea Centrului de Antrenament prin Simulare este locul în care zborul prinde aripi și despre importanța pe care o reprezintă simulatorul C-27 J Spartan în Forțele Aeriene Române căpitan-comandorul Alexandra Cramar a precizat: „Suntem ceea ce facem în mod repetat,

prin urmare, excelența nu este o acțiune, ci un obicei, rezultat al reflexiei muncii în care se oglindește instruirea și pregătirea piloților militari care exersează prin simulare diverse situații, stări din timpul zborului, ceea ce îi face pe aviatori mai buni, mai exigenți, mai performanți în zbor.

Activitatea Centrului de Antrenament prin Simulare este concentrată pe instruirea echipajelor în manevre de zbor și gestionarea situațiilor neprevăzute la bordul aeronavei. Întregul proces de pregătire este coordonat de o echipă dedicată de instructori și tehnicieni, care asigură desfășurarea antrenamentelor, elaborează planuri și concep scenarii personalizate pentru nivelul de pregătire al fiecărui zburător, urmărind totodată buna funcționare a echipamentelor.

De asemenea, simulatorul de mentenanță oferă personalului tehnico-ingineresc posibilitatea exersării intervențiilor tehnice și menținerea unui nivel ridicat de siguranță și operativitate a aeronavelor militare.

Periodic personal navigant din alte țări care exploatează aeronave militare de tip C-27 J Spartan, solicită Forțelor Aeriene Române, executarea antrenamentelor la simulatorul C-27 J Spartan (Recurrent Training), din Baza 90 Transport Aerian Otopeni, în scopul îmbunătățirii procedurilor și tacticilor de zbor.

Pentru căpitan-comandorul Alexandra Cramar, zborul e chemarea sufletului spre infinit și dorința nestăvilă de a îmbrățișa nemărginirea, o poveste pe care o împărtășește cu soțul și camaradul său, căpitan-comandorul Ioan Cramar, alături de care privește cerul cu seninătate oriunde, oricând!

**Text: Lăcrămioara David,
foto Lăcrămioara David și Radu Postelnicu**

PROVOCARE ȘI PERFORMANȚĂ

Montgomery, Alabama – Air Command and Staff College (ACSC), una dintre cele mai prestigioase instituții de educație militară profesională din cadrul Forțelor Aeriene ale Statelor Unite, are sediul la Baza Forțelor Aeriene Maxwell. Colegiul oferă programe avansate de pregătire pentru ofițeri și este parte a Universității Aeriene (Air University), aflată tot la Maxwell.

ACSC funcționează sub egida Comandamentului pentru Educație și Instruire Aeriană (Air Education and Training Command – AETC), cu sediul central la Baza Forțelor Aeriene Randolph din Texas. Instituția joacă un rol esențial în formarea liderilor militari, contribuind la dezvoltarea strategică a apărării aeriene americane. Ziua de 21 mai a marcat un moment deosebit pentru locotenent-comandorul Mirela Alexandra Lung care a absolvit Air Command and Staff College, Maxwell AFB. Întoarsă la Baza 71 Aeriană, locotenent-comandorul Lung ne-a declarat: „A fost mai mult decât o etapă academică – a fost o experiență care m-a provocat, m-a transformat și m-a îmbogățit. În cadrul școlii, am avut parte de un mediu care a pus accent pe dezvoltarea gândirii critice, prin studii aprofundate, discuții aplicate și perspective diverse. Am învățat despre teoria militară, leadership și puterea aeriană, dar și despre noi înșine – cine suntem și cine vrem să devenim. Am avut privilegiul de a asculta lectori cu adevărat inspiraționali, care ne-au motivat să devenim versiuni mai bune ale noastre. Privesc cu încredere la întoarcerea în Escadrila 713 Elicoptere SOCAT, hotărâtă să pun în practică tot ce am învățat în acest an. Mă simt mai pregătită ca oricând și recunoscătoare pentru fiecare pas, lecție și om care m-a însoțit în această etapă. Mulțumesc celor care au fost parte din acest parcurs valoros”.

Sursa: Baza 71 Aeriană

LOGISTICA DE AVIAȚIE, ÎNTRE STRATEGIE, PRECIZIE ȘI RESPONSABILITATE NAȚIONALĂ

Interviu cu comandantul
Bazei 91 Logistică,
colonel Laurențiu Hodoroșea

– Domnule comandant, cât de provocator este să coordonați sprijinul logistic al Forțelor Aeriene Române, prin intermediul marii unități pe care o comandați?

– Baza 91 Logistică a Forțelor Aeriene este o structură militară relativ recentă, dacă o comparăm cu alte structuri similare din Armata României. A apărut la 1 iunie 2010, ca urmare a intrării în vigoare a Strategiei Logisticii Armatei României, reglementare prin care s-a dorit crearea de capacități logistice integrate, care să includă o structură principală de tip bază logistică pentru fiecare categorie de forță a armatei sau comandament de armă și care să conducă și să coordoneze, într-o manieră unitară, toate componentele logistice subordonate, în cazul nostru, ale Statului Major al Forțelor Aeriene din acel moment. Este clar că pe baza acestei strategii a fost dezvoltată Concepția Logisticii Întrunate a Armatei României și, pe cale de consecință, Concepția logisticii Forțelor Aeriene. În acest context, conducerea sprijinului logistic al Forțelor Aeriene este apanajul exclusiv al șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, prin organele și structurile de conducere logistică din subordine. În această ordine de idei, Bazei 91 Logistică a Forțelor Aeriene, ca unică mare unitate de profil, îi revin responsabilități și misiuni executive, de furnizare și realizare efectivă a sprijinului logistic unităților și marilor unități din subordinea SMFA.

Sunt cel de-al doilea comandant al acestei mari unități iar provocarea asumării managementului sprijinului logistic la nivel de bază rezidă din câteva realități: în primul rând și așa cum am mai spus Baza 91 Logistică a Forțelor Aeriene este singura mare unitate de profil din organica SMFA, deci toate ordinele, misiunile și activitățile care au drept conținut logistica de susținere ni le înșușim, în mod firesc, ca urmare a nivelului de ambiție asumat prin ordinul de constituire și a domeniilor de responsabilitate definite prin concepțiile logistice ulterioare; în al doilea rând, una dintre misiunile principale ale bazei o constituie derularea Programului Major Forțe Aeriene, o activitate complexă care presupune experiență, competență, profesionalism și un înalt nivel de pregătire interdisciplinară și calificare a personalului care își desfășoară activitatea în acest domeniu; în al treilea rând, prin unitățile din subordine, baza logistică are capacitatea de a constitui, administra, distribui și/sau transporta resursele materiale pentru forțele operaționale ale SMFA, un accent deosebit punându-se pe

carburanții și lubrifianții de aviație, pe rachete, precum și pe echipamentele de radiolocație; în al patrulea rând, prin Centrul Mentenanță Regional, unitate înființată în 2016 în subordinea bazei, ne-am asumat mentenanța echipamentelor de aviație, în primul rând, la nivel complex și intermediar, o treabă foarte anevoioasă care presupune facilități de mentenanță adecvate, SDV-istică variată și de calitate și, desigur, personal tehnico-ingineresc cu înalte competențe și niveluri de autorizare pe domenii de specializare caracteristice aviației, apărării antiaeriene, supravegherii spațiului aerian și nu numai; în al cincilea rând, dar nu cel din urmă, este vorba de comandă-control, capacitatea comandamentului bazei de a monitoriza și coordona misiunile de sprijin logistic care se execută, de cele mai multe ori, simultan.

În loc de concluzie, pot să afirm cu toată autoritatea și responsabilitatea prerogativelor cu care am fost învestit că provocările sunt mari, așteptările sunt la fel de mari, iar răspunsul Bazei 91 Logistică a Forțelor Aeriene, la acest moment aniversar, este unul pe măsura așteptărilor.

– Aveți în subordine multe unități, dislocate în toată țara, în plus susțineți logistic marile unități de aviație. Cum reușiți să manageriați un volum mare de resurse?

– Într-adevăr, Baza 91 Logistică a Forțelor Aeriene are în subordine, în funcție de amploarea și specificul misiunilor lor, atât unități de nivel regiment, cât și de nivel batalion, organizate și amplasate în profil teritorial în așa fel încât să poată interveni oportun în sprijinul structurilor operaționale, ale unităților și marilor unități ale Statului Major al Forțelor Aeriene. Desigur, nu este simplu. Pentru a face acest lucru este nevoie să concepți, să adaptați și să perfecționezi fluxuri informaționale care să-ți asigure un nivel de comandă-control adecvat și care să-ți permită o anumită libertate de mișcare în ceea ce privește luarea deciziilor oportune pentru realizarea sprijinului logistic. Ca și în alte domenii ale sistemului militar este vorba despre trei factori esențiali a căror combinare și utilizare îți poate garanta succesul acțiunii de planificare a sprijinului logistic și anume: oameni, proceduri și resurse materiale și financiare. Și ca să rămân mai aproape de conținutul întrebării dumneavoastră trebuie să fac apel la conceptul de sistem logistic integrat al SMFA, concept de altfel destul de bine teoretizat în instrucțiunile specifice și pus

în aplicare prin proceduri punctuale. Trebuie spus, astfel, că fiecare structură de logistică, indiferent de nivelul unității din care face parte, are o misiune și responsabilități bine definite, anumite limite date de palierul ierarhic de care aparțin, dar ele se află într-o conexiune permanentă cu elementele de logistică ierarhic superioare a căror arie de responsabilitate le circumscrie. Aici intervine planificarea logistică, pentru că da, e vorba de planificare, unde un rol major îl are SMFA, care are imaginea generală a nivelului de înzestrare și gradului de aprovizionare a unităților și marilor unități din subordine și, ulterior, baza logistică pentru proiectarea detaliilor și elementelor concrete de sprijin.

Acestea fiind spuse, pot afirma că realizarea sprijinului logistic continuu, oportun și complet este o consecință a planificării eficiente a resurselor avute la dispoziție, a alocării și repartizării lor pe misiuni și priorități și implicarea tuturor structurilor de logistică de la toate nivelurile din SMFA, în acord cu competențele și responsabilitățile ce le revin.

– Lucrați de foarte mulți ani în logistica aviației, un domeniu vast. Cât de complexă este o carieră militară în acest domeniu?

– Prima mea funcție în aviație a fost aceea de locțiitor al comandantului pentru logistică la Regimentul 71 Aviație Vânătoare și Vânătoare-Bombardament, actualmente Baza 71 Aeriană Câmpia Turzii. Se întâmpla în anul 1994, după absolvirea Facultății de Logistică din cadrul Academiei de Înalte Studii Militare (Universitatea Națională de Apărare „Carol I”). Nu am mai părăsit aviația, ca și categoriile de forțe. Au trecut de atunci aproape 31 de ani, am lucrat pe diferite funcții doar în logistică și pot spune că am fost martorul tuturor modificărilor și dezvoltări de sistem contribuind, după competențele și responsabilitățile avute, la transformarea și modernizarea domeniului logistic potrivit noilor concepții și tendințe, mai ales după aderarea României la Organizația Tratatului Atlanticului de Nord. Nu am experiența muncii de logistică în forțele navale și

prea puțin în forțele terestre, dar pot să susțin cu argumente că logistica aviației se detașează net prin complexitate, diversitatea situațiilor la care trebuie să ai soluții pertinente și rapide, precum și volumul relativ mare de resurse avute la dispoziție. Aviația, ca denumire generică a domeniului care cuprinde și apărarea antiaeriană și supravegherea spațiului aerian, este o armă preponderent tehnică, se știe. Calitatea și pregătirea personalului care activează în aviație este una de top. În acest context, personalul care ocupă diferite funcții și posturi pe domeniul logistic urmează cumva această stare de fapt. Logistica aviației cuprinde specialiști din toate armele și specialitățile militare caracteristice aviației, apărării antiaeriene și radiolocației, dar și celorlalte arme și specialități de sprijin și suport (intendență, auto, comunicații și informatică, CBRN, geniu și infrastructură) și care lucrează, desigur, într-un tot unitar.

Așadar, complexitatea carierei de logistician în aviație este dată de câteva elemente definitorii, cum ar fi: vastitatea și diversitatea bazei legale care reglementează diferitele domenii de responsabilitate ale logisticii (legi, regulamente, dispoziții tehnice, norme de consum etc.) și la care trebuie să te raportezi permanent; nivelul de pregătire, competența, experiența personalului, precum și dispoziția acestuia de a evolua și de a se perfecționa permanent; rigoarea procedurilor de angajare a resurselor materiale, în general, a celor financiare, în special. Cariera de logistician militar este o vocație. Trebuie să-ți dorești să faci asta, fiind conștient că toți ceilalți vor ceva de la tine din punct de vedere al asigurării și repartizării resurselor care, altfel, sunt limitate. Și în afară de asta, trebuie să fii pregătit să dai socoteală oricând, diferitelor instituții și structuri de control, privind oportunitatea, necesitatea, realitatea și economicitatea procedurilor și deciziilor privitoare la angajarea resurselor materiale și financiare.

– Ce realizări notabile ați îndeplinit în ultima perioadă în cadrul Bazei 91 Logistică?

– Fiind un an aniversar, cu încheierea dumneavoastră, aș dori să trec în revistă, pe scurt, câteva momente care au marcat, influențat și edificat Baza 91 Logistică a Forțelor Aeriene drept structura de profil reprezentativă a Statului Major al Forțelor Aeriene, la 15 ani de la înființarea sa.

În primul rând, aș dori să remarc munca primului comandant al bazei, domnul comandor inginer Constantin-Dorin Șimota care, împreună cu echipa sa de atunci, a reușit să pună piatra de temelie a acestei mari unități. Noi, cei de astăzi, ne place să facem destul de des trimitere la acești „părinți fondatori” care practic au prevăzut și fundamentat direcțiile de dezvoltare și modernizare ale bazei logistice și transformarea ei în structura logistică de astăzi, fără de care sistemul logistic integrat al SMFA nu poate fi imaginat. Alte momente importante care țin mai mult de istorie și tradiție militară ar fi primirea Drapelului de Luptă, la 30 aprilie 2011, aprobarea heraldicii și denumirii onorifice a Bazei 91 Logistică a Forțelor Aeriene „General aviator Andrei Popovici” la 27 aprilie 2017 și, nu în ultimul

rând, decorarea Drapelului de Luptă al unității cu Ordinul național „Virtutea Aeronautică” în grad de Cavaler în 2020, cu ocazia aniversării a 10 ani de la înființare.

În ceea ce privește lucrurile concrete care, de fapt, definesc activitatea specifică a bazei logistice m-aș referi la următoarele: reconfigurarea statelor de organizare ale unităților subordonate, adaptarea lor și obținerea calității de ordonator de credite pentru comandanții lor, atingându-se astfel un grad relativ de independență în derularea procedurilor administrative și economico-financiare și implicit un anumit grad de libertate în realizarea sprijinului logistic; reconsiderarea concepției de depozitare a stocurilor, dotarea depozitelor cu echipamente moderne de păstrare, conservare și manipulare a bunurilor; reconfigurarea, reabilitarea și modernizarea spațiilor de depozitare a bunurilor comune, a carburanților și lubrifianților de aviație, a spațiilor destinate depozitării rachetelor și munițiilor specifice; construirea unor facilități tehnice pentru testare rachetelor, recepționarea și luarea în administrare și exploatare de către Centrul de Mentenanță Regional a noi facilități pentru mentenanța aeronavelor C-27 J Spartan, C-130 Hercules și IAR-330 Puma, o capabilitate de infrastructură proiectată și construită după cele mai moderne standarde; înzestrarea unităților din subordine cu echipamente noi de transport personal și materiale, de evacuare tehnică, de evacuare medicală, apărare împotriva incendiilor, echipamente de încărcare-descărcare, echipamente și utilaje pentru întrebuințări diferite; înzestrarea și dotarea unităților cu sisteme moderne de campare, cu echipamente mobile pentru asigurare serviciilor de campanie.

În sfârșit, la finele anului trecut s-a definitivat nota conceptuală și documentația pentru construirea în Cazarma 546 Otopeni a unui laborator de încercări carburanți-lubrifianți, după cele mai noi standarde în domeniu, care va permite stabilirea cu o mai mare acuratețe a condițiilor de calitate ale produselor petroliere, în general, a carburanților, lubrifianților și lichidelor speciale de aviație, în special. De asemenea, tot anul trecut, au fost definitive și înaintate eșalonului superior documentațiile referitoare la realizarea sistemelor integrate de securitate pentru cazarmile administrate de către unitățile militare din subordinea Bazei 91 Logistică a Forțelor Aeriene. Și, nu mai puțin important, în momentul de față analizăm posibilitatea elaborării unei note conceptuale referitoare la construirea unei facilități multifuncționale care să răspundă nevoii de pregătire, constituirea stocurilor și realizarea celorlalte măsuri de sprijin logistic pentru detașamentele expediționare ale Statului Major al Forțelor Aeriene care, în ultimii ani, se constituie din ce în ce mai des.

– Aviația este o armă scumpă, contractele pe care le realizați au valori mari. Cum reușiți să formați specialiști și apoi să-i păstrați pentru a fi utili Forțelor Aeriene Române?

– Este adevărat, aviația este o armă scumpă, dar lipsa ei ar putea să ne coste mai scump. Trebuie să acceptăm cu toții că, în condițiile războiului modern, în principal

aviația este cea care acționează imediat, precis și definitiv. România are o lungă și frumoasă tradiție în aviație, iar în ceea ce privește aviația militară în anul 2023, Forțele Aeriene Române au sărbătorit 110 ani de Aeronautică Militară. În această ordine de idei, angajamentul României de a-și înzestra forțele aeriene cu aeronave F-35 e o consecință firească a conștientizării riscurilor actuale de securitate la nivel global și regional, a angajamentelor noastre în cadrul NATO, precum și siguranța pe care o oferă acest avion de luptă de ultimă generație.

Am arătat mai devreme că una din misiunile principale ale bazei logistice este derularea Programului Major Forțe Aeriene, în calitate de autoritate delegată a SMFA pentru domeniul achizițiilor publice. În acest scop comandamentul bazei are proiectate, prin statul de organizare, microstructuri menite să elaboreze documentația necesară și să inițieze achizițiile de bunuri, servicii și lucrări pe care Statul Major al Forțelor Aeriene și le dorește și care sunt cuprinse în Programul Anual al Achizițiilor Publice, document aprobat de ordonatorul principal de credite după aprobarea și repartizarea bugetului anual de venituri și cheltuieli.

Realizarea achizițiilor publice efective este apanajul Serviciului Management Achiziții Publice, Program Major Forțe Aeriene din organica comandamentului bazei. Această microstructură are un număr definit de specialiști militari și civili organizați pe birouri și compartimente menite să răspundă exigențelor multitudinii de sarcini specifice, precum și fluxului de angajare a procedurilor de achiziție, cerință și recomandare a Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, instituție cu care colaborăm îndeaproape.

Vă pot spune că acești specialiști niciodată nu sunt de ajuns și, cel puțin, pentru perioada de care răspund în calitate de comandant, cu toate eforturile întreprinse nu am reușit să încadrez 100% acest serviciu, ci doar, la un nivel mulțumitor. Reticența de a lucra în acest domeniu al achizițiilor, în special a militarilor este una arhicunoscută. Chiar zilele trecute am fost interpellat de un ofițer cu grad inferior, din provincie, care mi-a transmis că ar dori să ocupe o funcție corespunzătoare gradului său în cadrul comandamentului bazei, dar în nici un caz la achiziții.

Nu există o școală militară anume care să te pregătească pentru acest domeniu, drept pentru care formarea personalului de logistică este o treabă destul de anevoioasă. Cunoștințele și experiența în managementul achizițiilor se capătă lucrând efectiv sub coordonarea cuiva din domeniu, hârșit, ca să folosesc un termen neacademic (sic!) în materia asta. Altfel, pregătirea personalului și formarea acestuia ca viitori specialiști pe domeniu presupune competență profesională, tact pedagogic și, desigur, multă răbdare plus disponibilitate din partea aceluia cu vechime și experiență din cadrul serviciului.

Cu excepția personalului civil contractual care, cu mici excepții, are un grad mare de retenție în cadrul unității și, deci, și în cadrul serviciului achiziții, pentru personalul militar nu prea ai la dispoziție multe părghii pentru a

influența retenția acestuia. Pentru militari intervine și evoluția în carieră care presupune, de cele mai multe ori, accesarea unei funcții superioare la alte eşaloane. Din păcate, eforturile noastre de a influența decidenții militari și politici în direcția acordării unui spor de risc și loialitate pentru personalul din domeniul achizițiilor publice nu s-au finalizat cu o decizie favorabilă. Reușim, totuși prin rotație, să mai stimulăm munca angajaților din achiziție prin acordarea acelei majorări salariale pentru lucrări de excepție. Dacă avem în vedere faptul că, anual, Baza 91 Logistică a Forțelor Aeriene atribuie contracte de achiziții publice, angajând aproximativ 80% din bugetul de cheltuieli materiale pentru bunuri și servicii al Statului Major al Forțelor Aeriene, este de la sine înțeles că paleta achizițiilor este una foarte diversificată, iar valorile contractelor sunt unele mari și foarte mari. De altfel, toate contractele încheiate de baza logistică sunt vizibile pe platforma electronică care asigură transparența procesului și procedurilor de achiziții publice, SEAP.

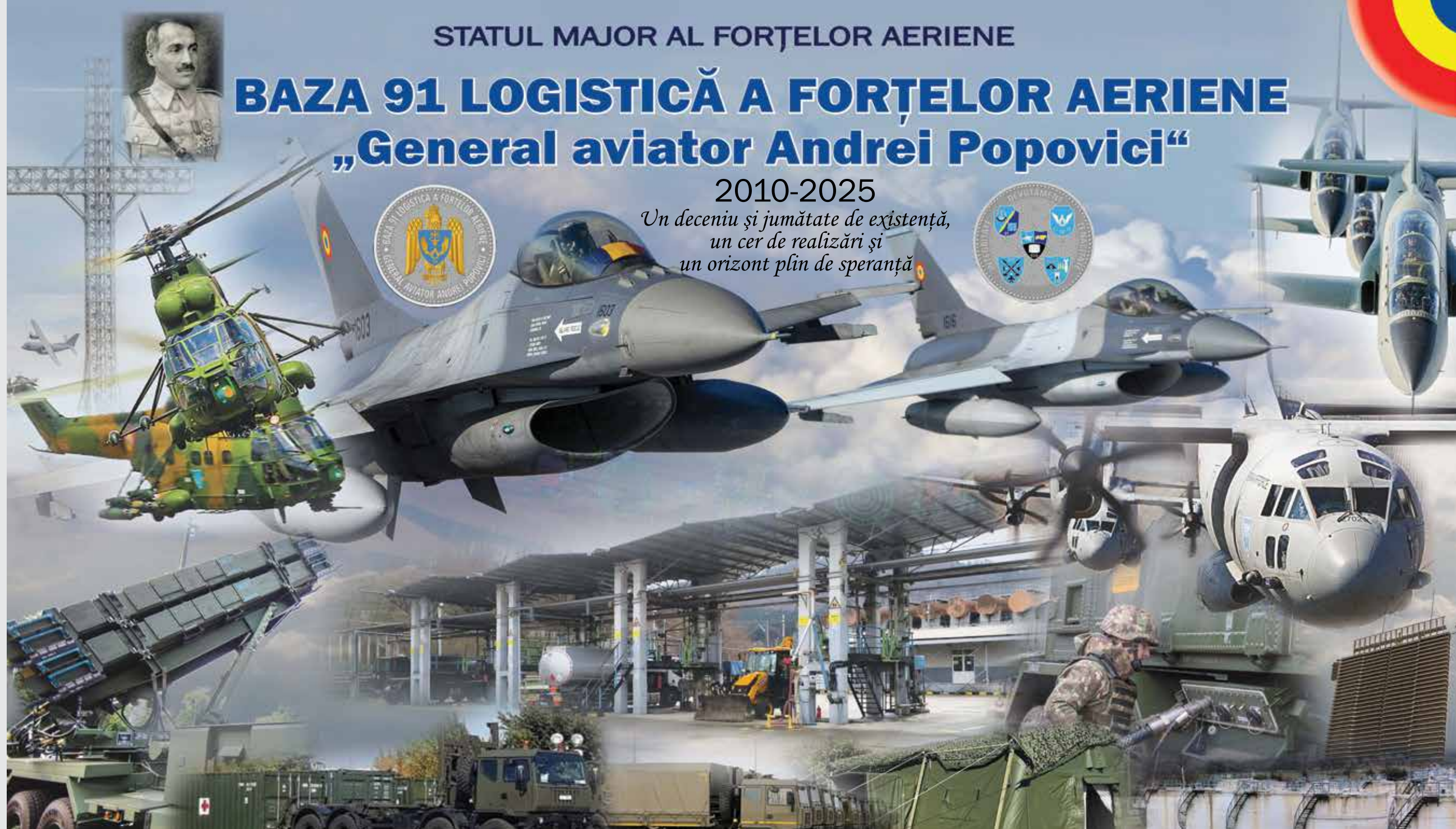
– Ce planuri de viitor aveți pentru Baza 91 Logistică?

– Planurile și obiectivele sunt multe, iar ele trebuie corelate cu resursele disponibile. În primul rând și pentru a răspunde nevoii imperioase de a realiza creșterea mobilității, încercăm să impunem și să argumentăm necesitatea înființării unei structuri de transport de nivel batalion sau grup, în subordinea bazei. Un răspuns adecvat trebuie dat cât mai grabnic nevoii imperioase de a realiza așa-numitul sprijin logistic în „rețea” și, în acest context, trebuie regândită concepția de administrare și monitorizare a stocurilor de resurse materiale. Aceasta însă presupune adoptarea, la nivelul armatei, a unui sistem de contabilitate care să permită evidența electronică a bunurilor pe coduri de bare, pe baza sistemului de codificare NATO și adaptarea spațiilor de depozitare, funcție de specificul lor, acestei noi concepții care va permite, aproape instantaneu, monitorizarea stocurilor de la orice nivel ierarhic de decizie.

Este, de asemenea, foarte important ca master planurile gândite și adaptate nevoilor fiecărei unități din subordinea bazei să fie transpuse cât mai curând în realitate. Ele conțin facilități pentru depozitarea modernă a diferitelor tipuri de stocuri (muniții și rachete de aviație și antiaeriene, carburanți și lubrifianți de aviație, ansambluri, subansambluri, părți componente și piese de schimb pentru echipamentele de aviație, antiaeriene și radiotehnice, nou intrate în înzestrarea SMFA), pentru mentenanța echipamentelor, precum și facilități esențiale pentru lucru și trai ale personalului.

Și, nu în ultimul rând, sunt foarte interesat de consolidarea structurilor de sprijin logistic din subordine, încadrarea cu personal de specialitate și pregătirea și instruirea permanentă a acestuia pentru ca, oricând, Baza 91 Logistică a Forțelor Aeriene „General aviator Andrei Popovici” să fie la înălțimea devisei Statului Major al Forțelor Aeriene: INTEGRITATE - DEVOTAMENT - TENACITATE.

Text: Lucian Irimia

15 ANI DE PROFESIONALISM ȘI EFICIENȚĂ LOGISTICĂ ÎN SPRIJINUL FORȚELOR AERIENE ROMÂNE

Baza 91 Logistică Aeriană „General aviator Andrei Popovici”, structură-cheie pentru capacitățile operaționale ale Forțelor Aeriene a marcat împlinirea a 15 ani de la înființare printr-o ceremonie organizată la sediul unității, în prezența locțiitorului șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-maior Constantin Dobre, a comandantului Bazei 91 Logistică, colonelul Laurențiu Hodorogea și a comandanților structurilor subordonate forțelor aeriene, precum și a reprezentanților personalului civil și militar.

Evenimentul a reprezentat un moment important de reflecție asupra evoluției acestei structuri esențiale din cadrul sistemului de sprijin logistic al Forțelor Aeriene, dar și un prilej de reafirmare a angajamentului profesional al colectivului care asigură, în mod constant, fundamentul funcțional pentru desfășurarea misiunilor în condiții de eficiență și siguranță.

Înființată prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.S. 45 din 14 aprilie 2010, Baza 91 Logistică funcționează ca structură de execuție a Statului Major al Forțelor Aeriene, având misiunea de a furniza sprijin logistic la nivel operativ și tactic pentru toate categoriile de acțiuni desfășurate de unitățile subordonate Forțelor Aeriene. Astfel, baza asigură mentenanța echipamentelor militare de aviație, rachete, radiolocație, război electronic, auto și tehnică de deservire; realizarea lucrărilor de fabricație și reparații; gestiunea resurselor materiale; expertize tehnice și analize de laborator;

achiziții publice pentru întreaga structură a Forțelor Aeriene; depozitarea și administrarea stocurilor operative; scoaterea din funcțiune și dezasarea echipamentelor depășite.

Aniversarea celor 15 ani de la înființarea Bazei 91 Logistică reprezintă o etapă importantă în consolidarea unei structuri care asigură, zilnic, funcționarea eficientă a tuturor capacităților aeriene ale României. Profesionalismul, dedicarea și expertiza personalului din cadrul bazei confirmă că Forțele Aeriene beneficiază de un sprijin logistic de înalt nivel, compatibil cu cerințele moderne ale apărării colective.

Baza 91 Logistică rămâne un pilon esențial al capacității de reacție, sustenabilitate și eficiență a Forțelor Aeriene Române structură operațională care privește spre viitor cu încredere și responsabilitate.

Text: Maria Ioniță, foto: Alex Nițu

Air Centric Personnel Recovery Operatives Course 2025

„APROC 25”

Un detașament format din două elicoptere IAR-330 SOCAT și militari de la Baza 95 Aeriană „Erou căpitan aviator Alexandru Șerbănescu”, din Bacău, și Baza 71 Aeriană „General Emanoil Ionescu”, din Câmpia Turzii, împreună cu o echipă de militari din cadrul DCSL, au participat în perioada 19-30 mai 2025 la stagiul de instruire aplicativ „Air Centric Personnel Recovery Operatives Course 2025 – APROC 2”, în Baza Aeriană Albacete din Spania.

„APROC 25” se organizează anual și este, în acest moment, la nivel european, singura activitate care se concentrează doar pe misiuni de recuperare a personalului. Participarea Forțelor Aeriene Române la „APROC 25” reprezintă o oportunitate de instruire în mediu multinațional întrunit. Militarii au utilizat tehnici, tactici și proceduri aplicabile la nivel multinațional întrunit, ceea ce determină creșterea nivelului de operativitate și dezvoltarea capacităților de planificare și execuție în Forțele Aeriene Române.

Sursa: BIRP SMFA

Exercițiul „ANATOLIAN PHOENIX 2025”

La jumătatea lunii mai, s-a desfășurat exercițiul multinațional „Anatolian Phoenix 25” în Turcia.

Exercițiul „Anatolian Phoenix 2025” este un exercițiu multinațional, fiind unul din cele mai mari exerciții organizate de Forțele Aeriene ale Turciei.

Misiunile de Personnel Recovery au o importanță deosebită și ajută la instruirea echipajelor, aeronavelor și forțelor de extracție pentru implementarea tehnicilor, tacticilor și procedurilor care se aplică la nivel multinațional întrunit.

Participarea Forțelor Aeriene Române la acest eveniment de instruire contribuie la dezvoltarea relațiilor bilaterale cu Forțele Aeriene ale Turciei, precum și la consolidarea parteneriatului strategic dintre România și Turcia. Forțele Aeriene Române au participat cu două elicoptere IAR-330 Puma de la Escadrița 712 Elicoptere Giarmata, Baza 71 Aeriană „General Emanoil Ionescu”

Detașamentul Forțelor Aeriene Române participant la acest exercițiu multinațional raportează: MISIUNE ÎNDEPLINITĂ!

Sursa: BIRP SMFA

Forțele Aeriene Române la „RAMSTEIN FLAG 2025”

Aeronavele F-16 ale Forțelor Aeriene Române, după tranzitul către baza de operare avansată, au executat misiuni complexe aer-aer și aer-sol alături de platforme de generația cincea F-35 Lightning II, integrându-se fără sincope, demonstrând astfel un nivel ridicat de interoperabilitate cu structurile NATO. Aceste misiuni au necesitat coordonare în timp real cu controlori de sol aliați, aparate AWACS de supraveghere și capabilități navale, precum fregata olandeză HNLMS Tromp, care a asigurat integrarea domeniului maritim și simularea vectorilor de amenințare. Participarea RoAF a subliniat capacitatea sa de a opera în medii contestate, respectând Tacticile, Tehnicile și Procedurile (TTP) NATO și adaptându-se scenariilor dinamice care implică război cibernetic–electronic, informații obținute din spațiu și rețele multi-domeniu de comandă și control (C2).

În mod notabil, avioanele românești au desfășurat exerciții de realimentare și reînarmare rapidă pe aerodromuri izolate, reflectând aplicarea conceptului ACE de supraviețuire și agilitate operațională. Pe parcursul exercițiului, a fost demonstrată capacitatea Forțelor Aeriene Române de mobilitate a forței și de reînarmare rapidă a resurselor ca răspuns la amenințări în evoluție.

Integrarea personalului român în echipe de întreținere și logistică multinaționale – inclusiv exerciții de cross-servicing cu personalul tehnic olandez și american care deservește aeronava F-35 – a asigurat progrese în interoperabilitate și sustenabilitate a operațiunilor aeronavelor aliate într-un cadru de coaliție. RAFL25 a oferit, de asemenea, expunere la capacități avansate aliate, permițând piloților și personalului tehnic român să își perfecționeze executarea de misiuni complexe în cooperare cu alte aeronave aliate în scenarii simulate, tactici de contracarare A2/AD și război centrat pe rețea.

Contribuind la obiectivul general al exercițiului de „a lupta ca unul” pe domeniile

aerian, terestru, maritim, cibernetic și spațial, România și-a consolidat rolul de factor-cheie în arhitectura de securitate a flancului estic al NATO. Participarea de succes a subliniat investiția strategică a României în modernizarea flotei aeriene și alinierea posturii de apărare la standardele de pregătire ale Alianței, întărind în același timp legăturile bilaterale cu partenerii Aliați.

În viziunea conducerii NATO, RAFL25 a reprezentat o demonstrație tangibilă a unității și capacității de descurajare a Aliaților, implicarea proactivă a României afirmând hotărârea sa de a respecta angajamentul prevăzut de Articolul 5 și de a contribui la doctrina în evoluție de război multi-domeniu într-o eră de competiție între marile puteri.

Sursa: AIRCOM, MARCOM

Aeronavele F-16 Fighting Falcon din cadrul Escadrilei 48 Aviație Vânătoare, participante la exercițiul Ramstein Flag 25, au aterizat, în data de 11 aprilie, în Baza 71 Aeriană Câmpia Turzii

Exercițiul „Ramstein Flag 25” a contribuit semnificativ la consolidarea relațiilor de cooperare militară între România și aliații săi din NATO, subliniind angajamentul constant al țării noastre față de securitatea colectivă și interoperabilitatea în cadrul Alianței

Forțele Aeriene Române și-au demonstrat angajamentul ferm față de apărarea colectivă a NATO și interoperabilitatea operațională în cadrul exercițiului RAMSTEIN FLAG 2025 (RAFL25), dislocând trei avioane multirol F-16 Fighting Falcon din cadrul Escadrilei 48 Vânătoare și aproximativ 35 de militari de la Baza 71 Aeriană „General Emanoil Ionescu”. Exercițiul s-a desfășurat pe mai multe domenii și a fost găzduit în Regatul Unit între 31 martie și 11 aprilie 2025. La acesta a participat peste 15 națiuni aliate și 90 de aeronave, operaționale pe 12 baze aeriene europene. Misiunea contingentului român a jucat un rol esențial în validarea doctrinei NATO de Luptă Agile Combat Employment (ACE), care pune accent pe operații dispersate, capacități rapide de realimentare și reînarmare precum și reziliență împotriva amenințărilor anti-access/area denial (A2/AD).

DACIAN PUMAS „COMBINED RESPONSE 25”

În perioada 8-13 iunie, militari și aeronave aparținând detașamentului DACIAN PUMAS, din cadrul operației EUFOR ALTHEA, au participat la exercițiul militar multinațional Combined Response 25, organizat de Forțele Armate ale Bosniei și Herțegovinei (OSBiH) în cooperare cu Forțele Uniunii Europene (EUFOR).

Gazduit de Forțele Armate ale Bosniei și Herțegovinei, acest exercițiu comun face parte din eforturile continue de consolidare a relațiilor militare internaționale prin activități de instruire combinate.

Combined Response 25 este conceput special pentru a repeta și perfecționa tacticile Operațiilor de Sprijin a Păcii (PSO) la nivelurile companiei și batalionului. Exercițiul reflectă angajamentul comun al EUFOR și ale Forțelor Armate ale Bosniei și Herțegovinei față de menținerea unui mediu sigur și stabil, promovând totodată cooperarea militară profesională.

Text: Mădălina Burlacu, foto: Marian Bălășescu, Mădălina Burlacu

Baza 95 Aeriană la exercițiul multinațional „DACIAN SPRING 2025”

Militari și aeronave IAR-330 SOCAT aparținând Bazei 95 Aeriană au participat la exercițiul multinațional DACIAN SPRING 2025, care s-a desfășurat în Centrul Secundar de Instruire pentru Luptă Smârdan, din județul Galați.

În cadrul exercițiului, elicopterele IAR-330 SOCAT au executat trageri reale cu tunul de bord și rachete antitanc.

Prin acest exercițiu s-au validat și întărit tacticile, tehnicile și procedurile de integrare a focului întrunit cu sprijin de aviație, într-un mediu internațional, fapt ce contribuie la creșterea nivelului pregătirii pentru luptă a personalului bazei.

Șeful Statului Major al Apărării, generalul Gheorghiță Vlad, a participat, în data de 22 mai, la secvența demonstrativă a exercițiului DACIAN SPRING 25, care a fost organizată la Centrul Secundar de Instruire pentru Luptă Smârdan, județul Galați.

„Astăzi, alături de partenerii noștri din NATO, am demonstrat în teren ce înseamnă solidaritatea aliată și capacitatea de reacție unitară. Peste 4.000 de militari din 10 state exersează împreună, în România, sub conducerea Diviziei Multinaționale Sud-Est, tactici și proceduri în vederea realizării compatibilității operaționale și perfecționării coordonării acționale într-un mediu complex. Participarea tuturor categoriilor de forțe ale Armatei României arată clar: suntem pregătiți să apărăm împreună ceea ce contează, pacea, stabilitatea și valorile democratice. Un pas important pentru eficiența acestui tip de misiuni îl reprezintă noile reglementări din pachetul legislativ al Apărării, care permit transferul rapid de autoritate pe teritoriul național și o mai bună gestionare a spațiului aerian. Este o contribuție esențială la creșterea credibilității apărării colective. Menționez în mod special participarea, în premieră, a unui batalion belgian dislocat în România, în cadrul operațiunii

CARPATHIAN FLOW 25. Este un semnal puternic de coeziune pe flancul estic al NATO. Mulțumesc tuturor celor implicați – militarilor români și aliați, autorităților locale și cetățenilor care susțin efortul comun de apărare. Siguranța și pacea nu sunt un dat, ci un efort constant”, a transmis șeful Apărării la finalul secvenței de instruire.

Exercițiul DACIAN SPRING 2025, planificat și condus de Comandamentul Multinațional de Divizie (Sud-Est) al NATO din București, a inclus faze operaționale în poligoanele de instruire de la Smârdan, Cincu, Bogata, Capu Midia și Frecăței, în perioada 5–23 mai.

Obiectivele principale ale evenimentului major de instruire au vizat exersarea unei operații de apărare colectivă și consolidarea integrării forțelor în arhitectura de comandă și control a Comandamentului Multinațional de Divizie (Sud-Est) al NATO din București.

Sursa: SMAp și Baza 95 Aeriană, foto: Liviu Stoica

DE LA VIS LA REALITATE, POVESTEA MEA CA PILOT MILITAR

Locotenent Andrei Curiman:

*O mărturie despre curaj, perseverență
și pasiunea pentru zbor*

Când privim un avion ridicându-se de la sol, puțini dintre noi ne gândim la zecile de decizii, sacrificii și ani de pregătire ale celor care se află în cabina de pilotaj. Pentru unii, zborul este doar un spectacol pe cer. Pentru alții, este o chemare. În rândurile de mai jos, veți regăsi povestea unui tânăr care a răspuns chemării zborului, pornind de la un vis din adolescență și ajungând, pas cu pas, să reprezinte România într-un program internațional de elită. Este o poveste autentică despre determinare, formare militară și puterea de a crede în propriul destin.

Mă pregătesc să încadrez unul dintre cele trei posturi ale României în cadrul acestui program internațional (Programul Strategic Airlift Capability -SAC). Mă simt onorat, recunoscător și motivat să dau tot ce am mai bun pentru a reprezenta cu mândrie aviația militară română într-un mediu de elită. Locotenent Andrei Curiman

„Drumul meu către aviație a început într-un mod neașteptat. Eram în clasa a XI-a când am aflat de Aeroclubul României și de cursurile subvenționate de pilotaj pentru avioane ultra ușoare. M-a atras ideea de a zbura, iar entuziasmul celor implicați m-a convins să mă înscriu. Am urmat cursurile teoretice și am acumulat aproximativ cinci ore de zbor. Deși nu am obținut nicio licență în urma acestor ore, ele au fost suficiente pentru a-mi trezi o pasiune profundă și irevocabilă pentru aviație.

Un an mai târziu, în clasa a XII-a, am luat una dintre cele mai importante decizii din viața mea: să renunț la planurile de a deveni inginer de calculatoare și să mă pregătesc pentru admiterea la Academia Forțelor Aeriene, cu obiectivul clar de a deveni pilot militar. Am trecut prin evaluările psihologice și medicale, iar faptul că am îndeplinit toate baremele necesare pentru a candida la specializarea piloți de avioane supersonice mi-a confirmat că fac parte dintr-o selecție extrem de riguroasă. Alegerea făcută în acel an – deși la prima vedere pripită – s-a dovedit a fi un act de curaj pentru a-mi îndeplini visul.

Din toamna anului 2018 am început oficial parcursul meu în formarea ca pilot militar. Cred că orice coleg ar spune că cea mai frumoasă parte a academiei este practica de specialitate, și nu pot decât să fiu de acord. Dorul de zbor era constant, iar fiecare decolare era o reconectare cu pasiunea care mă adusese aici.

În perioadele de practică din academie am urmat cursurile Școlii Superioare de Aviație Civilă pentru a obține licența civilă de pilot privat. În anul al treilea de academie, am început zborul pe aeronava IAK-52 la Boboc și am continuat să descopăr această aeronavă și pe perioada cursurilor Școlii de Aplicație a Forțelor Aeriene – o etapă formativă esențială, în care am acumulat în jur de 90 de ore de zbor.

Tot acolo, într-o revistă Cer Senin, am citit pentru prima dată despre programul Strategic Airlift Capability (SAC) și despre piloții români care zboară aeronava C-17 Globemaster III la baza de la Pápa, Ungaria. Mi s-a părut un program extraordinar, internațional, cu un nivel înalt de profesionalism. Am visat atunci că, poate, într-o zi voi putea face și eu parte din acest grup select. Știam însă că pentru o astfel de oportunitate există cerințe minime de experiență care, în acel moment, erau încă departe pentru mine. Cu toate acestea, am continuat să sper. Speranța nu m-a părăsit niciodată, chiar dacă știam că drumul va fi lung.

Am absolvit Academia Forțelor Aeriene în 2022 ca șef de armă – pilot de avioane. La repartitie, am ales Baza 90, Escadrila 901 Transport Strategic, unde urma să zbor aeronava C-130 Hercules. Trecerea pe acest avion a fost o adevărată provocare – era prima aeronavă de dimensiuni și complexitate considerabile față de tot ce pilotasem până atunci. Dar, cu sprijinul instructorilor, am reușit să mă adaptez și să progrez. Până în prezent, am acumulat aproximativ 120 de ore de zbor pe C-130.

Și iată că astăzi, la doar trei ani distanță de acel moment în care citeam fascinat despre SAC, mă aflu în Altus, Oklahoma, pentru programul de calificare inițială pe aeronava C-17. Mă pregătesc să încadrez unul dintre cele trei posturi ale României în cadrul acestui program internațional. Mă simt onorat, recunoscător și motivat să dau tot ce am mai bun pentru a reprezenta cu mândrie aviația militară română într-un mediu de elită.

Programul Strategic Airlift Capability (SAC) este un exemplu remarcabil de cooperare multinațională, care reunește 12 națiuni parteneri într-un efort comun de a opera trei aeronave C-17 Globemaster III, staționate la Baza Aeriană Pápa din Ungaria. În prezent, mă aflu în Altus, Oklahoma, unde urmez cursul de calificare inițială pe aeronava C-17 – un pas esențial înainte de a mă alătura Heavy Airlift Wing (HAW), structura operativă a programului SAC. Este o etapă intensă și provocatoare, dar extrem de valoroasă. Am ocazia să interacționez cu militari din alte țări și să învăț din modul lor de lucru, în special de la partenerii americani. Abia aștept momentul în care voi păși pentru prima dată la Pápa și voi putea contribui, alături de colegii români, dar și de cei din celelalte state membre, la îndeplinirea misiunilor internaționale. Este o onoare să fac parte din această structură și o mare responsabilitate pe care o întâmpin cu respect și entuziasm.

Privind în urmă, totul a pornit de la o scânteie de curiozitate într-o sală de clasă. Astăzi, acea scânteie s-a transformat într-o carieră cu sens, în care am privilegiul de a servi sub aripile visului meu din copilărie.

Locotenentul Andrei Curiman se află la început de drum în aviația militară. Fiecare zbor, fiecare misiune, fiecare zi în uniformă este pentru el o mare responsabilitate. Povestea lui nu este despre noroc sau

Locotenentul Andrei Curiman, la bordul unui avion C-17 Globemaster, pe parcursul programului de calificare inițială pe acest tip de aeronavă, desfășurat în Statele Unite ale Americii

întâmplare, ci despre alegerea conștientă de a-și urma visul, indiferent de obstacole, iar mesajul pe care îl transmite celor care visează la cer, este, cu siguranță, acesta: curajul de a începe contează mai mult decât orice. Restul se construiește cu muncă, disciplină și pasiune. Visul devine realitate doar atunci când alegi să-l urmezi până la capăt.

A consemnat: Ioana-Cristina Teișanu
Foto: arhiva personală

Photo: Giovanni Colla

BALȚICA 2025

Angajamentul României pentru Securitatea Aeriană a Țărilor Baltice

Detașamentul „Carpathian Vipers” a fost dislocat în Lituania. În data de 27 martie 2025, a fost finalizat procesul de dislocare etapizată a întregului detașament „Carpathian Vipers” în Lituania, în baza aeriană Šiauliai, unde asigură Serviciul de Poliție Aeriană întărită, în perioada aprilie-iulie 2025. Detașamentul este constituit din aproximativ 100 de militari și patru aeronave de luptă F-16 Fighting Falcon.

Misiunea detașamentului este de a proteja integritatea spațiului aerian al Țărilor Baltice și este o componentă fundamentală a angajamentului NATO față de membrii săi. Avioanele de luptă F-16 Fighting Falcon asigură permanent intervenția pentru clarificarea situației aeriene, aplicând măsurile legale împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian al Țărilor Baltice.

Forțele Aeriene Române se află la a treia dislocare în Lituania, unde au asigurat protejarea integrității spațiului aerian al Țărilor Baltice și al NATO. Prima misiune de Poliție Aeriană a fost executată în perioada august-octombrie 2007, cu un detașament format din 67 de militari și patru MiG-uri 21 LanceR de la Baza 71 Aeriană „General Emanoil Ionescu”. Cea de-a doua misiune a fost executată în perioada aprilie-iulie 2023, cu un detașament format din 100 de militari și patru F-16 Fighting Falcon de la Baza 86 Aeriană „Locotenent Aviator Gheorghe Mociorniță”.

Carpathian Vipers au preluat misiunea NATO de Poliție Aeriană în Lituania

La scurt timp după încheierea primei ediții din anul 2025 a revistei **CER SENIN**, patru avioane F-16 Fighting Falcon ale Forțelor Aeriene Române au fost dislocate la Baza Aeriană Šiauliai din Lituania, pentru a prelua misiunea de Poliție Aeriană întărită a NATO de la detașamentele franceze și italiene. Detașamentul Forțelor Aeriene Române este format din aproximativ 100 de militari, iar misiunea de protejare a integrității spațiului aerian al Țărilor Baltice, componentă fundamentală a angajamentului NATO față de membrii săi, se desfășoară alături de un detașament polonez echipat tot cu aeronave cu F-16. Prezența celor două detașamente la Šiauliai oferă o flexibilitate sporită în planificarea operațiunilor aeriene regionale ale NATO.

Ceremonia de predare-primire a controlului asupra spațiului aerian baltic a avut loc la Baza Aeriană Šiauliai, în prezența șefului Statului Major al Apărării, general Gheorghiță Vlad, șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi și a comandantului Comandamentului Forțelor Întrunite, general-maior Valerică Vrăjescu. De asemenea, la ceremonie au luat parte comandantul Centrului Combinat de Operațiuni Aeriene Uedem, general-locotenent Thorsten Poschwatta și ambasadorul României în Lituania, Excelența Sa doamna Adriana Octavia Ciamba.

„Detașamentul Carpathian Vipers al Forțelor Aeriene Române efectuează misiuni de Poliție Aeriană întărită în Lituania din aprilie până în iulie 2025. Misiunea noastră este clară: să garantăm securitatea și integritatea spațiului aerian al Țărilor Baltice. Operând sub comanda NATO și în strânsă cooperare cu aliații noștri polonezi și portughezi, suntem o dovadă a unității aliate și a angajamentului ferm pentru pace și apărare colectivă”, a declarat comandorul Vasile Petrea, comandantul detașamentului român.

Această rotație marchează a treia participare a Forțelor Aeriene la misiunea NATO de Poliție Aeriană în Țările Baltice. Prima participare s-a făcut cu avioane MiG-21 LanceR în anul 2007 iar în anul 2023 cu aeronave F-16 Fighting Falcon. Această desfășurare de forțe subliniază angajamentul constant al României față de securitatea regională.

Misiunea de Poliție Aeriană a Alianței rămâne un pilon al apărării colective, asigurând protecția tuturor statelor membre – indiferent de capacitățile naționale de apărare aeriană – sub un singur comandament.

Avioanele românești și poloneze staționate în regiune permit NATO să mențină o prezență aeriană solidă și flexibilă, semnalând clar disponibilitatea aliaților de a garanta securitatea frontierelor.

Text: Comandamentul Forțelor Întrunite

Photo: Giovanni Colla

Carthian Vipers - BALTOPS 2025

În perioada 6-19 iunie 2025, detașamentul Carpathian Vipers a participat la exercițiul multinațional BALTOPS 2025, desfășurat în regiunea Mării Baltice.

Organizat de conducerea Comandamentului Maritim Aliat al NATO, exercițiul a reunit forțe și mijloace de luptă din peste 20 de state membre ale Alianței. Se urmărește consolidarea interoperabilității și exersarea acțiunilor comune într-un mediu operațional complex, generat de acțiunile unor grupări navale, aeriene și terestre importante.

Prezența Forțelor Aeriene Române în cadrul BALTOPS, reflectă contribuția și angajamentul României în cadrul NATO, consolidând securitatea colectivă în zona Mării Baltice.

Sursa: BIRP SMFA, foto: Piotr Leoniak

#WEARENATO

Carpathian Vipers – Forță, precizie, reacție

Detașamentul „Carpathian Vipers” își afirmă prezența activă în cadrul misiunii NATO de Poliție Aeriană întărită.

Piloții români au executat, în prima decadă a lunii mai, o realimentare în aer, asigurată de o aeronavă MRTT aparținând Forțelor Aeriene și Spațiale Franceze, o manevră complexă ce extinde autonomia de zbor și menține capacitatea de reacție rapidă. Antrenamentele alături de partenerii polonezi, francezi, suedezi și portughezi sporesc interoperabilitatea în cadrul alianței și întăresc postura defensivă pe flancul estic.

Unitate, determinare, solidaritate!

Text: Florentina Rebege, foto: Carpathian Vipers

Carpathian Vipers – Primul Alfa Scramble

În data de 12 mai 2025, detașamentul Carpathian Vipers a executat prima misiune de intervenție rapidă reală pentru identificarea și interceptarea unei aeronave „Bogey”, în apropierea spațiului aerian baltic.

Piloții români au reacționat în cel mai scurt timp demonstrând vigilență, coordonare și un angajament ferm față de misiunea încredințată, misiunea de a proteja spațiul aerian NATO.

Capacitatea de a detecta, intercepta și monitoriza potențialele amenințări este crucială pentru menținerea securității și stabilității în regiunea baltică și în întreg spațiul aerian aliat.

Text: Florentina Rebege, foto: Arnaud Chamberlin

Carpathian Vipers & NATO AWACS – în acțiune

Baza Aeriană Șiaului beneficiază de o prezență strategică importantă. Aeronavele NATO AWACS operează în spațiul aerian baltic, oferind un sprijin esențial pentru misiunile de poliție aeriană.

Această prezență oferă piloților detașamentului Carpathian Vipers oportunitatea de a colabora cu unii dintre cei mai experimentați aliați NATO.

Fiecare decolare, fiecare comunicare în aer înseamnă mai mult decât rutină, înseamnă, încredere, pregătire și oportunitatea de a demonstra că România este un partener de încredere.

Text: Florentina Rebege, foto: Hesja Slawek

Ziua de 10 aprilie 2025 a fost una de sărbătoare la Baza 90 Transport Aerian „Comandor aviator Gheorghe Bănciulescu”, unde a avut loc ceremonia militară și religioasă de marcarea a 15 ani de la intrarea în serviciu a aeronavei C-27 J Spartan în Forțele Aeriene Române. Evenimentul, de o înaltă ținută, s-a desfășurat în prezența locțiitorului șefului Statului Major al Forțelor Aeriene Române, general-maior Constantin Dobre, a comandantului Bazei 90 Transport Aerian, general de flotilă aeriană Emil Tecuceanu, a personalului militar activ, în rezervă, civil și a distinșilor invitați.

15 ANI DE EXCELENȚĂ ÎN FORȚELE AERIENE ROMÂNE A AERONAVEI C-27 J SPARTAN

Un simbol al versatilității, aeronava C-27 J Spartan și-a câștigat reputația de veritabil ambasador al aripilor românești, prin contribuția sa esențială la misiuni naționale și internaționale, misiuni umanitare, misiuni de transport logistic, de stingerea incendiilor, evacuări medicale și exerciții multinaționale.

O poveste începută în urmă cu 15 ani, la data de 12 aprilie 2010, atunci când două aeronave C-27 J Spartan aterizau pentru prima dată pe pista Bazei 90 Transport Aerian Otopeni, marcând începutul unui nou capitol în aviația militară românească. Achiziționate în baza unui contract semnat în decembrie 2007 între Ministerul Apărării Naționale și compania italiană Alenia Aeronautica, aeronavele au fost destinate să înlocuiască vechile Antonov AN-26 și să modernizeze capacitățile tactice de transport ale Forțelor Aeriene Române.

Spartanul, botezat simbolic după luptătorii neînfricați ai antichității, este un avion cu două motoare cu turbopropulsie, echipat cu tehnologie de ultimă generație, capabil să opereze în condiții dificile, pe piste scurte sau neamenajate, zi și noapte, în orice condiții meteorologice.

În decursul acestor ani de exploatare, aeronavele C-27 J Spartan au acumulat mii de ore de zbor, devenind una dintre cele mai active și fiabile platforme aeriene din dotarea Forțelor Aeriene Române. Zborurile au fost executate, atât pe teritoriul național, în sprijinul autorităților civile și militare, cât și în teatre de operații externe, inclusiv în zone de conflict din Orientul Mijlociu, Africa și Europa de Est. Aceste misiuni au implicat transportul de trupe, echipamente și materiale logistice esențiale pentru susținerea operațiunilor militare, dar și asigurarea mobilității strategice în condiții complexe și uneori periculoase. Experiența acumulată de echipajele Escadrilei 902 a dus la o creștere constantă a performanței operaționale, demonstrând capacitatea Spartanului de a opera eficient în scenarii dinamice și de mare intensitate. Printre cele mai complexe misiuni ale Spartanului se numără cele de salvare și repatriere a cetățenilor români din zone de conflict. De la evacuarea românilor din Afganistan în 2021, până la intervențiile rapide din Libia, Siria sau Ucraina, Spartanul a fost un vehicul al speranței și al siguranței, capabil să extragă cetățeni români și personal diplomatic din medii periculoase. Astfel de operațiuni presupun un grad înalt de pregătire, coordonare internațională și spirit de sacrificiu din partea personalului navigant și tehnic. Fiecare misiune de acest tip este o dovadă clară a angajamentului României față de protejarea propriilor cetățeni, oriunde s-ar afla aceștia.

C-27 J Spartan s-a remarcat și în timpul situațiilor de urgență, a pandemiei sau dezastrelor naturale, fiind un element vital în lanțul logistic și umanitar. Aeronavele au transportat echipamente medicale, vaccinuri, oxigen și materiale de protecție în perioada critică a pandemiei de COVID-19, ajutând spitale din România și din regiune să facă față presiunii. Totodată, Spartanul a fost implicat în evacuări medicale

(MEDEVAC), uneori în regim de urgență, cu pacienți aflați în stare gravă, fiind configurat rapid pentru transport medical. În cazul dezastrelor naturale precum inundații, incendii de pădure sau cutremure aeronava a dus ajutoare și personal specializat în zonele afectate, demonstrând încă o dată versatilitatea și valoarea sa strategică. Aceste misiuni nu doar că au salvat vieți, dar au întărit legătura de încredere dintre armată și populație.

De la intrarea sa în serviciu, Spartanul s-a impus rapid ca un instrument de interoperabilitate și cooperare internațională, participând la numeroase exerciții NATO și multinaționale, precum Saber Guardian, Swift Response, Defender Europe sau European Spartan Exercise. Aceste activități au avut loc în România, dar și în baze aeriene aliate din Italia, Germania, Polonia, Statele Unite și alte state membre NATO. În cadrul acestor exerciții, aeronava C-27 J a desfășurat lansări de parașutiști, transport de trupe, încărcături tactice și zboruri cu profil complex, conform standardelor NATO privind mobilitatea aeriană. Prin participarea constantă, Forțele Aeriene Române au demonstrat nu doar profesionalism și pregătire la cele mai înalte standarde, ci și capacitatea de a acționa integrat în cadrul forțelor multinaționale. Spartanul a dovedit că este un vector de credibilitate pentru România pe scena internațională.

Într-un context global complex, cu amenințări emergente și misiuni tot mai diversificate, Spartanul va continua să zboare, ducând mai departe pe aripile sale devotamentul unei întregi generații de aviatori și tehnicieni, în slujba unei Româнії sigure și respectate. C-27 J Spartan s-a dovedit a fi nu doar o aeronavă de transport, ci un adevărat pilon al mobilității aeriene militare și umanitare a României. De la teatrele de operații externe până la intervențiile rapide în situații de criză pe teritoriul național, Spartanul a fost acolo unde a fost cea mai mare nevoie salvând vieți, transportând speranță și sprijinind necondiționat apărarea și solidaritatea internațională.

Aceste realizări nu ar fi fost posibile fără efortul susținut, devotamentul și profesionalismul excepțional al personalului aeronautic și tehnic. Fiecare zbor înseamnă ore întregi de muncă în spatele cortinei, de la mentenanța riguroasă la planificarea meticuloasă a misiunilor, de la pregătirea echipajelor la operarea în cele mai dificile condiții.

Privind spre viitor, Escadrila 902 intră într-o nouă etapă aceea a modernizării, a adaptării continue la cerințele operaționale moderne și la evoluțiile tehnologice. Cu o bază solidă construită în acești 15 ani și cu o echipă experimentată și pasionată, avem certitudinea că Spartanul va continua să zboare, să aducă onoare Forțelor Aeriene Române și să fie un simbol al eficienței, rezilienței și responsabilității militare.

**Text: Maria Ioniță,
foto: Bogdan Pantilimon, Alex Nițu**

Interviu cu comandantul Bazei 90 Transport Aerian, general de flotilă aeriană Emil-Florian Tecuceanu

– 15 ani de performanță, 15 ani „la înălțime”. Am asistat la ceremonia aniversară, dar dincolo de aceasta, ce reprezintă, pentru Forțele Aeriene, Escadrila 902?

– Este o mare onoare pentru noi să organizăm astăzi, în formulă completă, aniversarea a 15 ani de la intrarea în serviciu a aeronavei C-27 J Spartan. Este un moment important, atât pentru Escadrila 902, care exploatează această aeronavă de la început, cât și pentru întreaga bază și, desigur, pentru Forțele Aeriene Române. A fost un parcurs complex, cu multe provocări, dar și cu realizări remarcabile.

Primele două aeronave au fost recepționate în anul 2010. De atunci, escadrila și-a îndeplinit cu succes misiunile. A fost un proces continuu de instruire și dezvoltare, atât pentru personalul tehnic, cât și pentru personalul navigant. Nu a fost deloc simplu să atingem acest nivel de pregătire, dar astăzi putem spune cu mândrie că suntem capabili să executăm întreaga gamă de misiuni specifice aviației de transport. Mai mult decât atât, avem instructori tactici care formează și piloți din alte forțe aeriene partenere. Este o dovadă clară a nivelului ridicat de profesionalism și expertiză dobândite în acești ani. Este greu să rezumăm toate misiunile – sunt nenumărate. Avem peste 25.000 de ore de zbor executate în deplină siguranță, cu o flotă completă de șapte aeronave. Misiunile acoperă tot spectrul aviației de transport: de la evacuări medicale (MEDEVAC), misiuni de stingere a incendiilor, transport logistic, lansare de parașutiști, până la misiuni în teatre de operații sau sprijin pentru celelalte categorii de forțe ale armatei. Cel mai important este că escadrila s-a întors întotdeauna acasă și a îndeplinit cu succes fiecare misiune. Nu a contat perioada din an, ora din zi sau condițiile meteo – echipajele și personalul tehnic au fost mereu la datorie.

– Care sunt provocările actuale pentru escadrila de Spartan?

– Nu aș vorbi despre provocări, ci mai degrabă despre un nou pas înainte. În acest an, prima aeronavă C-27 J va intra într-un program de modernizare. Toate cele șapte aeronave vor beneficia de îmbunătățiri ale avionicii și sistemelor de navigație, astfel încât să răspundem noilor cerințe de navigabilitate și operare, atât pe plan militar, cât și civil. Este o etapă firească în menținerea unei flote moderne, gata de misiune în orice moment.

– Ce ne puteți spune despre piloții și personalul tehnic al escadrilei de Spartan? Și ce mesaj le transmiteți la ceas aniversar?

– Este o mare onoare pentru mine să fiu coleg cu acești oameni. Nu pot decât să le mulțumesc din suflet. Sunt dedicați, profesioniști, deschiși provocărilor și animați de o pasiune autentică pentru zbor și misiune. Sunt convins că ne putem baza pe ei și în continuare. Trăim vremuri complicate din punct de vedere geopolitic, dar am toată încrederea că personalul Bazei 90 Transport Aerian este pregătit să răspundă oricărei provocări, cu aceeași determinare și profesionalism ca întotdeauna.

Felicitări tuturor colegilor mei pentru această aniversare și pentru întreaga activitate desfășurată în acești 15 ani! La mulți ani, Spartan!

Text: Maria Ioniță
Foto: Bogdan Pantilimon, Alex Nițu

Locțiitorul șefului SMFA, general-maior Constantin Dobre, a reiterat în alocuțiunea sa importanța și contribuția aeronavei C-27 J Spartan, veritabil ambasador al "aripilor românești" în Forțele Aeriene Române și al Armatei României în lume. Totodată a acordat și înmănat distincții militare personalului militar care a participat la exercițiul Emerald Warrior

În data de 10 aprilie 2025, la Baza 90 Transport Aerian „Comandor aviator Gheorghe Bănciulescu”, în prezența generalului-maior Constantin Dobre, locțiitor al șefului SMFA, a distinșelor personalități militare, a personalului militar civil și în rezervă, a avut loc ceremonia militară și religioasă de aniversare a 15 ani de când aeronava C-27 J Spartan intra, la data de 12 aprilie 2010, în dotarea Forțelor Aeriene Române

DETAȘAMENTUL DACIAN PUMAS

PROFESIONALISM ÎN SPRIJINUL MISIUNII

EUFOR ALTHEA

În urmă cu 20 de ani,
Forțele Aeriene Române
înregistrau o premieră
- prima dislocare într-un
teatru de operații după
cel de-al Doilea Război
Mondial, respectiv
participarea la misiunea
condusă de Uniunea
Europeană în Bosnia și
Herțegovina - EUFOR
ALTHEA.

„International Medal Parade” în Camp Butmir

Militarii detașamentului DACIAN PUMAS - rotația I au primit decorația „Common Security and Defence Policy Service Medal - Operation ALTHEA” în cadrul ceremoniei „International Medal Parade” desfășurată în Camp Butmir, Sarajevo.

Medalia – conferită pentru prima dată în anul 2004 - este o distincție militară internațională ce se acordă pentru a răsplăti eforturile militarilor participanți la operația ALTHEA, numele fiind atașat pe panglică.

Cele 12 stele de pe marginea medaliei reprezintă simbolul Uniunii Europene, iar pe spatele medaliei este scris în limba latină „Pro Pace Unum” însemnând „Uniți pentru pace”.

Text și foto: Denis Dobre

Detașamentul DACIAN PUMAS, rotația a II-a, în linia

România își reafirmă angajamentul internațional: continuarea misiunii EUFOR ALTHEA

Într-un mediu de securitate internațional complex, marcat de instabilitate regională, România își consolidează contribuția la menținerea păcii în Balcanii de Vest, prin participarea la misiunea condusă de Uniunea Europeană în Bosnia și Herțegovina- EUFOR ATLHEA. Forțele Aeriene Române sunt, din nou, în prim-planul acestui angajament strategic, printr-un detașament de elită format din piloți, personal tehnic, medical și specialiști în sprijin logistic și operațional, mai precis militarii rotației a II-a din cadrul acestei misiuni.

Coloana vertebrală a misiunii: elicopterele IAR-330 și pregătirea în Baza 95 Aeriană

Cu misiuni care acoperă transportul aerian, cercetarea aeriană și evacuarea medicală de urgență (MEDEVAC), elicopterele IAR-330 sunt coloana vertebrală a capabilităților aeriene în această zonă de interes strategic. Militarii rotației a II-a au parcurs o perioadă intensă de pregătire în cadrul Bazei 95 Aeriană „Erou căpitan aviator Alexandru Șerbănescu” din Bacău – un pol de excelență al aviației militare române. În lunile premergătoare dislocării, în cadrul pregătirii, militarii au participat la scenarii tactice complexe, simulate în condiții cât mai apropiate de realitatea din teren. Antrenamentele au inclus zboruri tactice pe timp de zi și de noapte, extragerea personalului rănit din zone ostile și coordonarea cu structuri aliate, în conformitate cu standardele NATO. Accentul a fost pus pe interoperabilitate, reacție rapidă și coeziune între echipaje. Instruirea a vizat atât piloții, cât și personalul de la sol – tehnicieni, operatori MEDEVAC și specialiști în sprijin logistic.

O dimineată cu miză: înainte de decolare, totul contează!

I-am vizitat și noi pe militarii detașamentului, într-o dimineată liniștită, când se pregăteau pentru una dintre cele mai importante etape ale carierei lor: participarea la misiunea EUFOR ALTHEA în Bosnia și Herțegovina.

Pe platforma aeriană, în hangare sau în sala de planificare a misiunilor, fiecare gest, fiecare reglaj, fiecare verificare are mize importante: siguranța zborului și eficiența în îndeplinirea misiunilor, cu alte cuvinte profesionalismul fiecărui militar din detașament. Pregătirea pentru o astfel de misiune nu înseamnă doar verificări tehnice sau planuri de zbor, ci este, în primul rând, un test al coeziunii de echipă, al capacității de adaptare și al echilibrului interior. Am stat și noi de vorbă cu câțiva dintre militarii detașamentului, pentru a înțelege cum se pregătesc și ce așteptări au de la această misiune.

Responsabilitate, experiență și spirit de echipă

Pentru căpitanul Claudiu Florin Micu, misiunea din Bosnia este prima sa experiență internațională ca pilot militar. Cu o atitudine calmă, dar evident marcat de emoția începutului, Claudiu mărturisește că este „entuziasmat” de oportunitatea de a-și testa abilitățile într-un context operațional real.

„Este o oportunitate foarte bună de a pune în practică tot ceea ce am învățat și m-am pregătit până acum. Pregătirea în cadrul detașamentului este complexă și încearcă să sublinieze mai multe aspecte. Și aici vorbim pe lângă partea de zbor, planificare, executarea misiunilor de zbor specifice și zborul în sine, de pregătire și din punct de vedere al procedurii, tacticii și siguranței zborului. Mă aștept să fie un mediu provocator, dar sunt sigur că pregătirea mea mă va ajuta foarte mult. Relieful este predominant

muntos în Bosnia și asta va fi una dintre provocări, împreună cu evoluția foarte rapidă a condițiilor meteorologice. Mai ales în regiunile muntoase, condițiile meteo evoluează foarte rapid și trebuie să fim foarte atenți la acest lucru. Sunt aspecte pe care le-am punctat și le vom puncta în continuare în pregătire.”

Pregătirea detașamentului pentru această misiune este rezultatul unei construcții de durată, în care fiecare membru a fost selecționat în baza unui parcurs profesional solid, a unei conduite ireproșabile și a unei capacități dovedite de adaptare în medii operaționale complexe.

În paralel, maistrul militar Daniel Cherecheș, specialist în armament, se află la a doua sa misiune internațională, prima fiind în teatrul de operații din Afganistan. Cu calm și precizie, el descrie esența meseriei sale:

„Responsabilitatea noastră este să remediem orice defecțiune într-un timp cât mai scurt, dar în deplină siguranță. Totul se verifică de două ori, de către oameni autorizați. Siguranța echipajului e pe primul loc.”

Indiferent dacă vorbim de piloți, personal tehnic și ingineresc, medical sau logisticieni, toți militarii care pleacă în misiune recunosc importanța spiritului de echipă. Pregătirea nu înseamnă doar simulări sau proceduri, ci și consolidarea relațiilor interumane.

„Cu colegii ne înțelegem perfect. Mulți suntem din aceeași bază, ne știm de ani de zile. Alții s-au alăturat acum, dar funcționăm ca un întreg. Ne completăm foarte bine.” spune maistrul militar Cherecheș.

Fiecare are un rol bine definit în procesul de pregătire a aeronavelor. De la tractarea aparatelor pe platformă, până la verificările finale de armament, sisteme de salvare și control al parametrilor de zbor, lucrul în tandem și încrederea reciprocă sunt esențiale.

Deși, nivelul de pregătire este ridicat, toți militarii recunosc că aspectul psihologic al misiunii este la fel de important. Timpul petrecut departe de familie, rutina diferită și lipsa contactului direct cu cei dragi reprezintă provocări pe care fiecare le gestionează în felul său. „Cea mai mare provocare va fi dorul de casă. Dar știu că soția mea a mai trecut prin asta. Ne sprijinim reciproc, chiar și de la distanță”, mărturisește maistrul militar Cherecheș.

Printre militarii care formează rotația a II-a a detașamentului DACIAN PUMAS se numără și Marian Claudiu Munteanu, tehnic de bord pe aeronava IAR-330, din cadrul Bazei 71 Aeriene. Cu o experiență acumulată în misiuni internaționale și o perspectivă matură asupra rolului său, maistrul militar Munteanu vorbește cu claritate despre provocările tehnice, importanța colaborării și valoarea pregătirii. „Participarea la această misiune înseamnă pentru mine o oportunitate reală de a face un schimb de experiență cu alte națiuni și de a acumula cât mai multe cunoștințe”, explică acesta.

Cu o responsabilitate directă în zona de căutare și salvare, dar și în menținerea capacității operaționale a aeronavei, tehnicul de bord este esențial în buna desfășurare a fiecărei misiuni. Pregătirea a fost una complexă și intensă. „De la trageri cu armamentul din dotare, până la exerciții de tragere din elicopter pe parcurgem pe toate. Ne pregătim pentru orice situație.”

Aceste antrenamente, desfășurate în cadrul Bazei 95 Aeriană, consolidează capacitatea detașamentului de a interveni rapid și eficient în situații critice. Provocările tehnice nu lipsesc, dar sunt anticipate cu profesionalism: „Și în timpul pregătirii sau zborurilor zilnice apar provocări. Diferența e că în misiune nu ai voie să greșești, de aceea, procedurile de mentenanță rapidă sunt esențiale. Ele pot face diferența între viață și moarte.”

Întâi a pregătirii pentru misiunea EUFOR ALTHEA

Despre colaborarea cu aliații internaționali, maistrul militar Marian Claudiu Munteanu are o atitudine sigură: „Suntem deja obișnuiți să lucrăm în context NATO. Nu e prima dată când colaborăm cu alte națiuni și, din experiența mea, întotdeauna lucrurile au mers perfect.”

Motivația sa principală rămâne dezvoltarea profesională și umană: „Această experiență mă ajută să evoluez. Într-un astfel de context, suntem cel mai aproape de realitatea operațională. Asta ne formează cu adevărat ca militari.” Cu încredere în colegi și în capacitatea detașamentului, maistrul militar Munteanu privește cu calm spre lunile de misiune ce urmează în Bosnia.

Locotenent inginer Andreea Hatice Topal este unul dintre specialiștii rotației a II-a a detașamentului DACIAN PUMAS, contribuind la succesul misiunii prin competență tehnică și motivație personală. În calitate de inginer responsabil cu instalațiile și echipamentele radio-electronice de bord ale elicopterelor IAR-330, locotenent Topal joacă un rol important în siguranța zborurilor și în disponibilitatea aeronavelor. „Pentru mine, participarea la această misiune este o formă de dezvoltare profesională și personală. Este, poate, apogeul carierei unui militar să acționeze într-un mediu internațional, să se adapteze și să performeze în situații reale”, afirmă cu entuziasm.

Dincolo de satisfacția profesională, misiunea presupune responsabilitate continuă: „Rolul meu principal va fi să efectuez verificările funcționale ale elicopterelor înainte și după zbor, să mențin aeronavele în stare de operare și să intervin prompt, în cazul apariției unor defecțiuni. Siguranța este mereu prioritară.”

Pregătirea sa a fost temeinică, desfășurată constant în cadrul Bazei 57 Aeriană Mihail Kogălniceanu, unde a fost încadrată anterior. „Ce fac în această misiune nu este fundamental diferit față de ceea ce am făcut până acum. Doar contextul este mai complex, iar standardele mai ridicate, dar mă simt pregătită”, spune ea cu încredere.

În privința eventualelor provocări tehnice, locotenentul Andreea Hatice Topal dă dovadă de realism: „Pot apărea dificultăți, însă avem un colectiv profesionist, foarte bine pregătit. Colaborăm bine, suntem o echipă tânără și unită, ceea ce îmi dă încredere că vom face performanță.”

Optimismul ei este contagios: „Sunt mândră că fac parte din acest colectiv. E o misiune care îți aduce nu doar experiență, ci și o satisfacție sufletească. Cu această atmosferă, cu echipa pe care o avem, sunt convinsă că cele patru luni vor trece rapid și vom duce la bun sfârșit misiunea în cele mai bune condiții”.

Căpitan-comandorul Nicolae-Ciprian Berar, din Baza 57 Aeriană, Mihail Kogălniceanu”, ocupă funcția de comandant al patrului de elicoptere în cadrul rotației a doua a detașamentului Dacian Pumas, misiunea EUFOR ALTHEA din Bosnia și Herțegovina. Cu o experiență valoroasă în spate, inclusiv o misiune desfășurată în Africa Centrală între 2019-2020, ofițerul ne oferă o perspectivă echilibrată asupra riscurilor, diferențelor de context și cerințelor operaționale.

„Am participat la misiunea MINUSMA, în Mali, unde am acționat într-un mediu arid, instabil, cu temperaturi extreme, furtuni de nisip și amenințări teroriste constante. A fost un teren dificil, cu infrastructură aproape inexistentă. Bosnia este diferită, dar nu mai puțin provocatoare, vorbim de un relief montan, cu schimbări meteorologice bruște și un fond geopolitic complex,

marcat de tensiuni etnice istorice”, explică căpitan-comandorul Berar.

Rolul său este deosebit de important în ceea ce privește coordonarea echipelor de zbor și în planificarea misiunilor executate cu elicopterele IAR-330, în scopuri de transport, recunoaștere sau evacuare medicală. „Avem misiuni diverse de la transport de personal și materiale, până la aeroevacuări. Tocmai de aceea, colaborarea cu echipa medicală, dar și cu specialiștii în protecția forței este esențială”.

Pregătirea pentru această misiune a fost minuțios gândită. Zona aleasă pentru antrenamente, Baza 95 Aeriană, a fost selectată pentru a simula cât mai fidel condițiile terenului din Bosnia și Herțegovina. „Exercițiile desfășurate aici au fost concepute să reflecte cât mai realist provocările ce ne așteaptă în teatrul de operații”, subliniază căpitan-comandorul Berar.

În ciuda provocărilor, acesta privește cu încredere spre perioada ce urmează: „Fiecare misiune are provocările ei, dar și lecțiile proprii. Ce contează cel mai mult este coeziunea echipei, profesionalismul și capacitatea noastră de a ne adapta. Iar, detașamentul nostru are toate aceste calități”.

Pregătirea militarilor pentru această misiune a fost adaptată în mod realist, folosind infrastructura Bazei 95 Aeriană, pentru a simula cât mai fidel condițiile din terenul de operații. Medicul detașamentului, căpitan Carmen Baloc subliniază importanța planificării meticuloase, a comunicării eficiente și a cooperării cu echipele tehnice și medicale, atât românești, cât și internaționale. Experiența sa în domeniul evacuărilor aeromedicale este un atu valoros în cadrul misiunii. „Suntem la interfața dintre salvarea pacientului și coordonarea cu echipajul aerian. Rapiditatea, siguranța și calmul sunt esențiale în orice intervenție”, afirmă căpitan medic Carmen Baloc. Pregătirea include simulări și traininguri pentru scenarii multiple – de la urgențe medicale, până la adaptarea în condiții meteorologice dificile sau colaborarea cu structuri medicale locale. „În cazul în care nu merge totul conform planului A, avem întotdeauna pregătit un plan B. Evacuările trebuie făcute rapid, dar fără graba care să genereze greșeli. În astfel de misiuni, gestionarea emoțiilor este la fel de importantă ca și aplicarea corectă a procedurilor medicale”, a mai explicat aceasta.

Atât pentru căpitan-comandorul Nicolae-Ciprian Berar, cât și pentru căpitanul medic Carmen Baloc participarea la această misiune reprezintă nu doar o responsabilitate profesională, ci și o provocare personală. Este nevoie de o bună cunoaștere a domeniului medical, militar și aeronautic, dar și de o capacitate crescută de adaptare în medii operaționale necunoscute. „Este o misiune care mă provoacă să aplic ceea ce am învățat, dar și să mă adaptez constant într-un context nou, diferit de experiențele anterioare”, a concluzionat căpitan medic Baloc.

Dincolo de rotații: continuitate, parteneriat și misiune în slujba stabilității și securității.

La data publicării acestui articol, militarii rotației a II-a a misiunii EUFOR ALTHEA se află deja în teatrul de operații din Bosnia și Herțegovina. Prin prezența lor în această țară, România contribuie activ la securitatea regională, dar și la întărirea relațiilor cu partenerii internaționali, reafirmând angajamentul nostru pentru consolidarea mediului de securitate și demonstrând, încă o dată, dacă mai era nevoie, că profesionalismului, seriozitatea și implicarea sunt coordonatele unei misiuni de succes.

Text: Maria Ioniță, Foto: Alex Nișu

Pregătirea pentru misiune nu înseamnă doar verificări tehnice sau planuri de zbor, ci este, în primul rând, un test al coeziunii de echipă, al capacității de adaptare și al echilibrului interior

Respect, profesionalism, echipă, în zborul spre misiune

Interviu cu comandantul detașamentului DACIAN PUMAS, rotația a II-a, comandor George Diveică

Cu peste două decenii de experiență în aviația militară și peste 2000 de ore de zbor pe aripă rotativă și fixă, comandorul George Diveică conduce, din luna mai 2025, rotația a II-a a detașamentului DACIAN PUMAS în teatrul de operații din Bosnia și Herțegovina. Misiunea sa nu este doar una de comandă operațională, ci și una de consolidare a imaginii României în rândul partenerilor europeni. Dincolo de provocările specifice unui mediu multinațional, comandorul mizează pe respect, profesionalism și lucru în echipă – valori esențiale pentru succesul detașamentului pe care îl conduce.

Interviul de mai jos a fost realizat în timpul pregătirii pentru misiunea EUFOR ALTHEA, desfășurată sub egida U.E. în Bosnia și Herțegovina.

Comandorul George Diveică, comandantul detașamentului DACIAN PUMAS de patru elicoptere IAR-330 de transport, cercetare și evacuare medicală, rotația a II-a, care a plecat în luna mai 2025 în TO Bosnia și Herțegovina, a îndeplinit, pentru o perioadă de șase ani, funcția de comandant al Escadrilei 713 Elicoptere SOCAT din cadrul Bazei 71 Aeriană de la Câmpia Turzii. Din luna august 2024 a fost detașat și imputernicit pe o funcție din cadrul Statului Major al Forțelor Aeriene. Pe parcursul carierei, a participat la numeroase exerciții internaționale în Ungaria, la exercițiul „Cross Landing” (2007, 2010, 2011), în Turcia, în cadrul exercițiului „Anatolian Phoenix” (2019), și în Slovenia, la „Adriatic Strike” (2015, 2022). Din toate formele de pregătire absolvite până în acest moment, reprezentative pentru dezvoltarea sa profesională și personală sunt experiențele din Statele Unite ale Americii la Air University, Maxwell Air Force Base, Alabama, care l-au ajutat să evolueze și să se perfecționeze. Acolo a absolvit Cursul de Comandă și Stat Major al Aerului, în anul 2017 și Colegiul de Război, în anul 2024. Aproape întreaga carieră a zburat aripă rotativă, respectiv aeronava IAR-330, cu mențiunea că în Școala de Aplicație a zburat și aripă fixă. În total, a adunat peste 2000 de ore de zbor pe ambele categorii de aeronave.

„Consider că cea mai mare provocare a întregului personal este capacitatea de a se adapta mediului nou în care ne aflăm, referindu-mă aici la colegii noi alături de care ne instruiți, spațiile de lucru și cerințele specifice misiunii. Fără îndoială, fiecare persoană din cadrul detașamentului trebuie să găsească resursele interioare necesare pentru a depăși această provocare. Da, cred că în această perioadă de început, este, de departe, cea mai mare provocare.

Fără îndoială, principalul obiectiv al detașamentului este executarea misiunii în siguranță, incluzând misiunile de zbor încredințate—de la evacuare medicală la transport, cercetare plus alte misiuni specifice—concomitent cu consolidarea imaginii României. Cu siguranță, nu trebuie să uităm sau să neglijăm niciun moment acest aspect. Vom fi acolo ca parte a unui contingent românesc, iar toți colegii din Uniunea Europeană și din TO ne vor percepe ca reprezentanți ai României. Prin urmare, toți vom avea o mare responsabilitate”, a declarat comandor George Diveică.

Tot ce dorește să transmită personalului detașamentului derivă din deviza Forțelor Aeriene Române: „Integritate, devotament, tenacitate”, și are în vedere să implementeze o abordare adaptată cerințelor acestei misiuni, atât în perioada de pregătire, cât și în TO, și anume: respect, profesionalism și lucru în echipă. Comandorul Diveică consideră că dacă vor reuși împreună să le îmbine și să le combine vor ajunge cât mai repede acolo unde se dorește din punct de vedere operațional și le va fi mai ușor în TO.

Pentru Forțele Aeriene Române, această misiune reprezintă o oportunitate de a acționa într-un mediu integrat cu forțe și mijloace ale Uniunii Europene în TO Bosnia și Herțegovina, dar și o recunoaștere a României din prisma profesionalismului, capacității militare și a statutului de partener de încredere la nivelul Uniunii Europene.

Pregătirea detașamentului a început cu activități specifice adaptării la noul mediu. Deși Armata României este ca o mare familie, membrii detașamentului vin din diferite unități ale Forțelor Aeriene Române. A durat puțin până s-a ajuns să se cunoască și să vadă care sunt solicitările fiecăruia dintre ei, dar s-a depășit foarte repede acest moment. Fără îndoială, acest lucru a fost posibil numai datorită calității umane și profesionale a personalului care încadrează detașamentul.

„Am perceput membrii acestei echipe ca având un nivel de profesionalism foarte ridicat și se observă că au reușit să treacă foarte ușor peste perioada de cunoaștere și de acomodare în noul mediu și cu noile cerințe. Mărturisesc că funcția pe care o încadrez reprezintă o onoare și, în același timp, o foarte mare responsabilitate. Înțeleg pe deplin misiunea încredințată și, fără îndoială, voi lucra împreună cu echipa detașamentului să o executăm la cel mai înalt standard. Mesajul pe care doresc să-l transmit personalului detașamentului este acela de a se instrui cu profesionalism și seriozitate, ghidându-se după motto-ul: «Antrenează-te cum vei lupta și luptă cum te-ai antrenat!» Cu atât mai mult cu cât această etapă de pregătire este crucială pentru efectele și rezultatele pe care le vom avea în teatru și pentru calitatea misiunilor pe care le vom executa acolo. Pentru perioada de pregătire vom pune accent, conform documentelor specifice în vigoare, pe instruirea la sol și cea în zbor a personalului. Menționez că ambele sunt la fel de importante deoarece consider că nu putem ajunge să ne executăm activitățile în zbor, dacă instruirea la sol este pusă în plan secundar”, a specificat comandorul George Diveică.

**Text: Mădălina Burlacu
Foto: Alex Nițu**

Baza 95 Aeriană - locul unde începe drumul spre misiunea EUFOR ALTHEA

Interviu cu comandantul Bazei 95 Aeriană, general de flotilă aeriană Ciprian Marin

Baza 95 Aeriană joacă un rol-cheie în pregătirea și desfășurarea misiunilor internaționale ale Forțelor Aeriene Române. Aceasta a fost desemnată locație de instruire pentru detașamentul de elicoptere care participă la misiunea EUFOR ALTHEA în Bosnia și Herțegovina. Alegerea nu este întâmplătoare deoarece poziționarea geografică a bazei, relieful variat cu zone montane, condițiile meteorologice similare celor din teatrul de operații și facilitățile moderne de cazare și mentenanță oferă cadrul ideal pentru un antrenament eficient. În acest context, am stat de vorbă cu generalul de flotilă aeriană Ciprian Marin, comandantul Bazei 95 Aeriană, un ofițer cu o carieră vastă în misiuni internaționale. Începând cu anul 2005, când a participat ca pilot la misiunea EUFOR ALTHEA în Bosnia și Herțegovina, generalul Marin a acumulat experiență și în alte teatre de operații, precum Afganistan și Mali.

Domnule general, ați început parcursul internațional al carierei dumneavoastră de pilot în cadrul misiunii EUFOR ALTHEA din Bosnia și Herțegovina, în 2005. Cum ați perceput acea primă experiență și ce impact a avut asupra dezvoltării dumneavoastră profesionale și personale?

Misiunea din 2005 a fost, într-adevăr, prima mea participare internațională, în calitate de pilot. Totodată, am sprijinit comanda detașamentului cu întocmirea diverselor documente necesare pe timpul desfășurării misiunii. Perioada de pregătire din țară, anterioară misiunii, a fost extrem de utilă pentru mine, fiind la început de carieră. Cunoștințele acumulate în acea etapă au reprezentat o bază solidă, dar experiența directă din teren – în special într-un mediu

muntos și cu condiții meteorologice adesea atipice față de ceea ce întâlneam în România – m-a ajutat să mă perfecționez ca pilot.

Și din punct de vedere personal, cum ați resimțit acea misiune? Cât timp ați stat în Bosnia?

Misiunea a durat șase luni, iar după trei luni am avut o scurtă vacanță de o săptămână. Comunicarea cu țara era dificilă atunci, în 2005 – aveam internet prin dial-up și vorbeam prin centrala Statului Major al Forțelor Aeriene. A fost greu, mai ales că soția mea tocmai născuse primul nostru copil, care avea doar trei luni la momentul plecării mele. Totuși, amândoi am făcut față provocărilor și am depășit perioada respectivă cu bine.

În 2020 ați condus rotația a doua a misiunii din Mali. Cum a fost diferită această experiență față de cea din Bosnia și ce lecții ați învățat?

Până acum, am participat la trei tipuri de misiuni internaționale: în Bosnia-Herțegovina sub egida UE (EUFOR), în Afganistan sub NATO și în Mali sub ONU. Fiecare a fost diferită, mai ales din perspectiva comenzii și controlului. Ca pilot, îți faci datoria la fel peste tot, însă relaționarea cu structurile superioare și modul în care sunt primite și executate misiunile variază. În Bosnia, misiunea era strict militară, cu o comandă militară clară, ceea ce o făcea mai ușor de gestionat. În Mali, am operat într-un context dual – civil și militar – unde aveam nevoie de aprobări civile pentru multe dintre misiuni, ceea ce complica semnificativ activitatea noastră.

Care dintre aceste misiuni vi s-a părut cea mai dificilă?

Cea din Mali a fost, cu siguranță, cea mai provocatoare, tocmai din cauza caracterului ei dual – civil-militar. Au fost momente în care a trebuit să acționăm fără aprobări prealabile din partea conducerii civile, deoarece ca militari, prioritatea noastră era salvarea de vieți. Era o situație complexă, în care deciziile trebuiau luate rapid și cu mult discernământ.

Condițiile din teren au creat greutăți?

Total diferite față de cele din misiunile anterioare. Călduri extreme, teren acoperit cu nisip – toate acestea au fost provocări atât pentru elicoptere, cât și pentru personal. Din punct de vedere operațional, Mali a fost un test de duranță și adaptabilitate.

Astăzi, Baza 95 Aeriană găzduiește detașamentul care se pregătește pentru misiunea EUFOR Althea. Din perspectiva dumneavoastră, cât de importantă este infrastructura și ce resurse sunt implicate?

Statul Major al Forțelor Aeriene, prin Baza 95 Aeriană, asigură cadrul de națiune-gazdă pentru detașamentul care se pregătește pentru misiunea din Bosnia. Baza a fost aleasă datorită faptului că din punct de vedere al reliefului este cea mai apropiată de o zonă montană similară celei din Bosnia-Herțegovina. Asigurarea resurselor a fost, ca de obicei, o provocare – dar, prin efortul conjugat al tuturor bazelor din țară și al Statului Major al Forțelor Aeriene, am reușit să punem la dispoziție elicopterele, piesele de schimb și toate materialele necesare pentru o pregătire riguroasă.

La finalul interviului, ce mesaj doriți să transmiteți tinerilor piloți și personalului detașamentului EUFOR Althea?

Pregătirea este esențială, atât pentru piloți, cât și pentru personalul tehnic. Fiecare misiune este o provocare, pentru că ne scoate din rutina zilnică și ne obligă să fim cei mai buni. Nu știm dacă aceasta va fi ultima misiune externă pentru elicopterul IAR 330, dar ne dorim ca atât personalul de la comandă, cât și colegii din detașament să facă față cu succes tuturor provocărilor. Le doresc o misiune ușoară, să se întoarcă sănătoși acasă și să poată raporta la final: misiune îndeplinită.

**Interviu realizat de Maria Ioniță
Foto: Alex Nițu**

Receptivitate, profesionalism și atitudine proactivă

Misiunile detașamentului DACIAN PUMAS - rotația I, au fost susținute de o echipă de mentenanță care a acționat în sprijinul celor patru elicoptere IAR-330 Puma materializat într-un volum mare de ore.

Echipa de tehnicieni de aviație a răspuns la o multitudine de provocări: de la configurarea corespunzătoare a aeronavei, inspecțiile curente riguroase,

până la remedierea unor defecțiuni greu de anticipat, de la intervenții structurale, echilibrări dinamice sau resoftări până la înlocuiri de componente majore.

Un colectiv unit și de încredere a făcut ca fiecare misiune de zbor să se încheie cu o aterizare în siguranță.

Foto: Denis Dobre și Marius Tudoran

Implicați și responsabili, maiștri militari de aviație sunt oameni pasionați de munca pe care o depun zilnic lângă aeronave, la zbor, la decolări și aterizări

Efort comun, pregătire continuă

Militarii Batalionului Multinațional, alături de militarii români și italieni ai detașamentului de aviație din cadrul operației EUFOR ALTHEA în Bosnia și Herțegovina, continuă antrenamentele specifice în Camp Butmir, Sarajevo.

Dislocarea rapidă a personalului militar pe cale aeriană, dintr-un raion de desfășurare către o zonă temporară de staționare, este esențială pentru îndeplinirea misiunilor și consolidarea cooperării între structurile participante.

Profesionalism, coordonare și mobilitate – într-o singură echipă.

Sursa: BIRP SMFA, foto: Maria-Magdalena Dăscălescu, Denis Dobre

DACIAN PUMAS se alătură eforturilor autorităților locale de căutare a cetățeanului francez dispărut în zona montană Čvrsnica

Un elicopter al detașamentului DACIAN PUMAS din cadrul operației EUFOR ALTHEA, echipat pentru misiuni de căutare-salvare, a decolat duminică, 11 mai, pentru a sprijini efortul autorităților locale la căutarea unui cetățean francez dat dispărut.

Aeronava a oferit sprijin pentru căutarea turistului în zonele inaccesibile din regiunea montană Čvrsnica, în colaborare cu Alianța Serviciilor de Salvare Montană.

Text și foto: Denis Dobre

Prezența și activitatea militarilor români din Bosnia și Herțegovina apreciate de Kaja Kallas, Înalțul Reprezentant al UE pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate și Vicepreședinte al Comisiei Europene

Militarii români și străini din Camp Butmir, Sarajevo, dislocați în cadrul Operației EUFOR ALTHEA a Uniunii Europene din Bosnia și Herțegovina, au fost vizitați, în prima decadă a lunii aprilie, de către Înalțul Reprezentant al UE pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate și Vicepreședinte al Comisiei Europene, Kaja Kallas.

Comandantul Forței Uniunii Europene în Bosnia și Herțegovina, generalul-maior Florin Barbu, a întâmpinat Înalțul Reprezentant al UE într-un cadru oficial, împreună cu șeful delegației UE și reprezentant special al UE în Bosnia și Herțegovina, Luigi Soreca, și în prezența șefului de Stat Major al Comandamentului NATO al Forțelor Întrunite de la Napoli (JFCNP) și șef al Elementului Uniunii Europene de Coordonare (EUCE), general-locotenent Rodolfo Sganga, a comandantului Comandamentului NATO de la Sarajevo (NATO HQ Sa), general de

brigadă Matthew A. Valas, și a sute de militari din cadrul Batalionului Multinațional al EUFOR.

Înalțul Reprezentant al UE, Kaja Kallas, a mulțumit militarilor pentru activitatea desfășurată în Bosnia și Herțegovina, subliniind importanța Operației EUFOR ALTHEA în actualul context.

În ultima decadă a lunii ianuarie, generalul-maior Florin Barbu a preluat comanda Forței UE în Bosnia și Herțegovina, marcând o etapă importantă pentru România, care exercită simultan comanda a două operații sub egida Politicii de Securitate și Apărare Comună a Uniunii Europene. Cu aproximativ 600 de militari dislocați în teatrul de operații, România rămâne unul dintre principalii contributori la această misiune, reafirmându-și angajamentul față de securitatea regională.

Sursa: MAPN, Foto: Marian Bălășescu, Denis Dobre, Maria-Magdalena Dăscălescu

Ceremonie de predare-primire în cadrul operației EUFOR ALTHEA

Începând cu data de 20 mai, cea de-a II-a rotație a detașamentului Forțelor Aeriene Române „DACIAN PUMAS” a luat în primire sarcinile și responsabilitățile detașamentului de aviație al EUFOR, de la prima rotație a detașamentului „DACIAN PUMAS”, în cadrul unei ceremonii care a avut loc în Camp Butmir, Sarajevo, în prezența generalului-maior Florin Barbu, comandant al EUFOR ALTHEA în Bosnia și Herțegovina (BiH).

Pentru următoarele patru luni cea de-a II-a rotație a detașamentului „DACIAN PUMAS” va participa la operația EUFOR ALTHEA cu patru elicoptere IAR-330 Puma M și L-RM și aproximativ 100 de militari care vor executa misiuni specifice de transport, cercetare și evacuare medicală sub comanda EUFOR.

Comandantul primei rotații, comandorul Răzvan Roșca și-a exprimat respectul și aprecierea pentru colegii din rotația I: „Profesionalismul, dedicarea și unitatea lor mi-au câștigat admirația. Sunt mândru să mă adresez lor nu doar ca militari, ci și ca echipa mea, camarazii mei, frații și surorile mele de arme. Domnule general-maior, în numele detașamentului Forțelor Aeriene Române – DACIAN PUMAS – rotația I, sunt onorat să raportez: Misiune îndeplinită!” și a urat succes militarilor celei de-a II-a rotații.

„Cu o mare responsabilitate și o deosebită onoare mă aflu astăzi în fața dumneavoastră pentru a prelua comanda detașamentului Forțelor Aeriene Române participant la operația EUFOR ALTHEA și trebuie să recunosc că acest moment nu este doar un punct profesional de referință, ci și o datorie profundă”, a declarat comandorul George Diveică, comandantul rotației a II-a a detașamentului „DACIAN PUMAS”.

„Ne-am adunat astăzi nu doar pentru a asista la un transfer de autoritate, ci și pentru a recunoaște angajamentul de durată al tuturor celor care servesc sub steagul EUFOR”, a transmis comandantul EUFOR ALTHEA, general-maior Florin Barbu.

Operația EUFOR ALTHEA a fost lansată în data de 2 decembrie 2004, în baza mandatului Consiliului de Securitate al ONU (Rezoluția nr. 1575/2004), și are ca obiectiv sprijinirea autorităților din Bosnia și Herțegovina în menținerea unui mediu sigur și stabil. La momentul actual, în cadrul operației, sunt prezente cu personal un număr de 24 de națiuni, incluzând state membre UE și non-UE.

Text: Mădălina Burlacu, foto: Denis Dobre

Cea de-a II-a rotație a detașamentului DACIAN PUMAS participă la operația EUFOR ALTHEA cu patru elicoptere IAR-330 Puma M și L-RM și aproximativ 100 de militari

Antrenamente, profesionalism și responsabilitate în cadrul operației EUFOR ALTHEA

Militarii din cadrul detașamentului de 4 elicoptere IAR-330 de transport, cercetare și evacuare medicală „DACIAN PUMAS” rotația a II-a, au efectuat primele misiuni de zbor, în Camp Butmir, Sarajevo, în cadrul operației EUFOR ALTHEA. Acestea au constatat în misiuni de recunoaștere, trolieri, antrenamente MEDEVAC și misiuni de transport.

Locotenent-comandorul Alexandru Fechete, pilot-șef în cadrul detașamentului, a așteptat cu nerăbdare primele misiuni de zbor, deoarece consideră că acestea reprezintă și primele trepte pe care detașamentul aflat la rotația a II-a le urcă pentru preluarea responsabilităților în cadrul operației EUFOR ALTHEA. Totodată, mărturisește că aceste misiuni reprezintă și aplicarea cunoștințelor dobândite și antrenate în cadrul perioadei de pregătire din Baza 95 Aeriană Bacău până la dislocarea în teatrul de operații.

România și-a asumat participarea în cadrul EUFOR cu un detașament format din 4 elicoptere IAR-330 pentru îndeplinirea misiunilor de transport, cercetare și evacuare medicală. În cadrul acestui mandat detașamentul poate executa misiuni și poate acționa în sprijinul forțelor EUFOR și a populației din Bosnia și Herțegovina.

Pe lângă provocările specifice dislocării în teatrul de operații au apărut și o serie de

provocări datorate activităților care au trebuit sincronizate într-un timp foarte scurt.

„Activitățile desfășurate pe timpul procesului de alarmare a serviciului de evacuare medicală 24/7 au reprezentat cea mai mare provocare pentru personalul din cadrul detașamentului, dar consider că ne-am descurcat foarte bine și am reușit să ne adaptăm la condițiile de aici foarte repede. Zborul în echipaj reprezintă o provocare în sine, deoarece pe lângă responsabilitățile pe care pilotul comandant le are față de obiectivele misiunii, intervin și responsabilitățile pe care le are față de echipaj. În consecință, consider că fiecare persoană din cadrul echipajului reprezintă un element esențial pentru îndeplinirea cu succes a misiunii, echipa înseamnă «noi» și nu «eu». Totodată, nu trebuie să uităm că personalul tehnic care se ocupă de mentenanța și pregătirea aeronavei de zbor reprezintă elementul decisiv pentru desfășurarea misiunii, dar este structura cea mai puțin vizibilă”

Locotenent-comandorul Alexandru Fechete consideră că „Norocul îi ajută pe cei îndrăzneți” și nominalizează ca elemente esențiale în îndeplinirea cu succes a tuturor misiunilor și provocărilor cooperarea, înțelegerea și tenacitatea, fiind plăcut surprins de dedicarea personalului detașamentului.

Pentru locotenent-comandorul Vasile-Florin Radu, pilot-șef în cadrul patrului de elicoptere, primele zboruri efectuate în teatrul de operații din Bosnia și Herțegovina au reprezentat o combinație de adaptare și responsabilitate crescută. Fiind dislocat pentru prima dată într-un astfel de mediu operațional internațional, mărturisește că a fost conștient de importanța misiunilor și de standardele ridicate impuse.

„Una dintre principalele provocări identificate încă din primele două săptămâni de misiune a fost adaptarea la specificul terenului – zona de operații fiind preponderent montană. Relieful accidentat influențează semnificativ planificarea

și executarea zborurilor, mai ales din punct de vedere al condițiilor meteo schimbătoare, vizibilității reduse și limitărilor legate de locurile de aterizare. Acest tip de teren impune o atenție sporită în gestionarea traiectelor de zbor. De asemenea, ne solicită să fim flexibili, să luăm rapid decizii și să folosim la maximum experiența și pregătirea acumulate”

Pe parcursul dislocării își propune să îndeplinească cu profesionalism toate sarcinile încredințate și să mențină un nivel ridicat de siguranță în executarea fiecărei misiuni. Totodată, își dorește să își dezvolte, în continuare, abilitățile de pilot, în condiții reale de operare și să valorifice experiența acumulată.

„În opinia mea, elemente esențiale pentru îndeplinirea cu succes a misiunilor și gestionarea provocărilor sunt pregătirea temeinică și continuă, coordonarea și comunicarea eficientă în echipă și adaptabilitatea la condițiile de mediu și operaționale. În zbor, coeziunea echipajului asigură siguranța și eficiența misiunii — de la comunicare clară în cabină, până la aplicarea precisă a procedurilor în condiții de operare solicitante. Fiecare membru are o responsabilitate clară, iar succesul misiunii depinde de încrederea reciprocă și de capacitatea de a reacționa coordonat în orice situație. La sol, echipa are un rol la fel de important — de la planificarea atentă a misiunii, verificările tehnice ale aeronavei, până la coordonarea cu forțele din teren sau cu partenerii internaționali. Fără această muncă riguroasă din spate, executarea zborului nu ar fi posibilă în condiții de siguranță. Fiecare reușită este rezultatul unei munci de echipă bine sudată, în care fiecare își cunoaște rolul și contribuie la obiectivul comun.

Pentru mine, această misiune reprezintă, atât o provocare profesională, cât și o oportunitate de dezvoltare personală. Efortul colectiv, colaborarea cu partenerii internaționali și responsabilitatea pe care o implică fiecare zbor mă motivează să dau tot ce am mai bun”.

Deviza după care se conduce este și deviza Forțelor Aeriene Române – integritate, devotament, tenacitate, incluzând și lucrul în echipă,

care este un aspect foarte important în succesul oricărei misiuni. Își dorește ca, pe durata acestei operații, să contribuie cu profesionalism și dedicare la îndeplinirea obiectivelor stabilite.

Pentru căpitan Radu Gârbea, participarea la o astfel de operație în Bosnia și Herțegovina în calitate de meteorolog aeronautic vine cu provocări specifice și oportunități de dezvoltare profesională. Climatul montan și instabilitatea atmosferică din timpul sezonului cald impun un nivel ridicat de precizie în prognoze și o adaptare rapidă la schimbările bruște ale vremii: *„În sezonul cald, una dintre cele mai mari provocări meteorologice pentru misiunile de zbor în Bosnia și Herțegovina este instabilitatea atmosferică accentuată, care favorizează formarea norilor cumulonimbus. Acești nori generează fenomene severe, precum furtuni puternice, descărcări electrice, grindină și turbulențe intense, ce pot compromite siguranța*

zborului. Pe lângă acestea, relieful muntos intensifică turbulențele orografice. De asemenea, ceața și fumul de la incendiile de vegetație reduc vizibilitatea, iar temperaturile ridicate scad densitatea aerului, afectând performanțele aeronavelor. Schimbările rapide ale vremii în această regiune necesită o monitorizare continuă și o planificare riguroasă pentru a asigura siguranța misiunilor”

Pentru căpitan Gârbea obiectivul principal constă în furnizarea unor prognoze precise și actualizate de câte ori este nevoie, astfel încât fiecare misiune să se desfășoare în condiții de siguranță.

Cei trei colegi participanți la operația EUFOR ALTHEA sunt absolvenți ai Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov, promoția 2009-2012, și ai Colegiului Național Militar „Mihai Viteazul” din Alba Iulia, promoția 2005-2009.

Text: Mădălina Burlacu

La sol, echipa are un rol la fel de important — de la planificarea atentă a misiunii, verificările tehnice ale aeronavei, până la coordonarea cu forțele din teren sau cu partenerii internaționali

Ecourile copilăriei din Camp Butmir

În contextul Zilei Internaționale a Copilului, militarii detașamentului DACIAN PUMAS de la operația EUFOR ALTHEA au participat la activitățile organizate de EUFOR dedicate copiilor din Bosnia și Herțegovina.

Aceste activități au reprezentat o oportunitate pentru a rememora cât de frumoasă este prezența copiilor în viețile noastre, dar și pentru a trezi, măcar pentru câteva clipe, copilul din fiecare din noi.

„Copilul e zămbetul de soare al zilei care vine să țină cât o viață.”

Ziua Copilului este momentul perfect pentru a celebra bucuria copilăriei prin activități speciale dedicate celor mici. Copiii au fost încântați de această zi plină de surprize și au descoperit alături de piloți magia zborului admirând aeronavele

MISIUNI LA NIVEL ÎNTRUNIT ÎN BOSNIA ȘI HERȚEGOVINA

Militarii detașamentului de aviație al operației EUFOR ALTHEA, ce cuprinde elicopterele Detașamentului Dacian Pumas, precum și cele din rezerva intermediară asigurate de partenerii italieni, continuă misiunile specifice alături de militarii austrieci din Batalionul Multinațional în Camp Butmir, respectiv Pazaric.

Secvențele au cuprins imbarcarea și debarcarea rapidă a trupelor, pregătirea terenului pentru aterizări, precum și evacuare medicală (MEDEVAC) în vederea creșterii nivelului de cooperare între structuri în cadrul operației EUFOR ALTHEA din Bosnia și Herțegovina.

Sursa: BIRP SMFA, foto: Denis Dobre

DACIAN PUMAS CAMPANIE PENTRU VIAȚĂ

În fiecare an, la data de 14 iunie se celebrează în întreaga lume Ziua Mondială a Donatorului de Sânge. Această zi este o oportunitate de a mulțumi donatorilor pentru altruismul lor și un prilej de a încuraja mai mulți oameni să devină donatori.

În contextul Zilei Mondiale a Donatorului de Sânge, militarii detașamentului DACIAN PUMAS, din cadrul operației EUFOR ALTHEA, au participat la campania de donare de sânge „Donează sânge! Dăruiește viață!”

Fiecare donare de sânge oferă o șansă la viață și fiecare donator este un salvator.

„Fii solidar! Donează sânge! Dăruiește viață!”

În semn de prețuire a persoanelor donatoare de sânge, dar și pentru a sublinia importanța donării de sânge, Organizația Mondială a Sănătății a decis, în 2005, să le dedice această zi.

Text și foto: Mădălina Burlacu

Ceremonia de repatriere a detașamentului Dacian Pumas - rotația I a avut loc la Baza 90 Transport Aerian în prezența șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, a comandantului Comandamentului Forțelor Întrunite, general-maior Valerică Vrăjescu, a comandantului Componentei Aeriene general-maior Cezar Stănculescu și a locțiitorului pentru Operații și Instrucție al șefului SMFA, general de flotilă aeriană Ioan Mischie

Zburând dincolo de orizontul datoriei: DACIAN PUMAS, rotația I a revenit acasă

Povestea întoarcerii detașamentului DACIAN PUMAS, rotația I din Bosnia și Herțegovina este una plină de mândrie și recunoaștere. „4 luni au trecut rapid” așa cum ne-au mărturisit colegii noștri care au revenit în țară după o misiune despre care spun că a fost și frumoasă și palpitantă, dar și plină de încercări. După aceste luni petrecute în teatrul de operații din Bosnia, în sprijinul EUFOR ALTHEA, militarii Forțelor Aeriene Române s-au întors în țară, cu o misiune executată sub semnul excelenței. Cele 4 elicoptere IAR-330 Puma și echipa formată din aproximativ 100 de militari ai primei rotații în zonă după mai bine de două decenii, și-au încheiat oficial misiunea.

„Încheiem în fața dumneavoastră o etapă din parcursul Forțelor Aeriene Române în misiunile externe. Bosnia pare stabilă, dar realitatea de pe teren rămâne volatilă și sensibilă. În acest context, prezența noastră a însemnat sprijin, reacție rapidă și încredere”, a declarat comandorul Răzvan Roșca, comandantul detașamentului, în discursul susținut în cadrul ceremoniei.

Misiunile desfășurate au fost diverse: transport aerian, recunoaștere, evacuare medicală 24/7, sprijin logistic și operațional. Au fost executate peste 120 de misiuni, însumând peste 330 de ore de zbor și peste 1.200 de persoane transportate – cifre care reflectă intensitatea și complexitatea angajamentului.

Dar dincolo de statistici, adevărata reușită se măsoară în coeziunea oamenilor, în deciziile luate la limită, în reacțiile rapide și în încrederea construită în pauzele dintre zboruri.

„V-ați făcut datoria într-un mod care nu poate fi descris doar în fișele de apreciere sau în rapoarte. Ați dat dovadă de curaj, respect, onoare și dragoste de țară. Ați fost departe de familii, dar ați rămas aproape, unii de alții. Ați fost reprezentanții Forțelor Aeriene Române și ați confirmat atributele care caracterizează această categorie de forțe, integritate, devotament și tenacitate. Fiecare dintre voi a contribuit la acest rezultat, fie că a fost pilot, tehnician de bord, personal tehnic sau ingineresc, ofițer de stat major, medic, operator, specialist în logistică, ofițer meteorolog, specialist în comunicații sau în sprijin operațional, ați scris această misiune cu inima și cu responsabilitate”, a adăugat comandorul Roșca.

Fiecare militar din detașament a fost premiat și felicitat oficial pentru implicare, profesionalism și spirit de echipă. Piloți, tehnicieni de bord, ofițeri de stat major, medici, specialiști în comunicații sau logistică – fiecare a contat. Fiecare a contribuit la succesul misiunii.

În fața unei formații riguroase, dar cu chipuri mult mai senine decât în ziua plecării, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, a vorbit cu emoție:

„Tremură inima în mine de mândrie. Știu că ați ieșit din zona de confort și ați progresat. Ați devenit o echipă. Știu că nu toate au control. Știu că a fost greu. Vreau să felicit echipa de comandă pentru modul în care a format acest nucleu omogen și interoperabil. Le va fi mai ușor celor care vin după voi. Vă rog să transmiteți salutări și mulțumiri familiilor, din partea noastră, pentru modul în care au înțeles să vă susțină”.

Ceremonia a fost și un simbol al continuității. La aceasta a participat și comandantul Comandamentului Forțelor Întrunite, general-maior Valerică Vrăjescu, care, acum două decenii, conducea primul detașament românesc în Bosnia și Herțegovina.

Repatrierea militarilor detașamentului DACIAN PUMAS nu marchează un final, ci o promisiune. Promisiunea că Forțele Aeriene Române sunt mai mult decât capabile, sunt pregătite să fie acolo unde este nevoie de ele, alături de partenerii internaționali, în slujba păcii și a stabilității.

„Câștigul nostru este clar: experiență reală, validare operațională, consolidarea capacităților și reafirmarea statutului de furnizor credibil de securitate regională”, a subliniat comandorul Roșca în încheierea discursului său.

Nu este ușor să faci față provocărilor într-un teatru de operații marcat de incertitudini și tensiuni latente, însă militarii români au zburat cu profesionalism, au rămas uniți și au făcut performanță. Pentru acești oameni, care au stat departe de cei dragi, dar aproape unii de alții, cuvântul „echipă” și-a recăpătat sensul profund. Rotația I a deschis drumul pentru colegii lor, cărora le-au predat ștafeta și poate le-au pregătit terenul pentru ca misiunea să fie mai ușoară pentru aceștia!

Misiunea continuă!

Text: Maria Ioniță, foto: Alex Nițu

În perioada ianuarie – mai 2025, detașamentul Dacian Pumas- rotația I al Forțelor Aeriene Române, compus din patru elicoptere IAR-330 Puma și aproximativ 100 de militari a participat la operația EUFOR ALTHEA, fiind dislocat în Camp Butmir, Sarajevo. Timp de patru luni, militarii detașamentului Dacian Pumas- rotația I au executat misiuni de transport, cercetare și serviciul de evacuare medicală 24/7 în sprijinul EUFOR, în Bosnia și Herțegovina. Bine ați venit acasă!

113 ANI DE INSTRUIRE ÎN SLUJBA ȘCOLII ARIPILOR ROMÂNEȘTI

La începutul lunii aprilie, la Baza Aeriană Boboc, a avut loc ceremonia aniversară dedicată celebrării înființării la 1 aprilie 1912 a primei Școli Militare de Pilotaj din România.

În cadrul festivității, în prezența șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, a reprezentanților garnizoanei Buzău, a comandanților de mari unități, a conducerii instituțiilor centrale și locale și cu binecuvântarea Înaltpreasfinției sale, părintele Ciprian, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei, în semn de recunoștință și pentru cinstita memoriei, s-a

inaugurat ansamblul monumental dedicat Eroilor Aerului.

În semn de apreciere a profesionalismului și a îndeplinirii cu succes a misiunilor încredințate, conducerea Statului Major al Forțelor Aeriene a oferit personalului militar și civil Emblema de Onoare a Forțelor Aeriene.

Ne cinstim trecutul, slujim prezentul și pregătim viitorul!

Cer Senin și La mulți ani Școlii Aripilor Românești!

Sursa: BIRP SMFA

Șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi

15 MAI - ZIUA POLIȚIEI MILITARE

Ziua Poliției Militare se sărbătorește în fiecare an, la data de 15 mai, iar anul acesta marcăm 35 de ani de la înființarea primelor unități și subunități de profil în Armata României.

Cu această ocazie, polițiști militari din Forțele Aeriene au desfășurat o activitate de promovare a armei Poliției Militare la Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” Alba Iulia, activitate la care a participat și reprezentantul Direcției Poliției Militare, colonel Condruz Valentin.

Responsabilitățile privesc controlul, menținerea și restabilirea disciplinei militare, controlul traficului rutier, asigurarea ordinii și disciplinei militare în timpul unor activități și ceremonii la care participă efective militare, asigurarea pazei și apărării unor obiective militare sau de interes militar și a unor transporturi militare speciale.

La mulți ani tuturor polițiștilor militari, sănătate și putere de muncă!

Sursa: BIRP SMFA, foto: Alexandru Aioanei

Zi cu cer senin, zâmbete și inimi deschise

În prima decadă a lunii aprilie, la Baza Aeriană Boboc/Școala de Instruire Interarmelor a Forțelor Aeriene, în cadrul parteneriatului „O zi a naturii și a aviației”, am avut bucuria de a-i primi pentru al treilea an consecutiv, pe elevii și cadrele didactice de la Școala Gimnazială nr. 11 din municipiul Buzău.

În timpul vizitei am îmbinat armonios dragostea pentru natură cu fascinația pentru zbor.

Cei mici au pășit cu emoție și entuziasm în universul Aviației Militare, iar popasul la biserica militară din incinta bazei a adus un moment de liniște, reflecție și o mică bucurie dulce.

Elevii s-au bucurat să descopere că munca lor din primul an prinde rădăcini, crește și înflorește.

Ne bucurăm pentru această experiență care a stârnit curiozitatea și a încolțit visuri!

Vă așteptăm cu drag și data viitoare – cu cerul senin și motoarele pregătite!

Sursa: Baza Aeriană Boboc

Piloții Bucharest International Air Show – misiune specială de Paște

Piloți participanți la Bucharest International Air Show din cadrul Forțelor Aeriene Române și Aeroclubului României, alături de CNAB (Compania Națională Aeroporturi București), și-au unit forțele într-un gest de solidaritate pentru copiii Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă Periş.

Astfel, două aeronave IAR-330 PUMA din dotarea Forțelor Aeriene Române au aterizat la școala din Periş, aducând cadouri și un moment de bucurie pentru cei 30 de copii proveniți din medii vulnerabile.

Evenimentul a fost organizat împreună cu partenerii de la Salvați Copiii, care de 35 de ani își propun să protejeze drepturile copiilor și să îmbunătățească condițiile de viață ale acestora.

Acțiunea de la Periş face parte din seria de evenimente organizate cu ocazia Bucharest International Air Show 2025, care se va desfășura în ultimul weekend din august, pe Aeroportul București Băneasa – Aurel Vlaicu și la ROMAERO.

Sursa: BIRP SMFA

Paștele are puterea de a ne aduce împreună!

Cu ocazia Sfințelor Sărbători Pascale, militarii Detașamentului de 4 elicoptere IAR-330 de transport, cercetare și evacuare medicală, rotația a II-a, s-au alăturat personalului Bazei 95 Aeriană în campania dedicată copiilor internați la Spitalul Județean de Urgență Bacău.

Organizată la inițiativa preotului militar al Bazei 95 Aeriană, părintele Radu Marian-Gabriel, campania s-a adresat celor peste 60 de copii pentru care căldura sufletului de militar a devenit zâmbetul de pe buzele lor.

Împreună am reușit să aducem speranță și bucurie, să ducem lumina și bucuria sărbătorilor la cât mai multe suflete greu încercate.

Text: Mădălina Burlacu, foto: Mădălina Burlacu, Roxana Cioroabă

Tabără de instrucție în câmp tactic

În perioada 7-11 aprilie 2025, studenții anului I ai Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” au participat la o etapă esențială din formarea lor militară – tabăra de instrucție în câmp tactic, desfășurată în locația Tărlungeni.

Activitățile din această perioadă au vizat dezvoltarea deprinderilor de bază necesare în cariera militară: deplasări prin teren împădurit, tehnici de aprindere a focului în condiții de supraviețuire, simularea trecerii prin raioane contaminate cu utilizarea măștii contra gazelor, sesiuni de tragere în simulatorul specializat.

Aceste exerciții contribuie nu doar la formarea fizică și psihică a studenților, ci și la consolidarea spiritului de echipă, rezilienței și adaptabilității în condiții specifice mediului operațional.

Tabăra de la Tărlungeni este mai mult decât o simplă etapă de instruire, este locul unde viitorii ofițeri învață ce înseamnă disciplina, camaraderia și responsabilitatea sub presiunea unui cadru tactic real.

Felicitări tuturor celor implicați pentru seriozitatea și profesionalismul de care au dat dovadă!

Sursa: Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă”

Militari și studenți uniți pentru natură

În data de 4 aprilie 2025, militari din Garnizoana Brașov împreună cu studenți ai Academiei Forțelor Aeriene s-au alăturat Regiei Publice Locale a Pădurilor Krostadt pentru a participa la o importantă acțiune de împădurire. Împreună, lucrăm pentru un viitor mai verde și mai sănătos!

Această activitate reprezintă mai mult decât un simplu gest ecologic. Este un pas concret în protejarea mediului înconjurător, contribuind la refacerea pădurilor și la crearea unui echilibru ecologic esențial pentru viitoarele generații.

Implicarea studenților din Academia Forțelor Aeriene este un exemplu clar de responsabilitate față de natură și comunitate, iar prin aceste acțiuni se învață, totodată, despre importanța conservării resurselor naturale și despre modul în care fiecare dintre noi poate aduce o schimbare pozitivă.

Împreună pentru un mediu curat și verde!

SpaceFEST 2025 Acolo unde știința prinde viață!

În weekendul 9-11.05.2025, militari din Baza 90 Transport Aerian, Otopeni, au survolat în zbor cu 2 elicoptere IAR-330 Puma și au participat în expoziție statică cu un elicopter militar IAR-330 Puma, la cea de-a III-a ediție a celui mai mare eveniment dedicat spațiului cosmic din Europa Centrală și de Est, SpaceFEST 2025, organizat de Universitatea Politehnică din București.

În cadrul SpaceFest au avut loc expoziții de tehnologie și inovație, la care participanții au putut explora cele mai noi descoperiri și invenții din domeniul aerospațial, de la rachete și sateliți la tehnologia VR și AR care transformă felul în care este experimentat spațiul, ateliere interactive și simulatoare de zbor, lansări de rachete și demonstrații de robotică și activități pentru copii.

SpaceFEST este evenimentul care permite participanților să aștepte cât mai multe despre explorarea spațială, despre cum ne bazăm pe spațiu în viața noastră de zi cu zi, dar și despre modul în care o carieră în spațiu este accesibilă pentru oricine își dorește acest lucru.

Sursa: Baza 90 Transport Aerian

Premiera Forțelor Aeriene Române Cursul Airman Leadership School în Baza Aeriană Aviano - Italia Un pas esențial în formarea liderilor militari

Pentru prima dată în istorie, România a fost reprezentată la prestigiosul curs de leadership organizat la TSgt Adam K. Ginett Airman Leadership School din Baza Aeriană de la Aviano. Cursul cu o durată de 24 de zile academice și totalizând 192 de ore de instruire, are ca scop formarea unor lideri capabili să supravegheze și să conducă echipe de lucru în sprijinul misiunilor aeriene, spațiale și cibernetice. Este o etapă definitorie în cariera oricărui militar, fiind axată pe dezvoltarea capacităților de leadership, gândire critică, luare a deciziilor și comunicare eficientă. Misiunea sa este clară: formarea caporalilor și subofițerilor ca lideri profesioniști, pregătiți de luptă, capabili să conducă echipe și să susțină angajarea eficientă a forțelor în cele trei dimensiuni strategice – aer, spațiu și cyber. Într-un context global tot mai complex, rolul acestor lideri devine vital pentru succesul operațiunilor militare moderne.

Maistrul militar Ovidiu-Eduard Poncea și caporalul Andrei-Liviu Botez au fost cei doi militari români care au participat la această experiență profesională intensă, aducând o contribuție semnificativă și marcând o premieră importantă pentru forțele aeriene.

Maistrul militar clasa a V-a, Ovidiu-Eduard Poncea, este angajat la Regimentul 74 PATRIOT și este în armată de un an și jumătate. A absolvit Școala de Maiștri Militari și Subofițeri de Comunicații din Sibiu, profil informatică.

Caporalul clasa a II-a Andrei Liviu Botez a intrat în activitate în anul 2012, prima funcție ocupată fiind la grupa intervenție și control circulație din cadrul plutonului de Poliție Militară.

Din anul 2016 își desfășoară activitatea în cadrul Companiei 573 Procesare Marfă și Personal. Funcția implică activități specifice domeniului transportului pe cale aeriană (APOD/APOE) și comunicarea cu partenerii străini ce se dislocă sau tranzitează Baza 57 Aeriană, Căpitan

Aviator Constantin Cantacuzino”, din perspectiva acordării sprijinului de tip națiune gazdă.

„Pe parcursul cursului, principalele teme abordate au fost interacționarea cu oamenii și lucrul în echipă. Ceea ce am apreciat în mod deosebit a fost faptul că materia a fost predată, în mare parte, sub formă de activități practice. Acest lucru a facilitat învățarea prin experiență directă, fiecare participant având ocazia să se implice activ și să își dezvolte abilitățile de comunicare și colaborare”, ne-a declarat maistrul militar cls.V-a Ovidiu-Eduard Poncea.

„Principala temă abordată este leadership-ul, așa cum sugerează și numele cursului, și abordează subiecte importante cum ar fi: relațiile personale și profesionale, comunicarea, inteligența emoțională, organizarea și evaluarea echipelor, luarea deciziilor în situații de criză, educația financiară, sănătatea fizică și mentală, dezvoltarea personală și discursuri publice, implicând și o provocare zilnică de 300 de flotări și 5 km de alergare în perioada cursului. Toate subiectele au fost abordate într-un mod profesional și eficient, fiind bine structurate și punând accentul pe dezvoltarea deprinderilor practice”, a ținut să adauge caporalul clasa a II-a Andrei-Liviu Botez.

Un rol important în pregătirea viitorilor lideri militari l-au avut și instructorii care le-au transmis, atât cunoștințe teoretice, cât și lecțiile învățate din experiența lor practică. De asemenea, un plus de valoare l-a constituit schimbul de experiență pe care cei doi l-au avut cu colegii de clasă.

„Instructorii s-au remarcat prin profesionalism, dar și prin abilitatea de a construi o relație apropiată cu studenții. Au reușit să creeze un mediu deschis, în care am simțit că putem învăța unii de la alții. Colegii de curs, majoritatea americani, ne-au primit cu multă deschidere și entuziasm, fiind dornici să colaboreze cu militari de alte naționalități. Schimbul de experiență a fost extrem de benefic, deoarece am putut observa direct modul de lucru al unei alte armate din cadrul NATO și am învățat noi perspective și metode de abordare a diferitelor situații”, a precizat maistrul militar Ovidiu Poncea.

„Instructorul echipei de 16 membri, din care am făcut parte, a fost SSgt. Kayla JERIDO. O personalitate echilibrată, situată între un prieten de suflet și un profesor impunător, a livrat clasei 25-C Phantom, din cadrul Aviano Airman Leadership School, materialul didactic de calitate, cât și abilitățile practice necesare pentru a putea absolvi cursul. La finalul cursului s-a creat o legătură personală puternică cu membrii clasei. Diversitatea culturală a echipei a adus soluții variate la problemele cursului și ne-a demonstrat că un scop comun unește ideile.

În timpul cursului am lucrat în echipe cu fiecare dintre colegi, ne-am evaluat reciproc, am format echipe sportive ce au participat la examene fizice sau competiții între clase. Consider că, relația cu întreaga clasă a fost una specială. Între colegi a fost o colaborare continuă, acesta fiind unul din obiectivele principale ale cursului, pornind de la asistența gramaticală în limba engleză, până la corectarea reciprocă a lucrărilor, scopul fiecărui cursant fiind rezultatul întregii echipe și nu cel individual”, ne-a mărturisit caporalul Andrei Botez.

Prin participarea lor, maistrul Poncea și caporalul Botez nu doar că au demonstrat profesionalismul și adaptabilitatea militarilor români într-un mediu internațional de înaltă performanță, dar au devenit și ambasadori ai valorilor și tradițiilor Forțelor Aeriene Române. Ei au contribuit activ la schimbul de bune practici și experiență cu colegii din alte națiuni, reprezentând cu onoare Forțele Aeriene Române.

Absolvirea acestui curs nu este doar o realizare personală pentru cei doi militari români, ci și o reușită instituțională pentru Forțele Aeriene Române. Este un semnal clar că profesionalismul, seriozitatea și pregătirea militarilor noștri sunt recunoscute și apreciate la cel mai înalt nivel internațional.

„Experiențele dobândite cu ocazia cursului mă ajută să îmbunătățesc comunicarea în echipa din care fac parte, și să organizez activitățile în vederea îndeplinirii eficiente a misiunilor viitoare. Una din cele mai importante lecții pe care am învățat-o este că pentru a construi o echipă puternică trebuie să fructifici calitățile individuale ale membrilor, și să organizezi rolurile pe baza abilităților fiecăruia”, a concluzionat caporalul Andrei Botez.

„Consider că acest curs mă va ajuta semnificativ în carieră. Una dintre cele mai importante lecții învățate a fost cea legată de leadership: am înțeles că această calitate nu este doar înăscută, ci poate fi și dobândită prin muncă și experiență. Să știi cum să îți motivezi oamenii este esențial în orice mediu de lucru, iar acest curs m-a ajutat să înțeleg mai bine cum pot crea un mediu de lucru pozitiv și eficient pentru mine și pentru subordonații mei. În concluzie, experiența acestui curs a fost una extrem de valoroasă, atât din punct de vedere profesional, cât și personal, și sunt convins că abilitățile și cunoștințele dobândite îmi vor fi de mare ajutor pe viitor”, a ținut să precizeze maistrul militar Ovidiu Poncea.

Astfel, prin acest pas înainte, Forțele Aeriene își consolidează poziția în cadrul parteneriatelor strategice și demonstrează că investește cu seriozitate în formarea liderilor militari ai viitorului.

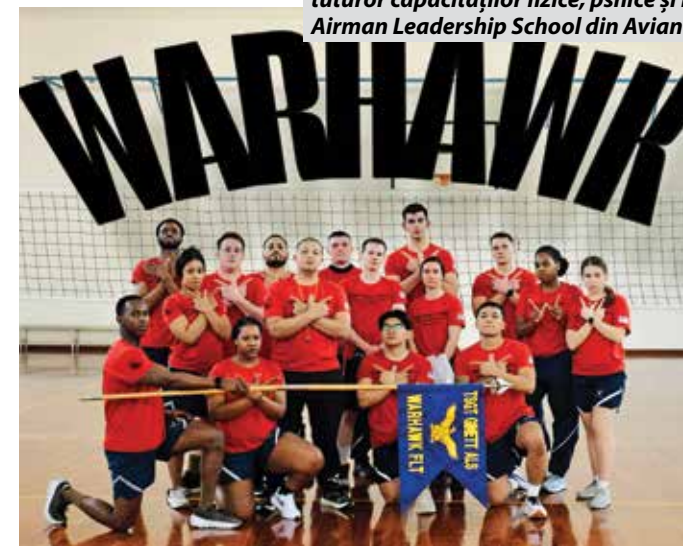
Text: Ioana Teișanu
Foto: arhiva personală a
maistrului militar Ovidiu-Eduard Poncea
și caporalului Andrei-Liviu Botez

Caporalul Andrei-Liviu Botez și maistrul militar clasa a V-a Ovidiu-Eduard Poncea sunt primii militari din Forțele Aeriene Române care au absolvit cursul de leadership organizat la TSgt Adam K. Ginett Airman Leadership School din Aviano, Italia

Cursul a pus accent atât pe formarea de lideri militari, cât și pe dezvoltarea tuturor capacităților fizice, psihice și intelectuale ale participanților la cursul Airman Leadership School din Aviano, Italia

Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” Activități și perspective

Comandantul Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov, general de flotilă aeriană Marius Șerbeszki, a evidențiat că experiența comună din International Air Defense Semester a întărit parteneriatele regionale și a constituit un pas important în consolidarea capacităților de apărare aeriană europene

Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” – colaborare europeană și egalitate de gen în educația militară

Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov a fost în prim-planul unor evenimente majore în aprilie 2025. La 30 aprilie s-a încheiat oficial **International Air Defense Semester**, un semestru internațional de apărare aeriană organizat sub egida inițiativei europene EMILYO (Military Erasmus). Programul, derulat în parteneriat cu Academia Forțelor Aeriene din Deblin (Polonia), a reunit studenți de la instituții aeriene din România, Polonia și Bulgaria, cu scopul de a pregăti viitorii ofițeri în cooperarea transnațională. Participanților li s-a oferit oportunitatea de a explora „tehnici și strategii avansate” de apărare

aeriană și de a-și dezvolta competențe esențiale precum gândirea strategică, leadershipul și colaborarea internațională. Coordonatoarea proiectului a fost colonelul Cosmina Roman, reprezentant național EMILYO, care, alături de conducerea academiei, a subliniat importanța formării de cadre militare europene integrate și interoperabile.

International Air Defense Semester – formarea liderilor forțelor aeriene

Ceremonia de închidere a acestui semestru internațional a evidențiat colaborarea practică dintre academiile aeriene din România și Polonia. Alături de colonelul Roman, la Brașov au participat cadre didactice și ofițeri de la

partenerii polonezi și bulgari, precum și experți EMILYO din alte țări. Evenimentul a marcat încheierea a două luni de instruire comună, în cadrul căreia studenții au efectuat atât cursuri teoretice, cât și exerciții tactice în simulatoare și pe teren, toate orientate către apărarea spațiului aerian european. După modelul EMILYO (inițiativa militară europeană inspirată de programul Erasmus), academiile implicate urmăresc formarea unor lideri militari capabili să acționeze în echipe internaționale, adaptându-se noilor provocări de securitate. Prezent la închidere, comandantul academiei a evidențiat că experiența comună din acest semestru a întărit parteneriatele regionale și a constituit un pas important în consolidarea capacităților de apărare aeriană europene.

Al VI-lea Seminar Erasmus+ de Studii de Gen – perspective europene

Între 3 și 4 aprilie 2025 s-a desfășurat cea de-a VI-a ediție a Seminarului Erasmus+ de Studii de Gen la Academia „Henri Coandă”, sub tema **„Good Practices and Role Models – Military Gender Challenges”**. Conferința a reunit lideri militari, academicieni și experți din întreaga Europă pentru a dezbate implementarea politicilor de egalitate de gen în forțele armate. Participanți din diferite state membre NATO și UE – inclusiv cadre universitare specializate în studii de securitate și gen – au prezentat studii de caz și bune practici instituționale. Discuțiile au vizat atât experiența românească, cât și exemple internaționale de adaptare a culturii militare la o diversitate mai mare. S-a subliniat necesitatea integrării educației privind egalitatea de gen în curriculum-ul militar și a dezvoltării unor relații de colaborare între academiile militare europene. Un rezultat notabil al seminarului a fost propunerea elaborării unei declarații comune privind incluziunea de gen, care ar urma să fie prezentată la următoarea întâlnire EMILYO. Prin schimbul de informații și modele de succes, participanții și-au consolidat viziunea comună asupra unui mediu militar modern, incluziv și eficient.

Implicații și perspective viitoare

Îmbinarea acestor inițiative internaționale la Academia Forțelor Aeriene din Brașov reflectă un efort coordonat de modernizare a educației militare și de pregătire a unei noi generații de lideri militari europeni. Colaborarea în cadrul EMILYO asigură o formare practică de vârf în domeniul apărării aeriene, în timp ce seminariile pe tema egalității de gen promovează schimbarea culturală necesară pentru a valorifica talentul ambelor sexe în armată. Invitații de rang înalt, cadre universitare și studenții implicați au evidențiat că aceste proiecte contribuie la crearea unor ofițeri cu viziune strategică și deschiși spre cooperare multidisciplinară. În ansamblu, evenimentele organizate la Brașov pun bazele unui model educațional militar european axat pe diversitate, cooperare și excelență profesională, având potențialul de a influența politicile de recrutare și pregătire în armată pe termen lung.

Surse: Evenimentele organizate de Academia Forțelor Aeriene din Brașov și inițiativele EMILYO/Erasmus+, așa cum au fost descrise în postări și documente oficiale [linkedin.com/emilyo](https://www.linkedin.com/company/emilyo), [eulinkedin.com/emilyo.eu](https://www.eulinkedin.com/emilyo.eu).

Săptămâna internațională a cadrelor

În perioada 31 martie – 4 aprilie 2025, doi ofițeri de la Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” au participat la evenimentul „Săptămâna internațională a cadrelor”, organizat de Colegiul Forțelor Aeriene Regale Cranwell din Regatul Unit.

Activitatea a reunit participanți din peste 15 țări și a avut ca obiectiv prezentarea programelor educaționale, a metodelor de instruire și a activităților desfășurate în cadrul academiei pe parcursul a 24 de săptămâni, în vederea implementării competențelor necesare viitorului ofițer din cadrul Forțelor Aeriene Regale (RAF). Pe durata evenimentului, au fost susținute o serie de briefguri tematice menite să ofere o imagine de ansamblu asupra principalelor domenii de formare.

În cadrul evenimentului, s-au desfășurat exerciții tactice, exerciții planificate și executate de cadeții aflați în modulul 2 și 4 de pregătire. Acestea au demonstrat nivelul ridicat de pregătire tactic-operativă și modul de aplicare a cunoștințelor dobândite.

Evenimentul a beneficiat de participarea ca observatori a unor reprezentanți din Norvegia, Finlanda, Australia, Oman, Bahrain, Republica Coreea, Țările de Jos, Spania, Polonia, Franța, Ghana, Pakistan, Suedia, Japonia, Bosnia și Herțegovina, Germania, Sri Lanka și Qatar. Prezența internațională a facilitat schimbul de bune practici și consolidarea relațiilor bilaterale și multilaterale în domeniul educației militare.

Săptămâna s-a încheiat cu ceremonia de absolvire a cadeților care, după 24 de săptămâni de instruire intensă, au finalizat cu succes cursurile academiei, fiind un moment de recunoaștere a efortului și performanței acestora.

Sursa: Academia Forțelor Aeriene

Colonel Manuela-Elena Mihai și căpitan-comandor Simona Maiercan

AFASTUD 2025

Sesiunea științifică Studențească „Communicating Across Cultures”

În perioada 22 – 24 mai, Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” a fost gazda Sesiunii Științifice Studențești „Communicating Across Cultures” – AFASTUD 2025, un eveniment dedicat dezvoltării academice, colaborării internaționale și dialogului intercultural între studenți.

AFASTUD oferă o platformă valoroasă de exprimare științifică, unde studenții din cadrul academiei, alături de invitați din alte instituții militare și civile din țară și din străinătate, și-au prezentat lucrările, ideile și perspectivele privind provocările comunicării într-un mediu global, multicultural și dinamic.

Tematicile abordate au inclus:

- Comunicare interculturală și leadership;
- Educație și formare în contexte multiculturale;
- Cooperare internațională în domeniul apărării;
- Valori, identitate și diversitate culturală.

Prin acest eveniment, Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” încurajează excelența academică, gândirea critică și spiritul de echipă, într-un cadru care promovează dialogul între culturi și deschiderea către parteneriate internaționale.

Sursa: Academia Forțelor Aeriene

Perspective europene pentru viitorii specialiști în mentenanța aeronavelor

La sfârșitul lunii mai, 18 elevi ai Școlii Militare de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia” au urmat stagiile de practică la Ada Instituto Técnico Superior din Sevilla, Spania, în cadrul programului Erasmus+ VET.

Pe durata mobilității, aceștia vor lucra în ateliere specializate, unde vor avea ocazia să-și consolideze cunoștințele și să-și perfecționeze abilitățile tehnice în domeniul mentenanței aeronavelor. Această experiență le oferă nu doar expertiză practică, ci și o viziune internațională asupra carierei militare. Le urăm mult succes în această etapă esențială a formării lor ca viitori maiștri militari!

Sursa: SMMMSFA

Erasmus+ UAVET aduce la Buzău

Buzău, 14-15 aprilie – Timp de două zile, Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia” a fost gazda unei importante întâlniri internaționale axate pe formarea profesională în domeniul tehnologiilor UAV. Evenimentul a făcut parte din proiectul Erasmus+ KA220, intitulat „Îmbunătățirea competențelor profesionale ale tehnicienilor electromecanici în întreținerea și repararea dronelor (UAV)”, finanțat prin programul Erasmus+, reunind reprezentanți ai instituțiilor partenere din Turcia, Cipru, Polonia și România.

Întâlnirea a avut ca temă principală schimbul de bune practici în educația profesională legată de întreținerea și repararea dronelor – un sector în plină dezvoltare, cu aplicabilitate tot mai largă în economie și apărare. Participanții au discutat despre sustenabilitatea proiectului, atribuțiile fiecărei instituții implicate, precum și despre metodele de promovare și diseminare a rezultatelor obținute până în prezent.

Un accent deosebit a fost pus pe dezvoltarea de resurse educaționale deschise, menite să sprijine formarea viitorilor tehnicieni UAV. Totodată, întâlnirea a oferit o ocazie valoroasă pentru consolidarea relațiilor dintre instituțiile de învățământ din Europa și pentru sincronizarea obiectivelor educaționale cu cerințele actuale ale industriei aeronautice.

Profesorul Seyhun Durmuş, coordonatorul proiectului UAVET din partea Universității Balıkesir (Turcia), a evidențiat valoarea strategică a cooperării internaționale: „Acest proiect nu doar că răspunde cerințelor actuale ale pieței, ci întărește și capacitatea instituțiilor participante de a forma profesioniști în domeniul aviației autonome”.

Participanții au avut prilejul să exploreze facilitățile Școlii Militare de la Boboc, apreciind profesionalismul de înalt nivel și infrastructura specializată în formarea tehnică.

Comandorul Cătălin-Relu Bănescu, comandantul școlii, a subliniat importanța acestui proiect în peisajul educației tehnice moderne: „Într-un context în care tehnologia evoluează rapid, formarea unor specialiști capabili

„AFA TALENT”

Un eveniment de suflet al Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” Brașov

În perioada 5–7 mai 2025, Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov a organizat cu bucurie o nouă ediție a Festivalului de arte „Talent AFA”, o manifestare cultural-artistică dedicată creativității și expresivității în mediul militar. Evenimentul a reunit participanți din instituții militare de învățământ din toată țara, într-o atmosferă ce a celebrat nu doar arta, ci și valori comune precum colaborarea, respectul și spiritul de echipă.

În deschiderea oficială a festivalului, comandantul Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, general de flotilă aeriană Marius Șerbeszki, a transmis un mesaj emoționant, subliniind importanța echilibrului între rigoarea militară și libertatea spiritului:

„Într-o lume în care precizia și disciplina sunt atribute esențiale ale carierei militare, arta rămâne un spațiu sacru al sensibilității, unde gândurile devin culoare, sunet, mișcare și cuvânt. Talentul pe care îl celebrăm astăzi este o dovadă că viitorii ofițeri nu sunt doar apărători ai granițelor, ci și păstrători ai frumosului”.

Cuvintele sale au oferit un cadru simbolic evenimentului, inspirând participanții să se exprime cu autenticitate și curaj.

Muzică, dans, arte plastice și vizuale, poezie, proză, teatru – toate aceste domenii au fost reprezentate cu pasiune de studenți și cadre, demonstrând că talentul artistic nu cunoaște granițe, nici măcar în viața cazonă.

Rezultatele competiției pe secțiuni:

General:

1. Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” (AFA);
2. Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia” (SMMMSFA);

3. Universitatea Națională de Apărare „Carol I” (UNAp).
Comunicare liberă:

1. Universitatea Națională de Apărare „Carol I” (UNAp);
2. Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” (AFT);
3. Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” (AFA).

Artă:

1. Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia” (SMMMSFA);

2. Universitatea Națională de Apărare „Carol I” (UNAp);
3. Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” (APAIC).

Dans:

1. Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” (AFA);

2. Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia” (SMMMSFA);
3. Universitatea Națională de Apărare „Carol I” (UNAp).

Muzică:

1. Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” (AFA);

2. Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia” (SMMMSFA);

3. Academia Navală „Mircea cel Bătrân” (ANMB).

Felicitări tuturor participanților pentru implicare, creativitate și performanță!

Mulțumim conducerii Centrului Cultural „Reduta” din Brașov pentru sprijinul constant, și în mod special echipei de cadre și studenților Asociației Studenților din Academia Forțelor Aeriene, coordonată de colonel Alexandru Roman, care au făcut posibil acest eveniment.

Chiar dacă ne pregătim pentru cariere militare, arta rămâne o formă profundă de exprimare a umanității noastre. Ne vedem la următoarea ediție!

Sursa: Academia Forțelor Aeriene

experți din patru țări europene

să răspundă provocărilor din domeniul UAV devine o prioritate. Ne dorim să contribuim la pregătirea unei noi generații de tehnicieni care vor susține inovația și progresul în aviația de mâine.

Echipa de scriere și implementare a proiectelor se remarcă printr-un angajament constant și dedicare în atragerea de fonduri europene, contribuind semnificativ la dezvoltarea profesională continuă atât a elevilor, cât și a cadrelor didactice. Prin muncă susținută și viziune strategică, aceștia reușesc să transforme oportunitățile de finanțare în programe reale de învățare și progres”.

„Fiecare proiect este, pentru noi, o șansă de a construi viitorul. Investim nu doar efort, ci și suflet, pentru ca elevii și profesorii noștri să aibă acces la formare de calitate, aliniată standardelor europene” – prof. Lucia Răileanu, coordonator al echipei de scriere și implementare a proiectelor europene,

Un element esențial în derularea proiectelor internaționale îl constituie susținerea instituțională oferită de conducerea Statului Major al Forțelor

Aeriene Române. Fără a fi întotdeauna vizibilă în prim-plan, această susținere asigură stabilitatea și încrederea necesare pentru dezvoltarea de inițiative relevante în domeniul educației tehnice.

„Sprijinul constant al conducerii Statului Major al Forțelor Aeriene reprezintă un cadru de stabilitate și încredere, care ne încurajează să dezvoltăm proiecte relevante, menite să contribuie la formarea tehnicienilor de mâine” – prof. Cosmin Daniel Nedelcu, coordonator al echipei de scriere și implementare a proiectelor europene.

Evenimentul de la Boboc a reconfirmat rolul activ pe care Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia” îl joacă în formarea profesională europeană și a demonstrat, încă o dată, că investiția în educație și colaborare internațională poate contribui esențial la construirea unei comunități de specialiști pregătiți pentru provocările viitorului.

Sursa: SMMMSFA

Săptămâna Internațională a Studenților din Forțele Aeriene la a patra ediție

Pe parcursul săptămânii 31.03.- 05.04.2025, o delegație a Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, formată din maior Adrian Bălău, student sergent major Felicia Boca și student caporal Daniel Frunză, a participat la a patra ediție a Săptămânii Internaționale a Studenților din Forțele Aeriene, organizată de către Universitatea Forțelor Aeriene din Deblin, Polonia.

Cu această ocazie, studenții au avut prilejul să descopere o parte din cultura și valorile țării, facilitățile oferite de universitate în vederea pregătirii studenților, dar și să descopere noi perspective prin intermediul colaborării cu studenți din cele 15 țări participante.

Săptămâna a debutat cu o ceremonie oficială de întâmpinare a studenților participanți, urmată de scurte prezentări ale fiecărei instituții, astfel încât studenții au avut ocazia să descopere noi perspective asupra modului de organizare specific fiecărei țări. Ceremonia a fost urmată de o cină festivă în cadrul căreia studenții au putut socializa într-un mediu informal, punând astfel bazele unei colaborări de durată. Tot în cadrul evenimentului, au avut șansa să descopere o parte din fiecare țară prin intermediul unor dulciuri și preparate reprezentative aduse

de studenți. Una din zile a fost complet dedicată apropierii de fundamentele universității. În cadrul turului oferit, studenții au avut șansa să încerce simulatoarele puse la dispoziție de universitate, dar și să descopere o parte semnificativă din trecutul acestora.

Studenților li s-a oferit un tur ghidat al Varșoviei, în urma căruia au descoperit istoria capitalei în toată splendoarea sa.

Întrucât prin intermediul sportului se stabilesc cele mai bune colaborări, una din zile a fost dedicată activităților sportive. Studenții au avut ocazia să își demonstreze capacitățile într-un mediu prietenos și ușor competitiv, în urma căruia și-au dezvoltat spiritul de echipă. În cea de-a doua parte a zilei, s-au bucurat de ateliere de supraviețuire.

Ultima zi a fost dedicată vizitei bazei aeriene și ceremoniei de încheiere a programului. Aici, aceștia au aflat mai multe despre programele de pregătire ale viitorilor piloți ai Poloniei și aeronavele școală destinate acestora. Mai apoi, studenților le-au fost oferite certificate, în semn de recunoaștere a meritelor pentru participarea la activitățile organizate.

Sursa: Academia Forțelor Aeriene

Stagiu de pregătire

„Ne pregătim aripile pentru zbor!” – sunt cuvintele pline de entuziasm ale studenților de la Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov. La începutul lunii iunie aceștia au efectuat practica de specialitatea nenaviganți, controlor de trafic aerian și meteorologie la Baza 90 Transport Aerian Otopeni, „Comandor aviator Gheorghe Bănculescu”.

Alături de specialiștii bazei aeriene, viitorii ofițeri și-au dezvoltat competențele necesare unei profesii în domeniul aviației militare.

Scopul stagiului a însumat aprofundarea cunoștințelor teoretice coroborate cu practica de specialitate și implicarea studenților în activitățile desfășurate într-o bază aeriană operațională.

Text și foto: Lăcrămioara David

În data de 29.05.2025, studenții din anul III de la Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, specializările controlor trafic aerian, aviație nenaviganți și meteorologie, au participat la vernisajul expoziției „Mai iute ca moartea”

MAI IUTE CA MOARTEA

70 de ani de la prima catapultare a unui pilot militar român

Piesa centrală a expoziției, adusă în atenția publicului larg, a fost scaunul de catapultare, un subsistem vital din compunerea avioanelor militare moderne, proiectat pentru salvarea pilotului în situații de urgență. Astfel, organizarea expoziției dedicată împlinirii a 70 de ani de la prima catapultare a unui pilot român este un eveniment important, atât din punct de vedere istoric, cât și educativ.

Proiectul expozițional prezintă vizitatorilor un moment semnificativ din istoria Aviației Militare Române. În perioada de început a avioanelor moderne, de mare viteză, catapultarea unui pilot a reprezentat un progres tehnologic extraordinar, precum și o dovadă a preocupării permanente pentru siguranța piloților militari. De aceea, este important ca publicul tânăr să cunoască și să aprecieze aceste importante momente de curaj, inovație și evoluție tehnologică.

În plus, țara noastră a avut o contribuție definitorie la apariția și dezvoltarea scaunului de catapultare, atât prin faptul că un român a pus bazele conceptului (Anastase Dragomir, în anii '20), cât și prin faptul că România se numără printre cele doar șase țări de pe mapamond care au proiectat și construit un tip de scaun de catapultare. Totodată, expoziția reprezintă un omagiu adus tuturor piloților români care, de-a lungul timpului, și-au riscat viața în misiuni periculoase. Prin prezentarea scaunelor de catapultare din dotarea Forțelor Aeriene Române, precum și a unor obiecte, documente, fotografii și mărturii din acea perioadă, publicul are ocazia să descopere povești impresionante și să înțeleagă mai bine amplele provocări ale profesiei de pilot militar.

Curatorii expoziției sunt: Bogdan-Dumitru Mladin - expert restaurator metal în cadrul

În data de 29 mai a avut loc, la sediul Muzeului Național de Istorie a României, în parteneriat cu Muzeul Național al Aviației Române, Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I”, Editura Aripă Argintii și Asociația AeroHistoria, vernisajul expoziției „MAI IUTE CA MOARTEA. 70 de ani de la prima catapultare a unui pilot militar român”.

Muzeului Național de Istorie a României, Gabriel Ivănescu - expert bunuri arheologice și istorico-documentare patrimoniu aeronautic național, Alin Ionescu - expert bunuri de importanță tehnică: aviație militară cu motor reactiv/turbină liberă, armament, muniții și sisteme de salvare.

Parteneri: Statul Major al Forțelor Aeriene Române, Aerofina SA, Aerostar SA, Condor SA, Asociația Modelism Tomis Constanța, Asociația Națională a Parașutiștilor din România și Relics and Militaria.

Expoziția este deschisă la Muzeul Național de Istorie a României în perioada 29 mai – 10 august 2025 și poate fi vizitată, de miercuri până duminică, între orele 10.00 – 18.00.

Sursa: BIRP SMFA, Muzeul Național de Istorie a României

La vernisaj a fost prezent și șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, generalul-locotenent Leonard-Gabriel Baraboi, care a discutat cu studenții despre valorile naționale, spiritul de sacrificiu și datoria față de țară

COLOANA VERTEBRALĂ DIGITALĂ

Domeniul comunicațiilor și informaticii în lumea aviației este unul complex. Noutățile vin cu o viteză mare, saltul tehnologic este incontestabil. În Baza 95 Aeriană „Erou căpitan aviator Alexandru Șerbănescu” din Bacău, o echipă profesionistă ce lucrează în această specialitate se ridică la nivelul așteptărilor vremurilor.

Comunicațiile aero, așa cum sunt cunoscute în lumea aviației, sunt foarte importante și cunosc în vremurile actuale un salt tehnologic continuu. Legăturile criptate, rețelistica, atacurile cibernetice au apărut în limbajul aviatorilor. Am descoperit în Baza 95 Aeriană o echipă ce se sudează în fiecare zi și care dorește a performa în tot ceea ce face.

Locotenent-colonel Claudiu Aramă este responsabil cu comunicațiile și informatica în Baza 95 Aeriană. A absolvit Academia Forțelor Terestre în 2004, apoi a fost repartizat la Centrul 110 Comunicații și Informatică din cadrul Statului Major al Forțelor Navale. A urcat pas cu pas în carieră până în 2013, când s-a mutat la actuala Școală de Instruire pentru Apărarea Antiaeriană de la Capu Midia. În 2022 a absolvit masterul de conducere la Universitatea Națională de Apărare, ulterior fiind repartizat la Comandamentul Comunicațiilor și Informaticii. Anul trecut s-a mutat în Baza 95 Aeriană.

„Am vrut să știu câte puțin din toate categoriile armatei. Consider că am trecut cam prin tot ce înseamnă comunicațiile. Le-am luat ca pe niște provocări. Comunicațiile aero sunt un domeniu specific al celor militare, care se concentrează pe furnizarea și operarea sistemelor de comunicații între aeronave și stațiile de control/dirijare de la sol. Aceste comunicații sunt esențiale pentru coordonarea și gestionarea zborului, având rolul de a menține contactul continuu între echipajele aeronavelor și centrul de control al traficului aerian, asigurând astfel că se respectă rutele de zbor, altitudinile și procedurile de siguranță”, afirmă locotenent-colonel Claudiu Aramă.

A găsit la marea unitate de aviație moldavă o echipă pe care vrea să o dezvolte. Așa că dorește să asigure transferul de experiență de la cei în vârstă către cei tineri. Totodată, promovează și încurajează personalul pentru a participa la stagii de pregătire, atât la nivel național, cât și în cel internațional. Comunicațiile aero sunt mai

complexe. Printre multe diferențe sunt și sistemele terestre de navigație aeriană, care sunt componente ce leagă solul de aer. Comunicațiile aero sunt adesea afectate de factori precum condițiile meteorologice, interferențe radio sau obstacole geografice. Specialiștii în comunicații aero trebuie să fie pregătiți să facă față acestor provocări, folosind tehnologie adecvată și să se asigure că sistemele de comunicații funcționează în parametri în orice condiții. Pentru locotenent-colonel Claudiu Aramă provocările sunt zi de zi, dar la Baza 95 Aeriană simte că rezultatele muncii sale sunt vizibile.

„Tehnologia, mai ales în domeniul acesta, se schimbă foarte rapid. Multitudinea structurilor de la nivelul unității, care trebuie interconectate pentru exercitarea procesului de comandă și control (C2) și a proceselor administrative, în condițiile utilizării tehnologiilor emergente, aduce provocări, atât privind proiectarea, executarea, exploatarea, reconfigurarea și reziliența sistemelor necesare, cât și asigurarea acestora din punct de vedere cibernetic. Totodată, toate aceste structuri trebuie să aibă acces la multiple soluții, softuri, platforme, programe, pe care tot noi, într-un fel sau altul, trebuie să le gestionăm, să le punem la dispoziție, să-i ajutăm de fiecare dată. Este foarte mult de muncă. Coloana vertebrală a Armatei României sunt subofițerii și maștrii militari. Nu s-a spus niciodată că aceeași coloana vertebrală a unei unități sunt oamenii de la comunicații și informatică”, specifică locotenent-colonelul Aramă.

Maistrul militar clasa a III-a Cătălin Gherasim a ajuns la 20 de ani la școala militară. A fost și prin străinătate, apoi a decis să încerce în armată. În 2018 absolvă școala militară și a lucrat un an la o unitate din cadrul Comandamentului Comunicațiilor și Informaticii. După un an a venit acasă, la Bacău. Atunci a pășit pentru prima dată în lumea aviației și a început să învețe ce înseamnă comunicațiile aero. Între timp a terminat și facultatea, bineînțeles în același domeniu.

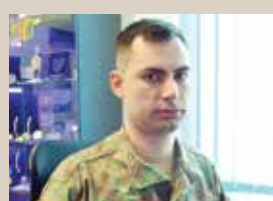
„Am fost puțin crispat la început. Nu știam despre ce este vorba. Față de prima unitate unde am lucrat, aici era foarte multă lume, plus viața de aerodrom. Intervin atunci când este vreo problemă la calculatoare sau la rețea. Îmi place foarte mult aici la Baza 95 Aeriană pentru că ai cu cine să discuți, să vorbești și ne înțelegem între noi dacă nu funcționează ceva,

nu trebuie să dăm vină pe cineva. Vreau să fiu foarte bine documentat și la zi cu tot ce ține de IT pentru a-i ajuta și pe cei care nu înțeleg sau au probleme. În general, generația mea nu mai are probleme cu utilizarea calculatorului”, afirmă maistrul militar clasa a III-a Cătălin Gherasim.

Consideră că tot timpul are de făcut ceva. Domeniul său de activitate este plin de provocări și se dezvoltă continuu. Deci, este de învățat tot timpul. Își dorește să meargă și în misiuni externe. Comunicațiile aero sunt un domeniu provocator, în care trebuie să

„Cuvântul zilei în specialitatea comunicații și informatică este digitalizare. Consider că la momentul actual unitatea noastră deține infrastructura specifică necesară exercitării procesului de comandă-control (C2) și proceselor administrative în sprijinul misiunilor primare”.

Locotenent-colonel Claudiu Aramă

„Pot spune că suntem la un nivel normal, aparatură de ultimă generație, soft-uri actualizate. S-au făcut în ultimii ani investiții foarte mari în domeniul nostru de activitate”.

Maistrul militar clasa a III-a Cătălin Gherasim

fie tot timpul pregătit, mai ales că la aplicații, ei, cei de la comunicații și informatică, vin primii și pleacă ultimii.

Caporalul clasa a III-a Claudiu Cantaragiu ocupă funcția de operator calculatoare și sisteme tehnice. Este de șase ani în armată și a venit în Baza 95 Aeriană la 28 de ani. Cam târziu, consideră. Armata a fost un lucru la care a ajuns mai greu. A trecut prin multe locuri. S-a născut în Onești, unde a copilărit o parte destul de lungă din viața sa, apoi în Urechești, într-o zonă foarte aproape de Adjud. După, s-a mutat la Târgu Neamț, facultatea a

aici. Puteam să plec de multe ori. Cred că personalul a fost cel care m-a ajutat foarte mult să mă dezvolt și am trecut peste nevoia de a pleca. Am găsit niște oameni extraordinari”, spune Claudiu.

A căutat tot timpul să se dezvolte. A urmat cursuri, este și instructor de fitness. A participat la patru cursuri interesante în domeniul comunicațiilor și informaticii plus la unul extraordinar în cadrul unui simpozion NATO în Germania. Crede că acesta o să-l definească de acum încolo vreo câțiva ani buni.

Text: Lucian Irimia

„Am fost la un curs de junior leader. Contactul cu multe naționalități și impresiile pe care le poți acumula în momentul acela sunt extraordinare.

Sunt cunoștințe noi pe care încerc să le implementez la nivelul meu. Am aflat care este viziunea în domeniu, ce înseamnă introducerea inteligenței artificiale și multe noutăți în domeniul meu de activitate.

În domeniul comunicațiilor ai tot timpul interacțiune cu tehnologia nouă. Este foarte provocator deoarece devine necesar să ai contact tot timpul cu ultimele actualizări. În același timp, ai nevoie să fii pasul și cu tehnologia civilă pentru a vedea ce poate fi adaptat în sistemul militar”.

Caporal clasa a III-a Claudiu Cantaragiu

CÂND VOCAȚIA ÎNTÂLNEȘTE UNIFORMA

Într-o lume în continuă schimbare, alegerea unei cariere este una dintre cele mai importante decizii ale vieții.

Forțele Aeriene Române oferă tinerilor oportunitatea de a construi un viitor solid, bazat pe excelență profesională, responsabilitate și onoare. A deveni maistrul militar sau subofițer în Forțele Aeriene înseamnă nu doar o carieră sigură, ci și șansa de a face parte dintr-o echipă care contribuie activ la apărarea și securitatea țării.

Pentru tinerii care își caută drumul profesional și își doresc să facă parte dintr-un domeniu de elită, exemplul elevului Dinu Andrei poate fi o sursă de inspirație.

Acesta este elev în anul I și se pregătește în specializarea Motoare și Aeronave de Aviație. La doar 20 de ani, Andrei a ales să își urmeze pasiunea pentru tehnică și disciplină într-un domeniu de excelență, în care precizia și responsabilitatea sunt esențiale.

Absolvent al Colegiului Național Pedagogic „Spiru Haret” din Buzău, profil Filologie, Andrei și-a dezvoltat abilități solide de comunicare, gândire critică și lucru în echipă – competențe care îi sunt astăzi de folos în parcursul său militar. Deși traseul său educațional a început într-un domeniu umanist, el demonstrează că determinarea și pasiunea pot deschide drumuri neașteptate și valoroase.

În paralel cu pregătirea tehnică, muzica populară ocupă un loc important în viața sa. Interpretarea muzicii tradiționale l-a învățat

despre perseverență, atenție la detalii și importanța lucrului în echipă – calități esențiale atât în artă, cât și în cariera militară.

În cadrul școlii, Andrei Dinu se formează zi de zi nu doar ca specialist în aviație, ci și ca viitor lider, însușindu-și valorile rigorii, responsabilității și spiritului de echipă. Convingerea sa este că muzica și cariera militară se completează reciproc: una modelează sufletul, cealaltă călește caracterul.

Școala Militară de Maștrii Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia” vă oferă șansa de a transforma pasiunea în carieră și de a construi un viitor bazat pe performanță, profesionalism și devotament.

Sursa: SMMMSFA

VIAȚA SUB ARIPI AVIAȚIEI MILITARE

În alegerea carierei militare, părinții mei au avut un rol esențial, ambii activând în acest sistem. Astfel, de mic copil, am avut ocazia să iau contact cu lumea aviației și să fiu crescut și educat conform unor valori precum seriozitatea, disciplina, curajul și devotamentul.

Parcursul meu profesional a debutat în anul 2007, odată cu absolvirea Școlii de Maștrii Militari și Subofițeri „Traian Vuia”. Prima funcție încadrată a fost în Baza 95 Aeriană, în cadrul Escadrilei 951, unde am avut privilegiul să activez ca tehnic la aeronava MiG-21 LanceR. Aici am simțit pentru prima dată „pulsul” aviației militare.

Ulterior, au urmat șapte ani de dezvoltare profesională și personală, de provocări și obstacole depășite alături de colegii din Baza Aeriană „Aurel Vlaicu”, Secția mentenanță, unde am exploatat aeronava IAR-99 Standard și Șoim. Această perioadă a fost definitorie în formarea mea, ca specialist, fiind ghidat de profesioniști remarcabili.

În anul 2015, am răspuns unei noi provocări, efectuând tranziția către aeronava de ultimă generație, F-16. Timp de aproximativ 2 ani, alături de colegii din Baza Aeriană nr. 5 din Monte Real, Portugalia, m-am pregătit și am fost instruit în desfășurarea activităților specifice de mentenanță.

Anul 2023 mi-a oferit ocazia de a participa la misiunea de Poliție Aeriană întărită, din Baza Aeriană Siauliai, Lituania. Timp de 4 luni, misiunea noastră a fost întreținerea și pregătirea aeronavelor, astfel încât spațiul aerian al Țărilor Baltice să fie protejat permanent.

În semn de apreciere pentru profesionalismul și implicarea demonstrată în cadrul acestei misiuni, am fost decorat cu următoarele distincții militare: Veteran în teatrele de operații, Emblema de Merit în serviciul Armatei României, clasa a III-a, NATO Baltic Air Policing Mission Medal.

Cea mai recentă formă din parcursul meu profesional a avut loc în Baza Aeriană Bodo, din Norvegia. Aici am aprofundat cunoștințele mele despre aeronava F-16 și am avut privilegiul să experimentez viața dincolo de Cercul Polar.

Pe această cale aduc, ca omagiu, recunoștința pentru profesioniștii care m-au îndrumat, ghidat și mi-au fost alături și pentru fiecare etapă

care m-a format ca militar și om. Așa cum am învățat de la un mentor din viața profesională – „Nu există nu se poate, ci doar că n-am găsit soluția!” – consider că perseverența, seriozitatea, rigurozitatea, profesionalismul și expertiza sunt repere fundamentale ale carierei militare, toate ancorate în forța spiritului de echipă.

Maistrul militar clasa a II-a Dumitru Cristian

UN MILITAR DE SUCCES

„Numele meu este Hriban Marian, am 23 de ani și sunt sergent la Baza 95 Aeriană «Erou căpitan aviator Alexandru Șerbănescu» din Bacău.

Pasiunea mea pentru sporturile de contact m-a ajutat să mă dezvolt atât fizic, cât și mental, iar cariera militară mi se pare cea mai potrivită pentru valorificarea acestor calități. Practic Vovinam Viet Vo Dao (arte marțiale vietnameze) de mai mulți ani și sunt multiplu campion național, precum și vicecampion european. Aceste rezultate reflectă disciplina, determinarea și dedicarea cu care abordez fiecare provocare.

Pe lângă Vovinam, am obținut și un titlu de campion național la kickboxing light-contact, ceea ce mi-a consolidat abilitățile de luptă, control și rezistență.

De asemenea, m-am implicat în sportul militar de contact – Taekwondo unde, din 2022 până în prezent, la etapele finale organizate pe Ministerul Apărării Naționale, alături de colegii mei, am reușit să câștig locul 1, atât la probele pe echipe, cât și la cele individuale. Aceste experiențe mi-au arătat cât de important este spiritul de echipă, dar și capacitatea de a performa la cel mai înalt nivel, sub presiune.

Toate aceste realizări m-au pregătit pentru o carieră în armată, un domeniu unde disciplina, curajul și spiritul de competiție sunt esențiale. Consider că valorile promovate de sporturile de contact – respectul, autocontrolul și perseverența – se aliniază perfect cu cerințele vieții militare.

Alegerea unei cariere militare reprezintă nu doar o provocare, ci și o oportunitate de a-mi depăși limitele, de a dezvolta abilități noi și de a face parte dintr-o comunitate unită, bazată pe loialitate și camaraderie. Este un drum care îmi va oferi satisfacția de a-mi pune calitățile în slujba țării și de a face o diferență reală în lume”.

Sursa: Baza 95 Aeriană

ONORE, RESPECT ȘI DEVOTAMENT

„Alegerea carierei militare a fost o decizie care a reflectat dorința mea de a contribui la protejarea securității naționale și de a trăi în conformitate cu principii care mă definesc:

onoare, respect și devotament. Sunt mândră să fac parte din această familie și consider că este o alegere care mă va ajuta să evoluez continuu, atât personal, cât și profesional.

Sunt o persoană dedicată, responsabilă și cu o puternică etică a muncii. Am absolvit cursurile Școlii Militare de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene Traian Vuia, Boboc, unde am învățat nu doar disciplina specifică acestui domeniu, dar și importanța lucrului în echipă și a eficienței în gestionarea resurselor.

După finalizarea studiilor, acum patru ani, am avut privilegiul de a fi repartizată în Regimentul 74 PATRIOT, în cadrul biroului logistic, unde am dobândit o experiență vastă, și mi-am dezvoltat abilități esențiale în domeniul logisticii militare.

În acești ani, am fost implicată activ în gestionarea și coordonarea resurselor necesare

desfășurării activităților, asigurându-mă că materialele și echipamentele necesare erau disponibile la timp și în cantități corespunzătoare. Am lucrat îndeaproape cu diverse subunități și am gestionat situații de urgență sau schimbări de planuri, adaptându-mă rapid la noile cerințe. Puțina experiență profesională m-a învățat să fiu foarte atentă la detalii, să am o abordare sistematică în rezolvarea problemelor și să gestionez sarcinile într-un mod eficient chiar și în condiții de presiune. Sunt o persoană care înțelege importanța responsabilității și a promptitudinii în acest domeniu, iar munca în echipă și comunicarea sunt două dintre valorile pe care le consider esențiale pentru succesul în orice activitate”.

Sergent major Maria Rusu

Cristian-Florinel Șerban este elev sergent în al doilea an de studiu la Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene, arma aviație, specializarea „Aeronave și Motoare de Aviație”.

Povestea lui este una a perseverenței. Este originar din județul Buzău și are 26 de ani. În anul 2017 a absolvit Liceul Teoretic „Alexandru Marghiloman”. Drumul către Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene nu a fost deloc ușor. După o primă încercare nereușită de admitere în 2018, a ales să-și continue studiile la Universitatea Politehnica din București, pe care a absolvit-o. Totuși, dorința de a îmbrățișa cariera militară nu s-a stins nicodată, iar în 2023 a reușit

VIS ÎMPLINIT

să-și îndeplinească visul și să devină elev al acestei instituții de prestigiu.

„În cei doi ani de studiu, am descoperit ce înseamnă cu adevărat respectul, spiritul de echipă și camaraderia – acea legătură bazată pe încredere și sprijin reciproc. Am învățat să valorific fiecare experiență,

fiecare om de lângă mine și să îmi depășesc limitele.

Specialitatea «Aeronave și Motoare de Aviație» este un domeniu fascinant, unde fiecare zi aduce noi provocări și descoperiri. Cu cât învăț mai multe, cu atât pasiunea mea crește. Instructorii noștri militari sunt adevărați mentori – dedicați,

răbdători și dornici să ne transmită cunoștințele lor. Fiecare explicație, fiecare detaliu despre aeronave și motoare ne ajută să înțelegem complexitatea acestui domeniu și să ne formăm ca viitori maiștri militari și subofițeri ai Forțelor Aeriene.

Această specializare oferă oportunități remarcabile, inclusiv participarea la programe internaționale de formare. Una dintre cele mai valoroase experiențe pentru mine a fost șansa de a studia, în primul an, la Sevilla, Spania, prin programul ERASMUS. Această oportunitate mi-a deschis orizonturile și m-a motivat și mai mult să îmi urmez calea în domeniul aviației militare. Sunt mândru că fac parte din această școală și mă pregătesc pentru o carieră în slujba Forțelor Aeriene Române!”.

Sursa: SMMMSFA

MUNCĂ, SACRIFICIU ȘI DETERMINARE

„Alegerea unei cariere militare nu a fost un vis din copilărie, ci o descoperire neașteptată pe drumul meu. Viața m-a purtat inițial spre alte domenii, dar dorința mea de a evolua și de a mă depăși constant m-a condus către un loc unde disciplina, onoarea și curajul definesc fiecare zi.

Încă din copilărie am fost o persoană activă, mereu dornică de cunoaștere și provocări. Am crescut dezvoltându-mi abilități diverse - de la dansuri populare și muzică, până la cercetășie și teatru.

Am studiat la Liceul Teoretic «Jósika Miklós» din Turda, iar mai târziu am absolvit Școala Postliceală de Asistent Medical Generalist «Henri Coandă» în 2022. Cu toate acestea, simțeam că pot face mai mult. Că pot urma un drum care să mă provoace dincolo de limitele cunoscute.

Încă de când am spus prima dată că vreau să urmez o carieră militară, am simțit priviri îndoielnice și am auzit vorbe menite să mă descurajeze. «Nu e pentru tine», «E prea greu», «E o meserie de bărbat» - acestea erau cuvintele care veneau de la cei din jurul meu. Dar în loc să mă îndoiesc de mine, aceste remarci mi-au dat mai multă putere să demonstrez că locul meu este acolo.

Nu a fost ușor. Pregătirea fizică și psihică a fost o provocare, iar fiecare zi de antrenament a însemnat muncă, sacrificiu și determinare. În momentele de oboseală și durere, îmi aminteam de toți cei care credeau că nu voi reuși, și asta mă făcea să trag și mai tare. Știam că singura modalitate prin care le pot dovedi contrariul era să fiu printre cei mai buni.

Mulți cred că o femeie nu își are locul în armată. Dar de ce nu? Curajul, disciplina și devotamentul nu au gen. Puterea nu se măsoară doar în forță fizică, ci și în determinare, inteligență și dorința de a lupta pentru ceva mai mare decât tine.

O femeie poate fi la fel de capabilă ca un bărbat și poate aduce un plus de empatie, organizare și strategii într-un domeniu care

cere mai mult decât forță brută. Astăzi, când privesc în urmă la drumul parcurs, știu că fiecare obstacol a meritat. Am demonstrat, în primul rând mie însămi, că atunci când crezi în ceva cu adevărat și muncești pentru acel vis, nimic nu te poate opri. Iar celor care au încercat să mă facă să renunț le sunt recunoscătoare, pentru că fără ei, poate nu aș fi avut această ambiție de neclintit.

Nu contează cine ești sau de unde vii, contează cât de mult îți dorești să reușești. Și eu am reușit! Așa am ajuns la Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene «Traian Vuia», unde am avut onoarea de a fi șefă de promoție în anul 2024.

Îmbrăcarea uniformei militare a fost un moment de răscruce, un moment în care am simțit un amestec de mândrie, respect, responsabilitate și determinare. Am plecat din sânul familiei, asumându-mi sacrificiile pe care această meserie le implică, dar și cu inima deschisă pentru ceea ce urma să învăț.

A fi șefă de promoție nu a fost doar o realizare, ci o responsabilitate imensă. A fost dovada că fiecare efort depus, fiecare obstacol depășit și fiecare moment de îndoială au avut un scop

mai mare: acela de a-mi împlini visul. Și, ca o răsplată a muncii mele, am avut onoarea de a alege o bază aeriană modernă, aproape de casă, un loc aflat în plină dezvoltare, aceasta fiind Baza 71 Aeriană Câmpia Turzii.

Am ales să lucrez cu cea mai nouă tehnologie a Forțelor Aeriene Române, avionul supersonic F-16. Armata m-a modelat nu doar fizic, ci și psihic. M-a învățat să am încredere în mine, să îmi păstrez calmul în orice situație, să fiu un coechipier de nădejde și să nu renunț nicodată.

Am înțeles că limitele sunt doar bariere mentale și că, indiferent de obstacol, întotdeauna mai pot puțin.

Privind în urmă, nu regret nicio secundă alegerea făcută. Am descoperit în mine o forță pe care nu știam că o am. Am găsit un scop care mă împlinește și o comunitate care mă susține. Și, cel mai important, știu că fiecare zi în această uniformă este o zi în care pot face o diferență”.

Mastru militar clasa a V-a Lukacs Andreea-Beata din cadrul Bazei 71 Aeriană „General Emanoil Ionescu”.

Sursa: BIRP SMFA, foto: Alexandru Aioanei

DINCOLO DE UNIFORMĂ

În spatele fiecărei uniforme se află o poveste, o pasiune, un vis. Pentru Andrei-Ioan Burlacu, elev al Școlii Militare de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia”, arma Electromecanică și Automatizări de Bord de Aviație a fost alegerea firească, dată de înclinația sa pentru fizică și electronică.

Dar dincolo de rigorile vieții militare, Andrei-Ioan este definit de o altă pasiune – munții și alpinismul. Fascinația pentru înălțimi nu a fost doar un impuls de moment, ci o moștenire emoțională preluată de la părinții săi. Fiecare vară petrecută pe munte, fiecare traseu parcurs alături de ei i-a înflăcărat dragostea pentru acest sport, chiar dacă nu l-a practicat la nivel de performanță, ci ca pe un hobby care îi oferă libertate și echilibru.

„În armată, la fel ca în alpinism, este nevoie de determinare, forță interioară și o dorință constantă de autodepășire”. Ambele domenii îl învață să își cunoască limitele și să le depășească, să aibă încredere în sine și în echipa alături de care își desfășoară activitatea.

Pentru Andrei-Ioan, sportul nu este o obligație, ci o pasiune care modelează caracterul și întărește voința. „Poate această poveste îi va încuraja și pe alți tineri să practice un sport mai mult ca o pasiune decât ca o obligație” – este mesajul său pentru cei care caută motivație și inspirație. Indiferent că poartă uniforma militară sau echipamentul de alpinism, Andrei-Ioan privește mereu spre următoarea provocare, așteptând cu nerăbdare să lucreze într-o bază aeriană.

Sursa: SMMMSFA

CHIRON

O NOUĂ CAPABILITATE A FORȚELOR TERESTRE ROMÂNE

Colonel Cezar Cucoș,
locțiitor pentru Operații și Instrucție al șefului Statului Major al Forțelor Terestre

Figură emblematică în mitologia greacă, Chiron (gr. Χείρων, Cheiron) s-a distins de ceilalți centauri războinici prin înțelepciunea sa, prin cunoaștere, compasiune și spirit de sacrificiu. A fost rănit accidental de o săgeată otrăvită trasă de Heracles. Pentru a scăpa de durere prin moarte, Chiron a ales să renunțe la nemurire, oferindu-i-o lui Prometheu. Gestul său nobil l-a făcut pe Zeus, în cele din urmă, să-l așeze printre stelele constelației Săgetătorului.

Aceasta este, pe scurt, legenda centaurului Chiron, zeu thessalian al vindecării, transpus peste milenii, prin grația și puterea sa, într-o redutabilă armă defensivă.

Motto: Doar în noi regăsim rațiunea, pasiunea și acțiunea.

Recenta intrare a sistemelor de rachete antiaeriene **CHIRON (KP-SAM)** în dotarea Forțelor Terestre Române reprezintă, pe de o parte, un pas important în rețehnologizarea structurilor proprii specializate în lupta cu inamicul aerian, iar pe de altă parte, o premieră privind introducerea unor astfel de capabilități într-o țară membră NATO. Pe componenta de apărare antiaeriană, programele de înzestrare a forțelor terestre sunt în plin proces de derulare și au ca scop asigurarea unor senzori și vectori de lovire pentru distanțe apropiate, scurte și medii, astfel încât, unitățile de rachete și artilerie antiaeriană să poată angaja aeronave inamice care ar evolua de la 50-60 km depărtare până la cele mai apropiate distanțe.

Sistemul de rachete antiaeriene portabil Chiron, din categoria MANPADS¹, este destinat angajării țintelor aeriene care apar prin surprindere și atacă de la înălțimi și distanțe mici, în special, elicoptere și avioane de atac la sol, diverse tipuri de drone, rachete de croazieră și nu numai, iar selecționarea de către Armata României a acestor sisteme a avut la bază importante considerente ce vizează eficacitatea, mobilitatea și ușurința integrării acestora în standardele NATO existente.

Una dintre particularitățile mediului operațional actual o reprezintă utilizarea traiectelor de zbor la foarte joasă înălțime de către platformele aeriene ostile, care profită de caracteristicile terenului și de mascarea naturală ce împiedică detecția radar pe căile lor de apropiere. Așadar, zborul la înălțime foarte mică a aeronavelor ostile rămâne o amenințare, care permite acestora să se apropie de ținta terestră vizată, cu o expunere minimă la detecția radarelor și la contracararea cu mijloacele de apărare antiaeriană. De asemenea, un spațiu aerian congestionat cu platforme aeriene fără pilot și muniții dirijate, de dimensiuni reduse și construite din materiale care nu reflectă undele electromagnetice, face ca aceste amenințări să fie foarte greu de detectat cu echipamentele clasice de cercetare prin radiolocație. Acest fapt determină creșterea timpilor necesari cercetării, descoperirii și reacției vectorilor de lovire. Într-o astfel de acțiune, un rol deosebit de important îl pot avea complexe de apărare antiaeriană portabile MANPAD, echipate cu aparatură de ochire pe timp de zi și noapte și cu sisteme de identificare amic-inamic (IFF²).

În Republica Coreea - „țara dimineților liniștite”, sistemul Chiron este cunoscut și sub numele de *Shingung*, în limba coreeană însemnând *Noul arc*. Acesta a fost proiectat și produs de Agenția pentru Dezvoltare a Apărării (DAPA) a statului sud-coreean și compania LIG Nex1 (fostă LG Innotek). Armata Republicii Coreea (RoKA) a semnat un contract inițial, în valoare de peste 100 de milioane USD, în octombrie 2005, pentru a lansa producția de serie a sistemului MANPAD Chiron, care a intrat în serviciu, mai târziu, în același an.

Din anul 2014, și forțele aeriene indoneziene au în dotare instalațiile antiaeriene Chiron, pe care le-au integrat însă cu sistemul de tunuri antiaeriene de calibru 35 mm *Oerlikon Skyshield*.

- 1 Man-Portable Air-Defense Systems = Sisteme de apărare antiaeriană portabile.
- 2 Sistemul IFF („Friend or Foe” = „Amic sau Inamic”) este utilizat pentru interogarea, de la sol, a transponder-ului instalat la bordul aeronavei.

Pregătirea militarilor români s-a făcut de către experții sud-coreeni

APĂRARE AERIANĂ

În decembrie 2023, România a încheiat un contract interguvernamental cu Republica Coreea pentru achiziția a 54 de sisteme Chiron, incluzând rachetele antiaeriene, instruirea personalului și furnizarea serviciilor de mentenanță și sprijin logistic aferente. După perfectarea documentelor specifice procedurilor de achiziție, primele sisteme au ajuns în România în luna iunie 2024. Conform prevederilor contractuale, a urmat o perioadă de instruire, pe serii, a primilor operatori și a personalului destinat mentenanței, stagii de pregătire derulate atât în Coreea de Sud cât și în România.

În luna noiembrie 2024, a fost recepționat și cel de-al doilea lot de sisteme sosit în țară. În paralel, s-au intensificat programele de instruire cu militarii din unitățile forțelor terestre în dotarea cărora urmau să intre acestea, marcând astfel prima utilizare a sistemelor de apărare antiaeriană sud-coreene de către o armată din NATO.

La sfârșitul lunii februarie 2025, subunități specializate din cadrul brigăzilor de manevră și din Regimentul 50 Rachete Antiaeriene au executat trageri, în premieră, în Poligonul Capu Midia, utilizând ca ținte aeriene UAV *Ultra Stick* și parașute luminoase, integrându-se în scenariul exercițiului multinațional „DACIA 25”, condus de Comandamentul Forțelor Întrunite. Astfel, la tragerile antiaeriene au asistat reprezentanții Corpului de Reacție Rapidă al NATO (NRDC - Italia) și o subunitate de apărare antiaeriană britanică, condusă de maiorul Faye Medlycott.

Temperaturile atmosferice foarte scăzute din perioada respectivă (minimele au ajuns la -5°C, la sol, și -14°C, la altitudinea de 1.000 m) au făcut ca tragerile de luptă să se execute în condiții speciale, cu amprentă termică minimă a țintelor aeriene. Pentru angajare, acestea au putut fi urmărite de către operatori prin aparatele de ochire, iar măsurile de protecție la capcane termice au fost activate și dezactivate pe timpul tragerilor executate pe ambele tipuri de ținte aeriene, tocmai pentru a evalua comportamentul rachetelor antiaeriene în diferite situații.

De asemenea, primele trageri antiaeriene cu sistemul Chiron efectuate în România au testat interoperabilitatea acestuia în cadrul protocoalelor NATO și au validat performanța rachetei, atât împotriva țintelor aeriene de tip UAV, cât și împotriva celor care utilizează capcane termice. Tragerile au demonstrat capacitatea sistemului de angajare a țintelor aeriene, fiabilitatea și precizia sa, dar și posibilitatea integrării acestuia cu mijloacele de apărare antiaeriană din înzestrarea Forțelor Terestre și a Forțelor Aeriene Române.

În aprilie 2025, timp de două săptămâni, la Brașov, în cazarma Batalionului 228 Apărare Antiaeriană, s-a desfășurat un nou curs de operare a sistemelor antiaeriene Chiron. Astfel, sub îndrumarea experților sud-coreeni, a avut loc formarea instructorilor români, care, la rândul lor, aplicând principiul *train the trainer*, vor instrui militarii din structurile de apărare antiaeriană ale forțelor terestre, atât operatori cât și specialiști în mentenanța noilor sisteme intrate în dotare.

Sistemele antiaeriene Chiron se remarcă prin tehnologia *anti-contramăsură*, care asigură ghidarea în infraroșu a rachetei, cât și prin *design*-ul lor modular, ușor de operat, cu o instalație de lansare care cântărește 24,3 kg, oferind astfel o flexibilitate operațională semnificativă în câmpul tactic. Instalația de lansare are în componența sa aparatele de ochire și interogatorul IFF. Montată pe trepid, acesteia i se asigură o rotire completă, de 360°, în plan orizontal, și o mișcare verticală, în unghi de înălțare, între -15° și +60°, fiind astfel suficient de manevrabilă. În mod normal, în luptă, sistemul este operat de doi militari, însă în condiții speciale ale câmpului de luptă, un singur militar poate angaja ținta aeriană.

Racheta autodirijată este una relativ compactă, având o lungime de 1,68 m, un diametru de 80 mm și o greutate de 14,4 kg. Aceasta are un sistem de propulsie cu dublă treaptă și folosește metoda de autodirijare în infraroșu pasiv. Unitatea de control a dirijării are dimensiuni reduse, iar capul de autodirijare al rachetei are în componența sa un sistem de căutare în infraroșu bicolor (IR/UV), pentru a diminua vulnerabilitatea la contramăsurile în infraroșu (IRCM) ale inamicului.

Sistemul de ghidare permite rachetei să-și urmărească în mod eficient ținta, pe baza emisiilor în infraroșu, făcând-o deosebit de eficientă împotriva unei varietăți de ținte aeriene, de tipul celor cu aripă fixă, elicopterele, dronelor sau chiar a rachetelor de croazieră. De asemenea, capacitatea de ghidare în infraroșu face ca sistemul Chiron să fie unul dificil de detectat și de contracarat, sporindu-și astfel eficiența în câmpul tactic.

Racheta dispune de o încărcătură de luptă fragmentară, puternic explozivă, de aproximativ 2,5 kg, compusă din bile de tungsten. Aceasta

se inițiază prin intermediul unui focos de proximitate, care se activează la o distanță de 1,5 metri față de țintă, oferindu-i rachetei o probabilitate foarte mare de nimicire.

Înălțimea până la care poate ajunge racheta este de 3,5 km, iar distanța maximă de lansare a rachetei este de 7 km, remarcabilă pentru un sistem MANPAD. Motorul rachetei este unul cu combustibil solid (MRCS), în două trepte, care o poate propulsa cu o viteză maximă de 2,1 Mach, adică 2.590 km/h.

Din punct de vedere tactic, MANPADS, ca sisteme de apărare antiaeriană cu rază scurtă de acțiune, sunt componente deosebit de importante în realizarea unei apărări antiaeriene stratificate a spațiului de luptă actual, în contextul apărării naționale și/sau aliate. Iar sistemul Chiron poate fi utilizat atât în cadrul batalioanelor de apărare antiaeriană, ca structuri specializate, cât și de către unitățile de manevră, avându-se în vedere chiar posibilitatea montării acestuia pe diverse platforme terestre, maritime sau aeriene.

Primele trageri de luptă, executate în România, au scos în evidență eficiența sistemului MANPAD Chiron și potențialul său pentru întărirea capacității naționale și aliate de apărare antiaeriană cu rază scurtă de acțiune, în special împotriva amenințărilor la joasă altitudine, având ca puncte forte manevrabilitatea, rezistența la măsurile de contracarare moderne, fiabilitatea operațională și ușurința în instruire și operare.

Pentru realizarea protecției forțelor și mijloacelor proprii, a elementelor dispozitivelor de luptă, infrastructurii critice și zonelor populate împotriva atacurilor din aer, de orice fel, este necesar ca toate componentele specializate să contribuie la realizarea unui sistem de apărare antiaeriană ferm, caracterizat prin trei atribute esențiale, respectiv, **interoperabilitate**, **stratificare** și **densitate mare** a vectorilor de lovire.

Trageri în poligonul Capu Midia, februarie 2025

Locțiitorul pentru Operații și Instrucție al șefului SMFA, general de flotilă aeriană Ioan Mischie a transmis felicitări pentru activitatea desfășurată de-a lungul celor 35 de ani de existență ARPIA

DE LA ARPA LA ARPIA + 35

La 19 mai este ziua de naștere a Asociației Române pentru Propaganda și Istoria Aeronauticii (ARPIA), organizație moștenitoare a Asociației Române pentru Propaganda Aviației (ARPA). Disparat, s-au scris multe articole despre cele două entități, dar mai puțin o prezentare comună a acestora. În paginile care urmează sunt redată, pe scurt, cele două asociații, de la înființarea ARPA în 1927 și până la 19 mai 2025, când ARPIA a implinit 35 de ani.

I. ASOCIAȚIA ROMÂNĂ PENTRU PROPAGANDA AVIAȚIEI – ARPA

PRIMUL ACT CONSTITUTIV: 20 ianuarie 1927, parafat cu semnăturile participanților: lideri ai vieții politice, culturale și științifice, demnitari, membri ai Academiei Române, jurnaliști, generali și ofițeri, puneau bazele unei asociații numită ASOCIAȚIA DE PROPAGANDĂ AERONAUTICĂ ÎN ROMÂNIA (APAR).

INIȚIATIVĂ: un comitet de acțiune în frunte cu:

- col. av. GHEORGHE RUJINSCHI, fost comandant al CAR în Războiul de Întregire a Neamului, fost director al Direcției Superioare a Aeronauticii;
- senatorul locotenent-colonel (rez) ȘTEFAN TĂTĂRESCU, director al revistei „România Aeriană”.

30 MARTIE 1927: Întrunirea de la Palatul Cercului Militar aprobă constituirea ASOCIAȚIEI ROMÂNE PENTRU PROPAGANDA AVIAȚIEI (ARPA) cu scopul prevăzut în STATUT de „a contribui la propagarea aviației în România și la crearea unui mare curent popular în favoarea participării tuturor straturilor sociale la organizarea aviației a țării”. Aceasta este data oficială a înființării ARPA.

MEMBRII ARPA:

Membrii de onoare erau personalitățile marcante ale țării, precum și persoanele și instituțiile care donau Asociației sume de la 50.000 (cincizeci mii) lei în sus, odată pentru totdeauna.

Membrii de drept erau miniștrii care conduceau departamentele de Război, Interne, Industrie, Comunicații, Instrucție Publică, Lucrări Publice, Camerele de Comerț, Industrie,

Agricultură, Muncă, precum și societățile de navigație aeriană, președinții Corpurilor Legiuitoare, Guvernatorul Băncii Naționale, șeful Marelui Stat Major, Inspectorul General al Aeronauticii, colonel Gheorghe Rujinski, Ștefan Tătărescu, conducerea Aeroclubului Regal Român, președintele Automobil-Clubului, directorul General al Poștelor, președinții administrațiilor CFR și societăților de navigațiune aeriană și fluvială din România. Membrii activi: cetățenii români care plăteau o cotizație de la 20 – 500 lei anual și instituțiile care plăteau o cotizație anuală de cel puțin 1.000 lei.

CONDUCEREA ȘI ADMINISTRAREA ASOCIAȚIEI:

Consiliul Central de Conducere: 50 de membri (25 – membri de drept, 25 – membrii activi aleși).

Comitetul de direcție desemnat din Consiliul Central de Conducere - conducerea temporară a unei părți sau totalitatea responsabilităților Agenției.

Biroul Asociației - rezolvarea problemelor curente - format din patru membri ai Comitetului de direcție: director general, doi administratori delegați și secretarul general al comitetului și asociației.

Structura primului Consiliu Central de Conducere:

- Președinte - generalul Ludovic Mircescu, ministrul de Război;
- Vicepreședinte - Ștefan Cerchez, președintele Uniunii Camerelor de Comerț și Industrie;

- Administratori delegați - Oscar Chiriacescu, director la Banca Națională și col. av. Andrei Popovici;

- Director al ARPA - colonelul Gheorghe Rujinski;

- Secretar general - Ștefan Tătărescu.

- Membrii Asociației:
- Octavian Goga - ministru de interne;
- Ion Petrovici - ministrul Instrucțiunii Publice;

- Ion Mitileneu - ministru de Externe;
- Grigore-Trancu-Iași - ministru Muncii, Cooperăției și Asigurării Sociale;

- Constantin Argetoianu - fost ministru de Interne în guvernul Averescu;

- Dr. Nicolae Lupu - politician P.N.T.;

- Tancred Constantinescu - fost ministru al Industriei și Comerțului în guvernul I.C. Brătianu;
- Ion Th. Florescu - fost ministru al Justiției în guvernul I.C. Brătianu;
- General Vasile Rudeanu - Inspector General al Aeronauticii;
- Richard Franasovici - fost subsecretar de Stat la Ministerul de Interne;
- Inginer Nicolae Vasilescu-Carpen - rectorul Școlii Politehnice;
- Constantin Dimitriu - politician liberal, fost vicepreședinte al Senatului;
- Constantin Osiceanu - directorul Rafinării „Steaua Română”;
- Inginer Milea - fost director al Aviației Civile.

În primii ani, funcția de președinte a ARPA a fost deținută de miniștrii armatei (generalii Ludovic Mircescu, Paul Angelescu, Henri Cihoski și Nicolae Condeescu).

PROPAGANDĂ

În anul 1929 ARPA a emis un timbru benevol pentru susținerea aviației (Timbru A.R.P.A.), care din 1930 a devenit obligatoriu, sub denumirile de Timbrul Aviației (1931 și 1936), respectiv Fondul Aviației (1936).

Cu fondurile obținute ARPA a înființat în 1929:

- două cinematografe: Cinema „Arpa” la Cercul Militar din București și unul la Câmpina;
- o școală de popularizare a aviației frecventată de 600 de cursanți;
- o școală tehnică care a brevetat 20 de mecanici de aviație;
- o școală de zbor cu motor la Băneasa, unde în anul 1930 au obținut brevetul de pilot 9 cursanți.

În anul 1934 ARPA a emis o medalie comemorativă, „Șase ani de muncă - pentru flota națională aeriană”.

INSTRUIRE

În perioada 1930 – 1940, cele 5 școli ale ARPA (București, Cernăuți, Cluj, Câmpina și Moreni) au brevetat un număr de 590 de aviatori.

DOTARE

ARPA a avut în dotare peste 40 de avioane de tipul Breguet, Devoitin, Nieuport Delage, Junkers, BFW Messerschmitt 23, ICAR M 23b, ICAR Universal Acrobatic, Klemm Kl 25, Klemm Kl 35, Fleet F-10G, Farman F-190, Caudron C.600 Aiglou, Potez 460, Curtiss, Bücker ș.a.

DISLOCARE: ARPA avea organizate filiale de propagandă aviațică în toate capitalele de județ și în orașele principale, în unele dintre acestea având școli de zbor cu sau fără motor și cercuri de aeromodelism. Asociația a activat pe aerodromurile de la Băneasa, Clinceni, Giulești, Otopeni, Popești-Leordeni din jurul capitalei și în orașe precum Cluj, Iași, Alexandria. ARPA avea amenajate peste 60 de terenuri de zbor.

AEROCURBURI ȘI ORGANIZAȚII AFILIATE LA ARPA

- Liga Aviatorilor Români
- Aeroclubul Albastru

- Asociația Bucovineană
- Asociația „Cultul Aeronautic”
- Aeroclubul Brașov
- Aeroclubul Olteniei
- Asociația Aviațică CFR
- Aeroclubul Prahova
- DESFIINȚARE

Pe timpul celui de-al Doilea Război Mondial, ARPA și-a concentrat activitatea pentru sprijinirea morală și materială a efortului de război al Aviației Militare, o parte din personal și avioanele sale fiind puse la dispoziția acesteia. Reforma organismului militar din perioada 1944-1947 făcea inutilă existența ARPA.

Potrivit hotărârilor Consiliului de Miniștri publicate în Monitorul Oficial nr 242 din 25 octombrie 1947, pp. 9395-9396, Asociația Română pentru Propaganda Aviației, Aeroclubul Regal Român și filialele acestora au fost desființate, iar patrimoniul acestora a fost trecut în proprietatea statului.

II. ASOCIAȚIA ROMÂNĂ PENTRU PROPAGANDA ȘI ISTORIA AERONAUTICII

- ARPIA

CONSTITUIRE

ARPIA s-a constituit la 19 mai 1990, în temeiul dreptului constituțional la asociere, prin

hotărârea unui număr de 80 de membri fondatori, aviatori, simpatizanți și susținători, dorind a continua tradițiile nobile ale Asociației Române pentru Propaganda Aviației (A.R.P.A.).

ARPIA este: independentă, neguvernamentală și aparținică, de orientare istorică, cultural-științifică, profesională, sportivă, socială și de informare publică, deschisă tuturor celor interesați de aeronautică/astronautică și de istoria acesteia, indiferent de profesie, studii, stare socială, etnie și gen.

DEVIZA: „TRADIȚIE, PASIUNE, CONTINUITATE!”

SCOPUL ARPIA - este de a promova istoria, tradițiile și valorile Aviației României în contextul evoluției aeronauticii naționale și mondiale, cultivarea dragostei și respectului față de personalitățile care și-au închinat întreaga viață dezvoltării, modernizării și întrebuințării aparatelor de zbor, comemorarea zburătorilor căzuți în timp de război sau jertfiți în timp de pace pentru gloria Aviației române, crearea unei stări de spirit, a unor atitudini și mentalități favorabile progresului aviației, orientării profesionale a tineretului către domeniile aeronauticii, susținerea intereselor tuturor celor care au slujit și susțin aeronautica și astronautica.

General de flotilă aeriană (r) dr. Mihai Axante

„CÂND UITAREA NU UITĂ”

În cimitirul central din Roșiori de Vede, chiar la intrarea în Parcul de Onoare, se găsește un monument funerar impunător, pe care stă scris: „CĂPITAN AV Gheorghe Stănică Brevetat Ofițer de Stat Major Flotila 3 Vânătoare Grupul 2 Căzut eroic în lupta aeriană La Vânătorii Mici – Vlașca 18 Mai 1944 în etate de 32 de ani”. Inscripția a stărnit curiozitatea domnului general-locotenent (r.) Valentin Becheru, care a adunat în jurul său un grup de pasionați de istorie militară și istorie locală. Astfel s-a încheiat studiul „Căpitan Aviator Gheorghe Stănică 4 iunie 1912 – 18 mai 1944 CÂND UITAREA NU UITĂ”, publicat, la sfârșitul anului 2024 la Editura Centrul Tehnic-Editorial al Armatei.

Cartea a fost prezentată prima oară în cadrul Târgului de Carte „Gaudeamus”, în decembrie 2024, în prezența unor cunoscuți istorici români de aviație: Sorin Turturică, Dan Melinte, Dan Giju. Dar lansarea de suflet a avut loc acolo unde a fost făcută cercetarea și scrisă cartea: la Roșiori de Vede, în ziua de 21 mai 2025, în Sala de Marmură a Casei de Cultură.

Manifestarea a fost moderată de șeful Serviciului pentru Cultură, Educație, Cercetare și Sport din Primăria Roșiori, doamna Aurelia Bărbuț.

Vizibil entuziasmată și emoționată, i-a prezentat pe principalii

actori ai activității: autorii lucrării, generalul-locotenent doctor Valentin Becheru, muzeograful Veronica Cojocar și profesorul Mihai-Atanasie Petrescu și cel care și-a asumat misiunea de a prezenta cartea în fața unui public foarte numeros și pretențios, scriitorul Cristian Florin Diniță. Doamna Aura Bărbuț a făcut o amplă prezentare a activității acestora, cu referiri punctuale, atât la reușitele în domeniul cercetării, mai ales ale domnului Becheru și doamnei Cojocar, cât și la cele din aria literaturii beletristice, vorbind mai ales despre domni Diniță și Petrescu.

Suntem de părere că luările de cuvânt au satisfăcut curiozitatea asistenței. Fost parașutist militar, romancierul și poetul Cristian Florin Diniță a avut un discurs complet și interesant. Pornind de la realitatea că localitatea Roșiori de Vede a avut un rol foarte important în evoluția aviației militare și civile din

militare române în cel de-al Doilea Război Mondial.

În partea a doua a manifestării, participanții au fost invitați să viziteze Expoziția temporară *Legături roșiorene – căpitan aviator Gheorghe P. Stănică*. Expoziția, găzduită de Muzeul de istorie „Petre Voivozeanu”, cuprinde reproduceri ale unor documente lămuritoare în restituirea personalității eroului aviator roșiorian, dar și câteva vitrine în care au „aterizat” machete la scară ale avioanelor românești și americane care s-au înfruntat pe cerul României în vara anului 1944. Printre acestea, chiar și cele care s-au luptat la Vânătorii Mici la 18 mai, un IAR-80 și două P-51 Mustang.

Reușita activității a fost demonstrată prin numărul mare de volume achiziționate, cu autografele autorilor. Printre cititori, o surpriză: domnul Radu Stănică, fiul celui de-al doilea Gheorghe Stănică, comandor aviator, pilot militar român devenit celebru fiind cel care a executat, în 1974, primul zbor cu avionul românesc IAR-93!

Concluzia a fost trasă de doamna Aura Bărbuț: prin această carte, Municipiul Roșiori de Vede își revindică, documentat, recunoașterea ca un reper de primă importanță în Istoria Aviației Române, iar cercetătorii noștri își obțin locul meritat în pleiada istoricilor români de aviație.

Prof. Aurelia Petrescu

UN ZBOR SPRE NEMURIRE: 80 DE ANI DE LA JERTFA LOCOTENENTULUI AVIATOR GHEORGHE MOCIORNIȚĂ

Un erou al aerului, un exemplu pentru eternitate

Anul 2025 marchează opt decenii de la sacrificiul suprem al locotenentului aviator Gheorghe Mociorniță, ultimul aviator militar român căzut la datorie în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Tânăr, curajos și animat de idealuri nobile, Gellu — cum era cunoscut de apropiați — și-a înscris numele în galeria eroilor aviației române, lăsând în urmă o moștenire care ne onorează și ne obligă.

Vičnov, Cehia – ceremonia de comemorare a 80 de la sacrificiului său

În ziua de 11 mai 2025, localitatea Vičnov din Cehia a devenit un loc de pelerinaj pentru memoria eroilor români. Într-un cadru solemn, în prezența generalului de flotilă aeriană Iulian Pațilea, comandantul Bazei 86 Aeriană care poartă cu onoare numele lui Gheorghe Mociorniță, alături de reprezentanți ai Ambasadei României în Cehia și de autoritățile locale, a fost dezvelit un monument comemorativ dedicat acestui aviator-erou. Momentul a fost marcat de emoție profundă, iar acordurile Imnului

Național au fost urmate de o tăcere plină de respect, în care trecutul a căpătat glas. Ridicat în apropierea locului unde avionul său IAR-80 s-a prăbușit în flăcări pe 21 aprilie 1945, monumentul este nu doar un simbol al recunoștinței, ci și o lecție de istorie vie, înrădăcinată pe pământ ceh și românesc deopotrivă.

O viață dedicată cerului și patriei

Gheorghe Mociorniță s-a născut la 14 martie 1919, în Băicoi, județul Prahova, într-o familie cu o profundă tradiție patriotică. Primele clase le-a urmat în localitatea natală, apoi a continuat studiile liceale la prestigiosul Liceu „Matei Basarab” din București și la Liceul „Radu Negru” din Făgăraș. Inteligent, sensibil și pasionat de literatură, Gellu — așa cum era alintat de familie și prieteni — s-a înscris în 1938 la Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din București, unde și-a cultivat talentul literar și a visat, poate, la o carieră academică sau publicistică.

Însă visul său cel mai înalt nu era legat de cuvinte, ci de cer. Pasionat de zbor, a urmat cursurile de pilotaj sportiv ale Asociației Române pentru Propaganda Aviației, unde a obținut brevetul de pilot. Dorința de a sluji patria din înaltul cerului a devenit curând o chemare irezistibilă. La 9 decembrie 1940, a fost admis la Școala Militară de Ofițeri Activi de Aviație, pe care a absolvit-o în mai 1942 cu gradul de sublocotenent.

Tragedia războiului l-a atins și în plan personal. În 1941, fratele său mai mare a murit în luptele crâncene de la Sevastopol. Această pierdere a adâncit hotărârea lui Gellu de a lupta pentru valorile în care credea: libertate, onoare și demnitate. După absolvirea Școlii de Piloți de Vânătoare de la Galați, în 1943, a fost repartizat la Escadrila 64 a Grupului 1 Vânătoare. În aprilie 1944, a participat la apărarea spațiului aerian românesc împotriva raidurilor aeriene aliate. Pe 4 aprilie a fost angajat în prima sa confruntare

aeriană cu bombardiere americane, iar la 18 aprilie a reușit să doboare primul avion inamic — o victorie care îi va contura statutul de pilot de elită. Timp de două luni intense, Gheorghe Mociorniță a participat la aproape toate misiunile executate de Grupul 1 Vânătoare. După actul de la 23 august 1944, a fost încadrat în Escadrila 66 a Flotilei 2 Vânătoare, fiind avansat locotenent pe 8 septembrie. Pentru curajul său exemplar în luptă, a fost decorat cu Ordinul „Coroana României”.

S-a remarcat în campaniile pentru eliberarea Transilvaniei, Ungariei și Cehoslovaciei, executând misiuni de recunoaștere, sprijin aerian și atac la sol. A operat de pe aerodromurile din Túrkeve și Miskolc, iar în decembrie 1944, împreună cu colegii săi, a distrus 20 de camioane germane încărcate cu echipament militar în zona Filakovo. Faptele sale de vitejie au fost numeroase și impresionante. A devenit un simbol pentru camarazii săi, un exemplu de hotărâre și curaj. A participat activ la ultimele lupte din primăvara anului 1945 pentru eliberarea Cehoslovaciei. Avea doar 26 de ani și zburase deja cu demnitatea unui veteran.

Ultimul zbor

Pe 21 aprilie 1945, într-o misiune de atac asupra unei coloane germane în retragere, două avioane românești IAR-80 au deschis focul în apropierea localității Zvolen. Avionul lui Gheorghe Mociorniță a fost lovit de tirul antiaerian și s-a prăbușit în flăcări. Localnicii, mișcați de sacrificiul aviatorului, au adunat cu grijă rămășițele și le-au înmormântat în cimitirul eroilor români din zonă.

Memoria lui continuă să zboare

După război, Gheorghe Mociorniță a fost decorat post-mortem cu Ordinul „Steaua României” clasa a V-a, Ordinul „Coroana României” cu spade și „Virtutea Aeronautică” clasa I. În 1988, fragmente din avionul său au fost donate Muzeului Militar Național din București.

În 1991, Grupul 86 Vânătoare i-a preluat numele, iar în 2011, Flotila

86 Aeriană, acum Baza 86 Aeriană, a reconfirmat această onoare. Bustul său veghează în fața Primăriei din Băicoi, unde în 2015 a fost comemorat printr-o ceremonie solemnă.

Mai presus de timp

Astăzi, când lumea e în continuă schimbare, iar valorile par adesea în derivă, exemplul lui Gheorghe Mociorniță ne obligă să nu uităm. Jertfa lui e o chemare la demnitate, la curaj și la loialitate față de țară.

În fața monumentului ridicat pe pământ străin, dar încărcat de sens românesc, ne înclinăm și rostim în gând un angajament: vom păstra viu idealul pentru care a zburat, a luptat și a murit.

Text: Ioana-Cristina Teișanu

Bibliografie

1. Revista „Cer Senin”, nr. 2/2015;
2. Lucaciu, Florin. „Eroi ai Aerului: Aviatori Români în Al Doilea Război Mondial. Editura Militară, 2006;
3. Popescu, Dan. Zburătorii din Umbre. Editura Vremea, 2012;
4. www.vlcnov.cz – Informații despre ceremonia din 11 mai 2025.

29 aprilie – Ziua Veteranilor de Război

An de an, la 29 aprilie, este sărbătorită Ziua Veteranilor de Război, în semn de recunoaștere a meritelor acestora pentru apărarea independenței, suveranității, integrității teritoriale și a intereselor României.

Valoare este stabilitatea, nu a picioarelor și a brațelor, ci a curajului și a sufletului.

În semn de recunoaștere a meritelor deosebite ale celor care au luptat pentru apărarea independenței, suveranității și integrității teritoriale a României, cu ocazia Zilei Veteranilor de Război, Garnizoana Bacău a organizat o ceremonie militară și religioasă cu depuneri de coroane la Monumentul Eroilor din Cimitirul Central Bacău.

Aflați astăzi la vârste venerabile, veteranii de război din municipiul Bacău pe care i-am

vizitat, colonel (rtr.) Poenaru Ioan (101ani), maior (rtr.) Rusu Ion (102 ani) și maior (rtr.) Feraru Mihai (100 ani) sunt oameni modești și înțelepți, neresemnați în fața greutăților vieții și pentru care eroismul de care au dat dovadă reprezintă un act firesc pe care îl împărtășesc cu seninătate în folosul generațiilor viitoare.

Din seria manifestărilor dedicate Zilei Veteranilor de Război și un prilej de a prezenta onorul celor care au scris parte din istorie, în aceste momente de suflet, a făcut parte și Campania „Onor veteranilor de război”, organizată de Ministerul Apărării Naționale în colaborare cu Asociația „ONOR- Oameni, Națiune, Onoare, Respect”, care a constat în distribuirea de pachete cadou pentru veteranii de război și văduvele de veterani de război din toată țara.

Pentru curajul și spiritul de sacrificiu de care ați dat dovadă, pentru faptul că ați trecut cu fruntea sus peste greutățile vieții, vă transmitem, bravi veterani de război, întreaga noastră recunoștință și prețuire!

Sursa: Baza 95 Aeriană Bacău

De asemenea, în fața Monumentului Eroilor din Piața Unirii din Brașov, reprezentanții Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, au adus un pios omagiu celor care au luptat pentru independență, suveranitatea și integritatea teritorială a României.

Veteranii de război reprezintă puntea vie între trecutul de luptă al poporului român și prezentul nostru liber. Prin jertfa lor, generații întregi au moștenit dreptul la pace, demnitate și unitate națională. Fiecare soldat care a căzut pe câmpul de luptă a lăsat în urmă o lecție de curaj, onoare și dragoste de țară.

Ziua Veteranilor de Război nu este doar o comemorare este o chemare la recunoștință, la conștientizarea sacrificiilor făcute pentru ca astăzi să putem trăi sub tricolor, în libertate. Este datoria noastră morală ca, prin educație, memorie și exemplu, să transmitem mai departe respectul față de aceste valori.

Reprezentanții Academiei Forțelor Aeriene s-au alăturat autorităților locale, reprezentanților celorlalte structuri ale sistemului național de apărare, personalităților și cetățenilor Brașovului în cadrul ceremoniei oficiale de comemorare.

Sursa: Academia Forțelor Aeriene

90 de ani de la trecerea în eternitate a aviatorului Gheorghe Bănculescu

S-a născut pentru a zbura! Cerul i-a fost casă și zborul destin! A trăit și a respirat pentru a fi aproape de cer, a vibrat la zgomotul motoarelor de avion și s-a identificat cu viața de aerodrom devenind ambasador al înălțimilor în vremuri în care tehnologia era inexistentă și căile aeriene necunoscute. S-a impus ca pilot mondial deși pilota avioane cu proteze la ambele picioare. A participat la marile raiduri aeriene pentru a cuceri tărâmuri aviatice fără identitate alături de marii piloți ai vremii, Jean Mermoz, Antoine de Saint - Exupéry, Guillaumet.

Arc peste timp, gândul, pașii și sufletul au purtat aviatorii din Baza 90 Transport Aerian „Comandor aviator Gheorghe Bănculescu” pe aleile cimitirului Bellu pentru a păstra aprinsă flacăra pomenirii la mormântul comandorului aviator Gheorghe Bănculescu, și pentru a aduce un pios omagiu într-o amintire a sa la slujba religioasă de comemorare a 90 de ani de când la data de 12 aprilie 1935, la Cairo, un astru al aviației române, primul pilot din practica mondială care a pilotat avioane cu proteze la ambele picioare, invaliditate survenită în tragical accident de la Visoka Hole, la data de 12 septembrie 1926, în Podișul Cehoslovaciei în munții Tatra, în urma căruia mecanicul Ioan Stoica a decedat și lui Gheorghe Bănculescu i-au fost amputate picioarele în spitalul de la Rymarov. La ceremonia militară și religioasă organizată de Baza 90 Transport Aerian, Otopeni „Comandor aviator Gheorghe Bănculescu” în cimitirul Bellu a luat parte primul și singurul cosmonaut al României general-locotenent în retragere inginer Dumitru-Dorin Prunariu, reprezentanți ai Statului Major al Forțelor Aeriene Române în prezența generalului-maior Aurel Cezar Stănculescu, cu participarea Asociației Cadrelor Militare Femei în Rezervă și în Retrageră „Sublocotenent Ecaterina Teodoroiu”, a militarilor și personalului navigant din Baza 90

Comemorarea aviatorului Gheorghe Bănculescu-primul aviator care a pilotat cu proteze la ambele picioare

Transport Aerian, Otopeni „Comandor aviator Gheorghe Bănculescu”. În memoria aviatorului Gheorghe Bănculescu, în semn de recunoștință eternă, o aeronavă militară IAR-330 Puma din Baza 90 Transport Aerian, Otopeni a survolat mormântul aviatorului purtând în zbor pios omagiu și veșnică amintire! De asemenea, în amintirea cutezătorului pionier al aviației mondiale, au fost citite alocuțiuni de către generalul-locotenent Dorin-Dumitru Prunariu și de comandantul Bazei 90 Transport Aerian, general de flotilă aeriană Emil-Florian Tecuceanu, omagiu adus personalității și carierei militare a „comandorului în baston” așa cum era cunoscut în epocă aviatorul Gheorghe Bănculescu. Totodată, au fost depuse coroane de flori din partea Asociației Cadrelor Militare Femei în Rezervă și în Retrageră „Sublocotenent Ecaterina Teodoroiu” și din partea Bazei 90 Transport Aerian Otopeni „Comandor aviator Gheorghe Bănculescu”. Comandantul Bazei 90 Transport Aerian, general de flotilă aeriană Emil-Florian Tecuceanu a subliniat importanța numelui pe care Baza 90 Transport Aerian îl poartă cu onoare și-l duce cu mândrie în zbor de 30 de ani, un nume în istoria aripilor românești, o filă în istoria aviației mondiale și un nume pentru renumele Bazei 90 Transport Aerian, spunând: „Gheorghe Bănculescu este ecoul cutezanței, al onoarei și sacrificiului, este inspirația zburătorilor care își ridică aripile spre înalt, purtând mândria de a zbura sub stindardul unui erou, continuând să ducă mai departe în zbor prin misiunile executate cu profesionalism și dedicare «Oriunde, Oricând», visul și spiritul celui ce a dovedit că nimic în lume nu este imposibil pentru cei ce îndrăznesc să învingă!”

Text: Lăcrămioara David, foto Alex Bobescu, Lăcrămioara David

ZBORUL DIN UMBRĂ:

Consecințele psihologice ale activității operatorilor de drone

Vehiculele aeriene fără pilot (UAV), denumite în mod obișnuit drone sau aeronave pilotate de la sol (RPA), au o lungă istorie în domeniul militar (Keane & Carr, 2013). Prima dronă a Forțelor Aeriene a fost utilizată pentru recunoaștere tactică în timpul războiului din Vietnam (U.S. Air Force, 2005), dar utilizarea dronelor a proliferat abia recent, când efectivitatea lor, permisă de progresele tehnologice, a fost verificată în conflictele din Irak, Afganistan și Kosovo (Bone & Bolkcom, 2003). Într-adevăr, abia în 2002, prima dronă a fost modificată pentru a livra încărcături letale (Gertler, 2012). Conform Departamentului American al Apărării, dronele sunt vehicule aeriene motorizate care utilizează forțele aerodinamice pentru a asigura portanța; fie zboară autonom, fie sunt pilotate de la sol; sunt consumabile sau recuperabile; și sunt utilizate pentru supraveghere sau luptă directă, caz în care transportă o încărcătură letală (Bone & Bolkcom, 2003). Dronere prezintă o sursă importantă de informații militare și, datorită capacității lor de a ținti combatanții inamici de la mare distanță, oferă un suport esențial pentru operațiunile aeriene. Avantajele principale ale dronelor, față de aeronavele cu echipaj uman, sunt operarea acestora și eliminarea riscului privind viața pilotului (Bone & Bolkcom, 2003; Gertler, 2012).

Într-adevăr, operatorii de drone sunt considerați a fi „detașați în garnizoană”, deoarece sunt situați la o stație de control la sol și participă astfel la misiunea de luptă sau de supraveghere de la o distanță semnificativă. Într-un raport tehnic privind sistemele aeriene americane fără pilot, pregătit pentru Congresul SUA, Gertler (2012) a raportat că, între anii 2002 și 2010, numărul de UAV-uri din inventarul Departamentului Apărării a crescut de la 167 la aproape 7.500, evidențiind popularitatea crescută a acestei tehnologii moderne de război. Se estimează că peste 30 de țări dețin în prezent drone (Cole, 2012), iar pe listă se adaugă în fiecare an alte țări (Cole, 2015).

În ultimii ani, MQ-1 Predator și MQ-9 Reaper au atras cea mai mare atenție din partea mass-mediei și au fost foarte populare în rândul militarilor (U.S. Air Force, 2005) datorită capacității lor de a efectua operațiuni de supraveghere, recunoaștere, identificare de ținte, atac de precizie și protecție a forței (Gertler, 2012). În mod normal, echipajul de la sol al predatorului/reaperului este format din (a) pilotul care controlează aeronava, (b) operatorul care operează camerele, radarele și senzorii pentru a culege informații, dar care este, de asemenea, responsabil cu țintirea și ghidarea rachetelor și (c) coordonatorul misiunii. Cel din urmă, comunică și transmite informații importante către analiștii de informații și către comandanți (Chappelle et al., 2010). Echipajul de la sol al dronelor este format dintr-un număr mic de militari și poate varia în funcție de tipul de dronă și de tipul de misiune

operațională (Asaro, 2013). Ca urmare, s-a înregistrat o intensificare a numărului de ore operaționale, a schimburilor de lucru, precum și a expunerii virtuale a participării la evenimente relaționate cu lupta (de ex. distrugerea bunurilor și a combatanților inamici) pentru cei care operează dronele. Literatura empirică a evidențiat stresorii ocupaționali la care se expun operatorii de drone (Singer, 2009). Fiind detașați în garnizoană, se poate spune că operatorii de drone „fac naveta pe câmpul de luptă” în fiecare zi, trebuind să jongleze cu îndatoririle lor militare și cu viața lor personală. Menținerea acestui dublu rol de luptător în viața de familie într-un context de lucru cu ritm operațional ridicat poate crește riscul de epuizare operațională (Ouma et al., 2011). **Epuizarea operațională** apare atunci când militarii resimt că nu mai au energie, sunt extenuați, atât din punct de vedere fizic – consideră că rezervorul lor de resurse personale este secătuit –, cât și emoțional. În acest context, ei pot întâmpina dificultăți de concentrare și de îndeplinire a solicitărilor relaționate cu munca, devenind totodată mai puțin îngăduitori și empatici față de cei din jur. **Depersonalizarea** sau **sentimentul de alienare** presupune detașarea emoțională față de ceilalți, de colegi și supervizori. Se afișează un comportament mai degrabă dur, rece, lipsit de interes și se răspunde într-o manieră negativă. Adesea, se manifestă o atitudine cinică, ceea ce poate conduce la o calitate diminuată a muncii sau chiar la părăsirea organizației militare. **Randamentul scăzut** se resimte, atât subiectiv, cât și obiectiv: apare sentimentul unei competențe în declin, iar performanța efectivă scade. Militarii pot resimți, că nu mai reușesc să ducă la bun sfârșit sarcinile și misiunile operaționale pe care le au de îndeplinit.

Prezența unui nivel ridicat de epuizare, chiar și în rândul unui grup mic de operatori de drone, poate ridica **probleme de medicină și psihologie aeronautică** în ceea ce privește riscul ridicat de accidente și eșec al misiunilor (Tvaryanas & MacPherson, 2009). Prin supravegherea inamicilor cu înregistrări video pe perioade lungi de timp, operatorii de drone se familiarizează cu rutina zilnică a țintelor lor potențiale și trebuie să le supravegheze după ce le-au atacat pentru a se asigura că distrugerea a fost completă (Singer, 2009). În plus, orele suplimentare de muncă (50 sau mai multe ore pe săptămână), munca în schimburi, dificultăți de interfață om-mașină (proiectarea ergonomică a echipamentului și a stației de control la sol; ineficiențe în procedurile de input și comandă bazate pe computer); dificultăți în jonglarea solicitărilor vieții personale cu operațiunile militare (de ex. stilul de viață desfășurat în garnizoană), apatia, eficiența redusă, frustrarea și chiar deznădejdea (Ouma et al., 2011) sunt cele mai frecvente simptome caracteristice epuizării operaționale.

Pentru a preveni această epuizare operațională, un obicei sănătos pe care îl putem implementa la locul de muncă este acordarea

unei **pauze scurte** pentru a ne permite „reîncărcarea rezervorului”. Aceste mici pauze pot dura de la câteva secunde până la câteva minute și pot include orice activitate care ne face plăcere – să citim câteva pagini dintr-o carte, să facem o plimbare, să ne ridicăm de la birou și să ne preparăm o ceașcă de cafea/ceai, ne întindem puțin pe canapea etc. Toate acestea sunt activități pe care le putem integra în programul nostru de muncă, acestea ajutându-ne să ne îmbunătățim productivitatea și concentrarea. În plus, pauzele scurte pot diminua stresul, oboseala, anxietatea și pot face minuni pentru sănătate, transformând munca într-o activitate mai plăcută. Un alt mod de combatere al epuizării operaționale ar fi să ne dezvoltăm abilități de autocunoaștere. Să încercăm să răspundem sincer la câteva întrebări: **De ce am nevoie în acest moment? De ce am ajuns aici? Care sunt punctele mele forte? Dar cele slabe? Răspunzând acestor întrebări ne mobilizăm comportamentul astfel încât să fie în acord cu valorile și abilitățile noastre. Așa vom putea obține rezultate bune și vom putea face progrese.** Nu în ultimul rând, atât **alternarea sarcinilor** acolo unde este posibil, setarea de obiective **SMART** (specifice, măsurabile, realizabile, relevante, încadrate în timp) precum și crearea unui plan de monitorizare al acestora poate aduce satisfacție și ar îmbunătăți stima de sine. Având în vedere ritmul operațional ridicat, orele suplimentare de lucru și munca în schimburi datorate necesității de a susține operațiuni militare 24/7, epuizarea operațională nu este deloc surprinzătoare. Cu toate acestea, această problemă trebuie abordată deoarece epuizarea operațională poate conduce la degradarea efectivității și a fost identificată ca fiind unul dintre factorii majori care contribuie la accidentele și incidentele de siguranță aeronautică și psihologică (Tvaryanas & Thompson, 2008). Având în vedere natura acestei activități, este imperativ ca numărul accidentelor să fie redus la minimum, deoarece acestea pot duce la pierderea de vieți omenești, la pierderea unei aeronave de milioane de dolari și la amenințarea la adresa securității naționale și a relațiilor externe (Ouma et al., 2011).

Bibliografie:

Armour, C., & Ross, J. (2017). *The health and well-being of military drone operators and intelligence analysts: A systematic review. Military Psychology, 29*(2), 83-98. <https://doi.org/10.1037/mil0000149>;

Chappelle, W., McDonald, K., Prince, L., Goodman, T., Ray-Sannerud, B. N., & Thompson, W. (2014). *Assessment of occupational burnout in United States Air Force predator/reaper “drone” operators. Military Psychology, 26*(5-6), 385. <https://doi.org/10.1037/mil0000046>;

Telecan, M., I. (2020). *Sindromul burnout – cum apare, cum se manifestă, ce e de făcut. Psihoteca.*

[Link: *Sindromul burnout - cum apare, cum se manifestă, ce e de făcut - Psihoteca*]

Dr. Maria Ioana Telecan,
psiholog Baza 71 Aeriană

DETAȘAMENTUL DACIAN PUMAS

PROFESIONALISM ÎN SPRIJINUL MISIUNII

EUFOR ALTHEA

15 ANI DE EXCELENȚĂ ÎN FORȚELE
AERIE NE ROMÂNE A AERONAVEI
C-27 J SPARTAN

